

Aan de gemeenteraad

datum 7 maart 2023
behandeld door J.C. Westenberg
ons kenmerk 2023-0031711
onderwerp Uitvoeringsagenda
Sociaal Domein 2023

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden we u de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2023 en het 2de Voortgangsbericht 2022 ter kennisname aan. De Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2023 is opgesteld in het kader van de uitvoering van het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 en is een actualisatie en update op de uitvoeringsagenda over 2022.

Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2023

In de uitvoeringsagenda maken we zo concreet mogelijk inzichtelijk waar we samen met onze maatschappelijke partners en inwoners aan willen werken om inwoners die het nodig hebben te ondersteunen en het sociaal domein verder te transformeren en te hervormen. Om er zo voor te zorgen dat hulp en ondersteuning aan inwoners die dit het hardst nodig hebben van goede kwaliteit blijft en betaalbaar blijft. Ook houden we oog voor ontwikkelingen om ons heen. In dit kader verwachten wij dat er op korte termijn meer helderheid komt over de landelijke hervormingsagenda jeugd en dat de gevolgen van de energiecrisis en stijgende inflatie vooralsnog voor veel onzekerheden blijven zorgen die we nauwlettend monitoren.

Eind 2023 zullen we ook een beleidsevaluatie opstarten voor het Kompas Sociaal Domein. Het huidige kompas loopt eind 2024 af en we willen tijdig de voorbereidingen starten, zodat volgend jaar besluitvorming plaats kan vinden over het waar nodig herijken van dit kompas als kaderstellende notitie.

2de Voortgangsbericht Sociaal Domein 2022

Om u op de hoogte te houden van de voortgang binnen het sociaal domein doen wij u, voorlopend op de gemeentelijke jaarstukken 2022, het 2de Voortgangsbericht Sociaal Domein 2022 toekomen. Dit voortgangsbericht bevat de belangrijkste ontwikkelingen en behaalde resultaten van september tot en met december 2021 en is een vervolg op het 1ste Voortgangsbericht Sociaal Domein dat eind augustus 2021 is toegezonden. Als bijlage bij het 2de voortgangsbericht treft u ook het behoeften- en bekendheidsonderzoek onder senioren en de factsheet preventief huisbezoek senioren 2022.

Behoeften- en bekendheidsonderzoek onder senioren

In het kader van zowel het ZonMw-project Senioren sterker maken als de actieagenda Wonen en zorg ouderen, hebben we in 2022 een onderzoek door het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) laten uitvoeren. Een onderzoek naar behoeften (van de doelgroep, 65+) en onderzoek naar bekendheid van voorzieningen. Het onderzoek heeft geleid tot een hoog aantal respondenten, ruim 50% van de aangeschreven inwoners. Daarnaast zijn enkele (groeps)gesprekken gevoerd met professionals en vrijwilligers, om een beter beeld te krijgen van de situatie van senioren in Papendrecht.

De uitkomsten van het onderzoeken betrekken wij bij de actieagenda Wonen en zorg ouderen. Het onderzoek treft u in de bijlage aan, waarbij we een aantal zaken eruit willen lichten:

- 23% van de bevolking is momenteel 65 of ouder. Dit loopt naar verwachting op tot 28% in 2050. Deze groep wordt bovendien gemiddeld ouder (zgn. dubbele vergrijzing).
- 7 op de 10 mensen zeggen dat hun huis levensloopbestendig is, van de mensen die er nog niet mee bezig is of nog niet weet wat hij wil, heeft een groot gedeelte behoefte aan informatie over het onderwerp langer zelfstandig thuis wonen.

- Van de 65-74 jarigen beoordeelt 17% zijn gezondheid als zeer goed tegenover 8% van de 75+'ers.
- Zes op de tien senioren vinden dat zij voldoende bewegen.
- 85% van de senioren vinden dat ze voldoende sociale contacten hebben.
- De meeste senioren geven aan liever informatie op papier te ontvangen. Veel professionals zien ook veel onbekendheid met voorzieningen, doordat de informatie alleen of vooral online beschikbaar is.

Factsheet preventief huisbezoek ouderen 2022

In 2022 zijn alle zelfstandig wonende 80+-ers aangeschreven met het aanbod bezocht te worden door een vrijwilliger vanuit Sterk Papendrecht, waarbij een vragenlijst de leidraad voor dit gesprek was. De resultaten van deze (bijna 200) gesprekken zijn door het OCD in een factsheet verwerkt, die u als bijlage bij deze brief aantreft.

Belangrijkste bevindingen uit de gesprekken:

- een groot deel heeft een sociaal netwerk en is zeer tevreden met de contacten die men heeft. 15% heeft zich afgelopen jaar regelmatig of heel vaak eenzaam gevoeld.
- Bijna iedereen neemt zelf initiatief of heeft zelf de regie; 5% is vooral afhankelijk van anderen.
- Alle welzijnsvoorzieningen worden hoog gewaardeerd (93-97%).

Hoe houden we u op de hoogte over de uitvoering?

Informatie, voortgangsberichten en verantwoording over de stand van zaken van de verschillende activiteiten uit de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2022 verwerken we zoveel mogelijk in de reguliere planning & control-cyclus en in voortgangsberichten. Eventuele (financiële) bijstellingen vinden plaats bij de planning & control-cyclus.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

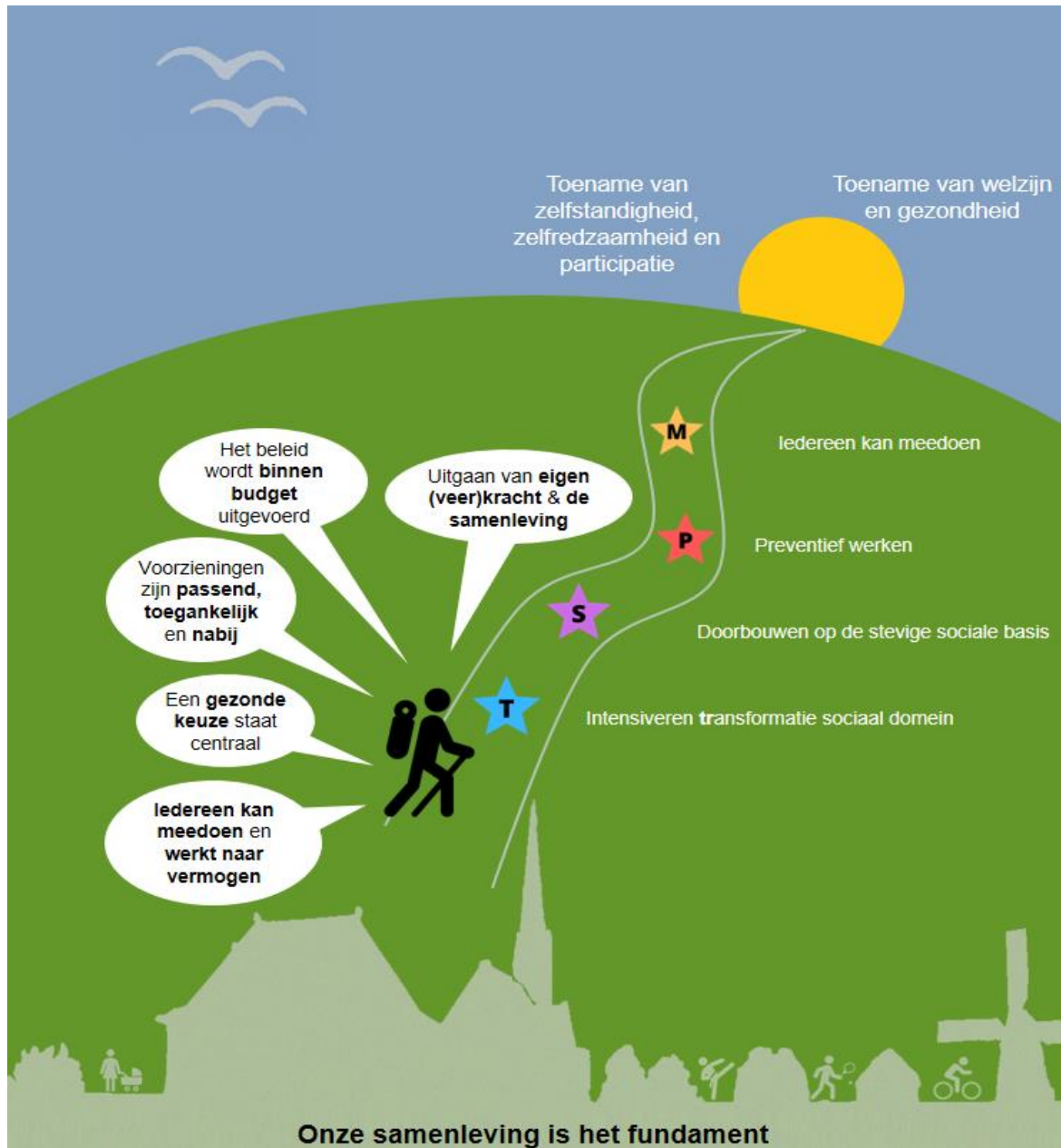

J.M. Ansems

de burgemeester,

M.J.M. van Driel

Uitvoeringsagenda

Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2023

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Geplande activiteiten in 2023	4
Het budget.....	17
Monitoring	19
Bijlage 1 Samenvatting: Koersen met kompas	20

Inleiding

In het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 staat onze visie op het sociaal domein: een gezond, veilig, sterk, sociaal en inclusief Papendrecht waar alle inwoners de ruimte hebben om mee te doen. Zoals in het Kompas Sociaal Domein aangegeven, leggen wij de concrete uitvoering jaarlijks vast in uitvoeringsagenda's. Door met een jaarlijkse uitvoeringsagenda te werken, spelen we beter en sneller in op (innovatieve) ontwikkelingen in de samenleving, veranderende wet- en regelgeving en veranderende financiële omstandigheden. Ook kan hiermee adaptief worden gewerkt met de kaders die de gemeenteraad jaarlijks vaststelt bij de programmabegroting. Verder hebben we ook de acties zoals genoemd in het Collegeprogramma 2022-2026 verwerkt.

Opbouw van de uitvoeringsagenda

Voor de overzichtelijkheid is gekozen om de opbouw van de programmabegroting als leidraad te hanteren voor de uitvoeringsagenda. Tegelijkertijd geven we met sterren de verschillende ontwikkelijnen aan die bij het Kompas Sociaal Domein zijn vastgesteld. We pakken daarbij de meest dominante ster(ren) zoals ze ook in het Kompas Sociaal Domein zijn gerubriceerd:

 Ontwikkellijn 1: Intensivering transformatie binnen het sociaal domein

 Ontwikkellijn 2: Doorbouwen op een stevige sociale basis

 Ontwikkellijn 3: Preventief werken

 Ontwikkellijn 4: Iedereen kan meedoen

Uitvoering en monitoring

Met deze uitvoeringsagenda maken we zo concreet mogelijk inzichtelijk waar we samen met onze maatschappelijke partners en inwoners aan willen werken om inwoners die het nodig hebben te ondersteunen en het sociaal domein verder te transformeren en te hervormen.

Informatie, voortgangsberichten en verantwoording over de stand van zaken van de verschillende activiteiten uit de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2023 verwerken we in twee voortgangsberichten en de gemeentelijke jaarrekening. Eventuele financiële bijstellingen worden verwerkt bij de planning & control-cyclus.

Het Kompas Sociaal Domein heeft een looptijd tot eind 2024. Dit betekent dat volgend jaar besluitvorming dient plaats te vinden over het waar nodig herijken van dit kompas als kaderstellende notitie. Ter voorbereiding hierop zal eind 2023 een beleidsevaluatie worden opgestart.

Geplande activiteiten in 2023

Programmabegroting 2023: taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken (die direct verband houden met het Kompas Sociaal Domein 2021-2024)

Doelstelling 1

Iedereen moet zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Voldoende en toegankelijk
voorschools aanbod

- Uitvoering geven aan het Onderwijsachterstandenbeleid 2021-2024 voor kinderen met een (risico op) (taal)achterstand.
- Het financieren (door middel van een subsidieregeling) van kindplaatsen op de peuteropvang voor kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.
- Eind 2023 opstarten van een beleidsevaluatie wat betreft het Onderwijsachterstandenbeleid.

Uitvoeren
leerlingenvervoer, leerplicht
en voortijdig schoolverlaten

- Uitvoering geven aan leerlingenvervoer in samenwerking met drie vervoerders.
- Samen met de Dienst Gezondheid & Jeugd uitvoering geven aan leerplicht, voortijdig schoolverlaten en toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang.

Aanpak laaggeletterdheid

- Uitvoeren van de regionale aanpak laaggeletterdheid om inwoners die moeite hebben met basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) te ondersteunen door middel van les- en leeractiviteiten. Lokaal vervult Bibliotheek Aanzet een spilfunctie met passende huisvesting binnen het gemeentehuis en het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).
- Investeren in taal op jonge leeftijd door middel van uitvoering van het Onderwijsachterstandenbeleid 2021-2024.

Versterken verbinding
onderwijs en jeugdhulp

- Uitvoering geven aan de regionale samenwerkingsagenda passend verbinden onder meer door:
 - organiseren van de lokale leertafel passend verbinden waarin casussen en signalen worden besproken;
 - verstrekken van subsidie voor schoolmaatschappelijk werk;
 - samen met 13 andere organisaties een passend vervolg geven aan de lokale Samenwerkingsovereenkomst Onderwijs & Jeugd.

Uitvoeren Nationaal
Programma Onderwijs
(NPO)

- Uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda NPO. De agenda wordt uitgevoerd in samenwerking met partners uit het brede onderwijsveld (scholen, kinderopvang, maatschappelijke organisaties). Onder meer wordt ingezet op culturele activiteiten en extra schoolmaatschappelijk werk.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstelling 1 en 2

Doelstelling 1

Ophalen van goede ideeën en initiatieven die bijdragen aan versterking van de sociale samenhang en prettige woonomgeving. De gemeente verbindt, ondersteunt, verlaagt drempels en stimuleert.

Doelstelling 2

Bewerkstelligen van een sfeer, cultuur en omgeving die uitnodigt om te participeren en bevorderen van het luisterend vermogen.

Wat gaan we hiervoor doen?

<p>Participatie en contact met inwoners</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen van PuurPapendrecht als online en offline buurtplatform voor inwoners, organisaties en ondernemers waar activiteiten, hulpvragen en hulpaanbod kan worden gevonden. • Faciliteren van de Wmo Adviesraad die als adviesraad van het college gevraagd en ongevraagd advies kan uitbrengen. • Om de mening van jongeren meer te benutten, gaan we de mogelijkheden van jongerenparticipatie verkennen. We zoeken hierbij naar een passend vervolg op 'Jong Papendrecht doet mee'.
<p>Ondersteunen activiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen van verschillende wijkactiviteiten die georganiseerd worden door of in samenwerking met de samenleving zoals de buitenspeeldag, seniorenmiddag en projecten om zwerfafval te verminderen (ZAPpers).

Doelstelling 3

Inzetten op een sterke lokale ondersteuningsstructuur om de deelname van inwoners van jong tot oud aan de samenleving en hun eigen kracht te bevorderen.

Wat gaan we hiervoor doen?

<p>Kansrijk opvoeden en opgroeien</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het Jeugd- en Jongerenwerk Papendrecht door Support te richten op vroegtijdige signalering, versterken doelgroep, voorkomen duurdere zorg en goede samenwerking met Sterk Papendrecht en het onderwijs. Hierbij wordt onder meer: <ul style="list-style-type: none"> - in het 2de kwartaal wordt het onderzoek afgerond naar een tweede voorziening voor jongeren. - uitvoering gegeven aan het tijdelijke ZonMW-project Maatschappelijke Diensttijd: Young Leaders. • Conform het Collegeprogramma 2022-2026 uitwerking geven aan een lokale Routekaart Jeugd waarin kaders en concrete maatregelen worden omschreven voor het gericht en beter helpen van jeugdigen.
---------------------------------------	---

<p>Versterken 'voorliggend veld' van algemene voorzieningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het blijven versterken en aanjagen van het zogeheten 'voorliggend veld' van algemene voorzieningen (zoals ouderenbonden en Odensehuis) die mogelijkheden bieden tot ontmoeting, tegengaan van eenzaamheid, vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning. Dit doen we onder meer door: <ul style="list-style-type: none"> - aan de hand van het bestuursakkoord samen met partners extra aandacht te besteden aan de aanpak tegen eenzaamheid door een meerjarig actieplan vorm te geven. - In het kader van de herijking van de Wmo-maatwerkvoorzieningen, te gaan verkennen welke mogelijkheden er zijn om de algemene voorzieningen te versterken. • Monitoren en inventariseren van de gevolgen van de energiecrisis aan de hand van de Bestuursopdracht Energiecrisis en Armoede. We blijven hiervoor in gesprek met lokaal werkende maatschappelijke partners om de gevolgen en de impact te bespreken en signalen op te halen. Waar nodig en passend wordt vanuit de gemeentelijke rol ondersteuning geboden.
<p>Langer zelfstandig wonen voor ouderen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een vervolg geven aan de opgave rondom wonen en zorg voor ouderen door uitvoering te geven aan de visie en actieagenda Wonen en zorg ouderen die in 2023 wordt aangeboden aan de gemeenteraad. De visie en agenda wordt opgesteld samen met Woonkracht10, Rivas en Waardenburgh. Daarnaast betrekken we hierbij de resultaten van het behoeften en bekendheidsonderzoek onder senioren en gaan we verder in gesprek met de senioren (onder meer via een klankbordgroep). • Voortzetten van een aantal lopende acties: <ul style="list-style-type: none"> - in samenwerking met Sterk Papendrecht uitvoering geven aan de preventieve huisbezoeken aan senioren. - uitvoeren van het ZonMW-project 'Senioren Sterker Maken' tot medio 2023 in samenwerking met de GGD, Rivas en Sterk Papendrecht met onder meer aandacht voor meer bewegen voor ouderen. Hierna zullen waar passend activiteiten worden ondergebracht in de agenda Wonen en zorg ouderen en de brede SPUK (specifieke uitkering) vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. - waar nodig en mogelijk acties ondersteunen in het kader van dementie, zoals het Alzheimercafé en het subsidiëren van het Odensehuis Papendrecht.
<p>Een inclusieve samenleving</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Als gemeente alert blijven op signalen uit de samenleving over uitsluiting van specifieke doelgroepen en waar nodig specifiek beleid voeren of acties initiëren. - Samen met antidiscriminatie-organisatie RADAR en lokale maatschappelijke partners zetten we in op bewustwording ten aanzien van discriminatie.

Doelstelling 4

Bieden van passende ondersteuning en waardering aan mantelzorgers.

Wat gaan we hiervoor doen?

<p>Mantelzorgers waarderen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Mantelzorgers waarderen voor hun inzet samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen. Dat doen we onder meer door het organiseren van activiteiten rond de Week van de Jonge Mantelzorger (juni) of de Dag van de Mantelzorg (10 november).
<p>Mantelzorgers ondersteunen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Mantelzorgers bekend maken met ondersteuningsmogelijkheden en het verder vormgeven van het ondersteuningsaanbod om hen te steunen bij hun zorgtaken. Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke instellingen doen dit onder meer door: <ul style="list-style-type: none"> te zorgen voor passend aanbod van mantelzorginformatie, -advies, -kennis en -ondersteuning; in te zetten op het vinden van mantelzorgers onder meer door doelgroepgericht te communiceren, samenwerking in de driehoek mantelzorger, cliënt en professional te verbeteren en door verbinding te zoeken met en kennis over te dragen aan professionals; het aanbieden van themabijeenkomsten, cursussen en de website Helpmijzorgen.nl.

Doelstelling 5

Stimuleren van vrijwilligerswerk en het bieden van passende ondersteuning en waardering aan vrijwilligers.

Wat gaan we hiervoor doen?

<p>Vrijwilligerswerk stimuleren</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Promoten, stimuleren en verbinden van vrijwilligerswerk via het platform PuurPapendrecht en via activiteiten georganiseerd door Sterk Papendrecht zoals NLDoeit.
<p>Vrijwilligers waarderen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Vrijwilligers waarderen als stimulans voor hun inzet samen met Sterk Papendrecht en andere maatschappelijke partners. Dat doen we onder meer: <ul style="list-style-type: none"> tijdens Nationale Vrijwilligersdag op 7 december; via het uitreiken van koninklijke onderscheidingen.
<p>Vrijwilligers(organisaties) ondersteunen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteunen via Sterk Papendrecht, het platform PuurPapendrecht en de vrijwilligersverzekering onder meer door: <ul style="list-style-type: none"> het individueel geven van informatie en advies;

	<ul style="list-style-type: none"> - ondersteuningsaanbod, afgestemd op hun behoefte en de uitkomsten uit het behoefteonderzoek onder vrijwilligersorganisaties, om hun inspanningen te vergemakkelijken (cursussen, themabijeenkomsten en netwerkbijeenkomsten).
--	--

Doelstelling 6

Integratie en participatie van statushouders.

Wat gaan we hiervoor doen?

Uitvoeren van nieuwe Wet inburgering 	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met onder meer de SDD en Vluchtelingenwerk invulling geven aan de taken in het kader van de Wet inburgering 2022 conform het beleidskader Veranderopgave inburgering en de actuele ontwikkelingen rondom dit beleidsdossier.
Huisvesten statushouders 	<ul style="list-style-type: none"> • Overleggen met provincie, regiogemeenten en woningbouwcoöperaties ten behoeve van uitvoering voorrangregeling 'Huisvestingsverordening Papendrecht' en prestatieafspraken PALT over het met voorrang huisvesten van statushouders. Het eerste half jaar dienen minimaal 39 statushouders gehuisvest te worden.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.2 Wijkteams

Doelstelling 1

Versterken van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van inwoners en hun sociale omgeving (familie, vrienden, kennissen en buurtgenoten) om te participeren in de samenleving, waarbij we streven om zo min mogelijk inwoners afhankelijk te laten zijn van zwaardere zorg en ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen?

Behouden en waar kan versterken zelfstandigheid en zelfredzaamheid inwoners. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 worden verschillende acties geïnitieerd om een zorgzaam en veerkrachtig Papendrecht te blijven en waar mogelijk te versterken. De acties zijn: <ul style="list-style-type: none"> - doorontwikkeling Sterk Papendrecht (zie doelstelling 2); - uitvoeren acties in kader van wonen en zorg ouderen (zie taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie) - Actieplan armoede en schuldenproblematiek (zie taakveld 6.3);
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - vervolg opdracht Gezamenlijk transformeren (zie taakveld 6.6); - opstellen Routekaart Jeugd en uitvoeren landelijke hervormingsagenda (zie taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-); - vervolg inzet Wijk-GGD'er (zie taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+).
--	---

Doelstelling 2

Doorontwikkelen van Sterk Papendrecht tot het eerste (centrale) punt voor alle inwoners van 0 tot 100 jaar met een ondersteuningsvraag op alle levensgebieden met de gedachte: zo dichtbij mogelijk, zo vroeg mogelijk en zo zwaar als nodig.

Wat gaan we hiervoor doen?

<p>Subsidieopdracht Sterk Papendrecht</p> <p> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • In het kader van 'goed opdrachtgeverschap' richting Sterk Papendrecht: <ul style="list-style-type: none"> - voeren we periodiek overleg zowel ambtelijk, als bestuurlijk met de betrokken partners om de voortgang rondom de subsidieactiviteiten te bespreken, te monitoren en waar nodig bij te sturen; - voor 2024 worden de prestatiegerichte afspraken met Sterk Papendrecht opnieuw vormgegeven. Dit gaan we doen door gezamenlijk terug te blikken op de subsidieverleningen van de afgelopen vier jaar en de behaalde resultaten om vervolgens tot aanscherpingen te komen.
<p>Voorkomen huisuitzettingen vanwege betalingsachterstanden</p> <p></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op het voorkomen van huisuitzettingen conform de Werkafspraken preventie huisuitzetting 2022-2025, waarbij samengewerkt wordt door Sterk Papendrecht, Woonkracht10 en de SDD.
<p>Aanbieden buurtbemiddeling</p> <p></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van Buurtbemiddeling om burenoverlast te beperken vanuit de afspraken met en samenwerking tussen Sterk Papendrecht en Woonkracht10.
<p>Versterken verbinding onderwijs en jeugdhulp</p> <p> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan de regionale samenwerkingsagenda passend verbinden onder meer door: <ul style="list-style-type: none"> - organiseren van de lokale leertafel passend verbinden waarin casussen en signalen worden besproken; - verstrekken van subsidie voor schoolmaatschappelijk werk; - samen met 13 andere organisaties uitvoering geven aan de nieuwe, lokale Samenwerkingsovereenkomst Onderwijs & Jeugd.

Stevigere verbinding sociale en medische domein

- Samen met Sterk Papendrecht een stevigere verbinding maken tussen het sociale en het medische domein door de inzet van:
 - deelname van de wijkverpleegkundige en de GGZ-professional binnen Sterk Papendrecht ;
 - inzet van de Wijk GGD'er;
 - de inzet jeugdhulp bij en rondom de huisartsenzorg (inclusief de inzet van Zorgdomein).

Programmabegroting 2023: taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Doelstelling 1

Inwoners met een laag inkomen en/of schulden ondersteunen, waar mogelijk preventief.

Wat gaan we hiervoor doen?

Armoedebestrijding en schuldenaanpak

- Uitvoeren van de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de GR Sociaal/SDD ondersteuning biedt (o.a. bijzondere bijstand, Leergeld en budgetbeheer). In 2023 wordt hierbij het herijkte minimabeleid geïmplementeerd en uitgevoerd.
- Uitvoering geven aan vroegsignalering bij betalingsachterstanden in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening samen met SDD, Sterk Papendrecht, Schuldhulpmaatje en andere maatschappelijke partners.
- Uitvoering geven, samen met de SDD en Sterk Papendrecht, aan de hersteloperatie van de kinderopvangtoeslagaffaire.
- Uitvoering geven aan de Bestuursopdracht energiecrisis en armoede.
- Uitvoering geven aan het Actieplan armoede en schuldenproblematiek. Dit actieplan richt zich op:
 - gericht te informeren over geldzaken;
 - signaalpartners op het vlak van financiële problemen te bereiken en toe te rusten;
 - ondersteuningsmogelijkheden op het gebied van energiearmoede te onderzoeken in regionaal verband;
 - de schuldenroute te versterken door het opzetten van een begeleidingstraject na schuldhulpverlening;
 - monitoren van de gevolgen van mogelijke groeiende financiële problematiek als gevolg van energiecrisis via onze partners.
- Voorbereidingen treffen om per 1 januari 2024 invulling te geven aan het lokaal opdrachtgeverschap richting Stichting Leergeld Drechtsteden, onder meer door het maken van subsidieafspraken.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.4 Begeleide participatie

Doelstelling 1

Bieden van beschermt werk voor aangewezen personen op basis van de Participatiewet.

Wat gaan we hiervoor doen?

Beschut werk bieden

- Uitvoeren van de Participatiewet en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de GR Sociaal/SDD invulling geeft aan beschermt werk.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Doelstelling 1

Inwoners stimuleren van werk naar werk en van uitkering naar werk

Wat gaan we hiervoor doen?

Ondersteuning bieden aan werkzoekenden.

- Uitvoeren van de Participatiewet en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de GR Sociaal/SDD uitvoering geeft aan de wet.
- Herijken van het bestaande beleid inzake Participatiewet. Deze herijking wordt voorbereid in regionaal verband.
- Organiseren 'Stapje fitter': activeren van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders door middel van sport, bewegen, uitleg over gezonde voeding, oriëntatie op vrijwilligerswerk en budgetcoaching.
- Verlenen van Sociaal Medische Indicatie kinderopvang door Sterk Papendrecht om tijdelijke ondersteuning te bieden aan gezinnen met kinderen tot en met 12 jaar.

Doelstelling 2

Stimuleren van zelfstandig ondernemerschap.

Wat gaan we hiervoor doen?

Dienstverlening aan bestaande en potentiële ondernemers

- Uitvoering wordt gegeven aan de actiepunten uit het economisch beleid. Bestaande en potentiële ondernemers kunnen voor informatie, advies en ondersteuning terecht bij:
 - de lokale accountmanagers bedrijven (taakveld 3.1 economische ontwikkeling);
 - het Ondernemersloket Drechtsteden uitgevoerd door het Regionaal Bureau Zelfstandigen en de SDD.

Doelstelling 3

Verminderen van werkloosheid, met name onder de jeugd.

Wat gaan we hiervoor doen?

(Jeugd)werkloosheid aanpakken 	<ul style="list-style-type: none"> Aanpak (jeugd)werkloosheid vanuit het regionaal programma Arbeidsmarkt Drechtsteden, onder meer door de inzet van Matchmakers, via de Sociale Dienst Drechtsteden en centrumgemeente Dordrecht met het onderwijs en Bureau Leerplicht & Voortijdig Schoolverlaten.
Lokale organisatie participatieplekken 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan de lokale organisatie van participatieplekken bij lokale bedrijven en organisaties (inclusief accountmanagement) aan de hand van het Uitvoeringskader participatieplekken.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo) en 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Doelstelling 1

Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven waar nodig met de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Maatwerkvoorzieningen Wmo 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het Wmo-beleid en de regionale visie sociaal domein Drechtsteden op basis waarvan de Maatwerkvoorzieningen Wmo worden verzorgd door de GR Sociaal/SDD. Bijzondere aandacht heeft het collectief vervoer en hulp bij het huishouden. In regionaal verband wordt het bestaande Wmo-beleid wat betreft de maatwerkvoorzieningen herijkt. In het kader van deze herijking van de Wmo-maatwerkvoorzieningen, te gaan verkennen welke mogelijkheden er zijn om de algemene voorzieningen te versterken. Een voorbeeld hiervan is de lopende pilot Was- en Strijkservice (onder de naam WaST). Inwoners die niet in staat zijn om hun huishouden volledig zelfstandig te voeren, kunnen gebruikmaken van deze Wmo-voorziening om hun was en strijk te laten doen.
Versterken samenwerking SDD en Sterk Papendrecht 	<ul style="list-style-type: none"> Creëren van een stevige verbinding tussen algemene en maatwerkvoorziening door: <ul style="list-style-type: none"> de hiervoor genoemde herijking van het bestaande Wmo-beleid ten aanzien van maatwerkvoorzieningen; de SDD en partners binnen Sterk Papendrecht gezamenlijk doorgaan met de opdracht Gezamenlijk transformeren en te werken aan de realisatie van een toekomstgericht, efficiënt, effectief en doelmatig dienstverleningsconcept/-aanbod.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Doelstelling 1

Jeugdigen groeien gezond en veilig op en krijgen kansen om zich te ontwikkelen en om naar vermogen mee te kunnen doen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Maatwerkvoorzieningen
Jeugdhulp

- Conform het bestuursakkoord uitwerking geven aan een lokale Routekaart Jeugd waarin kaders en concrete maatregelen worden omschreven voor het gericht en beter helpen van jeugdigen.
- Naast de lokale acties vindt nadere uitwerking van een aantal zaken plaats in regionaal verband via het portefeuillehoudersoverleg jeugd, zoals het project Passend zorglandschap, expertteam passende hulp en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
- In regionaal verband zijn verder samen met de Serviceorganisatie Jeugd en de andere gemeenten binnen Zuid-Holland Zuid de volgende acties benoemd:
 - Verdere implementatie van het normenkader
 - Versterken en bestendigen contractmanagement
 - Aanpassen nadere regels Jeugdhulp onderliggend aan de verordening

Programmabegroting 2023: taakveld 6.81 Geëscaleerde Zorg 18+

Doelstelling 1

Bieden van voldoende Opvang en Beschermd wonen voorzieningen binnen de regio Drechtsteden en, Alblasserwaard waar mensen met psychische of psychosociale problemen, verslavingsproblematiek, daklozen en mensen die opvang nodig hebben vanwege huiselijk geweld terecht kunnen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Maatwerkvoorzieningen
Beschermd Wonen en
Opvang

- Invulling geven aan de maatwerkvoorzieningen op het gebied van Beschermd Wonen en Opvang door Dordrecht (als centrumgemeente) op basis van de regionale samenwerkingsovereenkomst 2021-2024. In 2023 wordt gestart met het herijken van deze overeenkomst in het licht de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en Opvang en het zogeheten woonplaatsbeginsel.
- In het kader van de regionale samenwerkingsagenda Huisvesting kwetsbare groepen wordt invulling gegeven aan een woontraining voor jongeren in Papendrecht.

<p>Aanpak huiselijk geweld</p> <p> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Via de regionale voorziening Veilig Thuis die hierbij onder meer samenwerkt met Sterk Papendrecht en het Zorg- en Veiligheidshuis. • Uitvoeren van het regionale project Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. • In het kader van het uitvoeringsplan behorend bij het Integraal Veiligheidsplan (IVP) komen tot een aanpak om huiselijk geweld en kindermishandeling te verminderen. Een eerste stap hiertoe is om met betrokken partners te komen tot een nadere analyse en duiding op het aantal meldingen in Papendrecht.
<p>Uitvoeren Wet Verplichte GGZ</p> <p></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan de Wet Verplichte GGZ en Wet Zorg en Dwang door de DG&J (meldpunt, uitvoeren van verkennend onderzoek, horen, indienen van een aanvraag bij de Officier van Justitie en communicatie met melder).
<p>Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)</p> <p> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale afstemming met de DG&J, het Zorg- en Veiligheidshuis en andere gemeenten in de regio voor wat betreft de werkzaamheden in het kader van de Openbare geestelijke gezondheidszorg (o.a. Meldpunt Zorg & Overlast). • Bij de DG&J kopen we procescoördinatie in en trajecten in verband met woningvervuiling.
<p>Versterken verbinding Zorg en Veiligheid</p> <p></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op een stevigere verbinding van Zorg & Veiligheid onder meer door: <ul style="list-style-type: none"> - uitvoering te geven aan het nieuwe Integraal Veiligheidsplan en het opstellen van een uitvoeringsplan. - implementatie van het model Aanpak Voorkomen Escalatie (afgekort AVE-model) passend bij de Papendrechtse schaal. Het passend vormgegeven gebeurt samen met maatschappelijke partners en onder begeleiding van Bureau HHM. - inzetten op een sluitende aanpak personen met verward gedrag door regionale afspraken. - passende inzet van een Wijk GGD 'er en een waakvlamfunctie. Lopende 2023 wordt een besluit genomen over een vervolg van deze inzet.

Programmabegroting 2023: taakveld 6.82 Geëscaleerde Zorg 18-

Doelstelling 1

Bieden van voldoende opvang aan en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen die zwaardere hulpverlening nodig hebben.

Wat gaan we hiervoor doen?

Maatwerkvoorzieningen
Jeugdhulp

- Uitvoering geven aan de beleidskaders en de regionale samenwerking op basis waarvan de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp worden georganiseerd via de SOJ (inzet Veilig thuis, jeugdbescherming en jeugdreclassering).
- In regionaal verband uitvoering geven aan het programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Programmabegroting 2023: taakveld 7.1 Volksgezondheid

Doelstelling 1

Het versterken van de gezondheid en welzijn van onze inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

Uitvoeren lokaal
gezondheidsbeleid

- Uitvoeren van het uitvoeringsplan behorend bij de 'Nota lokaal gezondheidsbeleid 2020-2023 met een positieve, integrale blik op gezondheid' samen met de DG&J en andere partners zoals de voortzetting van de aanpak Gezonde School.
- Het verlengen van de looptijd van de Nota lokaal gezondheidsbeleid met één jaar, zodat de volgende periode deze nota integraal onderdeel van het Kompas Sociaal Domein kan worden.
- Uitvoering geven aan en voortzetten van het Vitaliteitsakkoord – bestaande uit het sport- en preventieakkoord – in samenwerking met ruim 70 aangesloten partners gericht op onder meer het versterken van de mentale weerbaarheid, stimuleren van een gezonde leefstijl en bevorderen van vitaliteit. Waar nodig wordt het Vitaliteitsakkoord aangepast aan de eisen/doelen gesteld in GALA (Gezond & Actief Leven Akkoord), IZA (Integraal Zorgakkoord) en Sportakkoord II.
- Opstellen van een integraal plan van aanpak ten behoeve van het aanvragen van de brede SPUK bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Uitvoering geven aan het preventie- en handavingsplan alcohol op grond van de Alcoholwet.

<p>Uitvoeren jeugdgezondheidszorg</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regie voeren op de uitvoering van de basistaken van de wettelijke jeugdgezondheidszorg (JGZ) die via de regionale samenwerking worden georganiseerd door de DG&J en Jong JGZ. • Maken van (subsidie)afspraken met Jong JGZ aanvullend op de basistaken om onder meer: <ul style="list-style-type: none"> - pedagogisch advies te bieden; - aan te sluiten bij casusoverleg bij Sterk Papendrecht en waar nodig het onderwijs; - indicaties te stellen ten behoeve van voor- en vroegschoolse educatie; - maatwerktrajecten VoorZorg aan te bieden aan kwetsbare zwangeren.
<p>Programma Nu Niet Zwanger</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Door het college is een intentiebesluit genomen voor deelname aan Nu Niet Zwanger, dat een onderdeel is van de aanpak Kansrijke Start. Deelname moet verder uitgewerkt worden en vindt plaats onder voorbehoud dat de brede SPUK-middelen zorgen voor financiële dekking.

Het budget

De benodigde inzet ten behoeve van de lokale activiteiten in het kader van de Uitvoeringsagenda sociaal domein 2023 wordt ingevuld binnen de financiële kaders die zijn vastgesteld door de gemeenteraad bij de Programmabegroting 2023¹. Voor de uitvoering van deze lokale uitvoeringsagenda wordt een beroep gedaan op de volgende financiële budgetten²:

Budget	Begroot 2023
Onderwijsachterstandenbeleid <i>Taakveld 4.3</i>	€ 684.000
Algemene voorzieningen Wmo & Jeugd <i>Taakveld 6.1 en 6.2</i>	€ 1.639.000
Eerstelijnsloket Wmo & Jeugd <i>Taakveld 6.1 en 6.2</i>	€ 770.000
Jeugd- en jongerenwerk Suppod <i>Taakveld 6.1</i>	€ 118.000
Inburgering nieuwkomers <i>Taakveld 6.1</i>	€ 156.000
Buurtbemiddeling <i>Taakveld 6.2</i>	€ 47.000
Stichting Jeugdteams <i>Taakveld 6.2 en 6.71</i>	€ 910.000
Lokale minimabeleid <i>Taakveld 6.3</i>	€ 23.000
Participatieplekken <i>Taakveld 6.5</i>	€ 119.000
Wet inburgering 2021 <i>Taakveld 6.5</i>	€ 56.000
Sociaal medische indicatie <i>Taakveld 6.5</i>	€ 25.000
Wmo-lokaal/was- en strijkservice <i>Taakveld</i>	150.000
Wmo: opvang & beschermd wonen <i>Taakveld 6.81a</i>	€ 339.000
Wet verplichte GGZ <i>Taakveld 6.81b</i>	€ 45.000
Totaal	€ 5.081.000

¹ De budgetten zijn weergegeven exclusief de inzet de 1ste begrotingswijziging 2023 en inzet vanuit de Reserve rijkstromen taakmutaties. Financiële bijstellingen worden verwerkt via de P&C-cyclus.

² De budgetten zijn exclusief de tijdelijke ophoging van 4% in het kader van raadsbesluit Subsidieplafonds 2023 in december 2022.

Ten behoeve van de overzichtelijkheid bieden wij hieronder ook nog de bedragen aan die verschuldigd zijn aan de verbonden partijen binnen het sociaal domein (conform Programmabegroting 2023):

Budget	Begroot 2023
Gemeenschappelijke Regeling Sociaal <i>Taakveld 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 en 6.71</i>	€ 22.714.000
Dienst Gezondheid & Jeugd / Serviceorganisatie Jeugd <i>Taakveld 6.2, 6.72 en 6.82</i>	€ 9.112.000
Dienst Gezondheid & Jeugd ³ <i>Taakveld 4.3, 6.1, 6.2, 6.81b en 7.1</i>	€ 1.861.000
Totaal verbonden partijen	33.687.000

³ Budget is totaal bedrag vanuit Papendrecht, inclusief Bureau Leerplicht en Publieke gezondheid.

Monitoring

Het is van groot belang om de inzet van onze maatregelen te monitoren en te meten. We willen immers weten of we onze doelen in het sociaal domein bereiken en de maatschappelijke meerwaarde voor onze inwoners centraal stellen. Daarvoor maken we gebruik van gegevens die we al hebben, het beter benutten en nieuwe manieren ontwikkelen.

De volgende rapportages verschijnen naar verwachting dit jaar:

- de rapportages van de Dienst Gezondheid & Jeugd
- de rapportages en cliëntervaringsonderzoeken van de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid
- de rapportages en cliëntervaringsonderzoeken Wmo van de Sociale Dienst Drechtsteden
- de verantwoording van onze subsidiepartners waaronder Sterk Papendrecht
- lokale jeugdhulpanalyse

Informatie, voortgangsberichten en verantwoording over de stand van zaken van de verschillende maatregelen verwerken we in de reguliere planning & control-cyclus. Waar nodig wordt informatie separaat toegezonden naar de gemeenteraad.

Bijlage 1 Samenvatting: Koersen met kompas

Deze samenvatting beschrijft de visie op het sociaal domein van de gemeente Papendrecht. Deze visie is bedoeld als een kompas en sluit aan op de regionale visie. Het geeft aan waar de gemeente de komende jaren extra aandacht aan wil besteden. Om er zo voor te zorgen dat hulp en ondersteuning aan inwoners die dit het hardst nodig hebben van goede kwaliteit blijft en betaalbaar blijft.

Koers, samenhang en grip op het sociaal domein

Iedereen kan in een kwetsbare positie terecht komen en een vorm van ondersteuning nodig hebben uit het sociaal domein. Het sociaal domein is breed en veelomvattend. Het bestaat uit inspanningen die de gemeente verricht voortvloeiend uit de Participatiewet, Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Wet Inburgering. Dit visiedocument bepaalt de koers, samenhang en grip op het sociaal domein voor de komende jaren in de gemeente Papendrecht. Met deze visie leggen wij actief de verbinding tussen alle onderdelen die deel uit maken van het sociaal domein en maken we de verbinding met samenhangende beleidsterreinen. Na vaststelling van het visiedocument volgt jaarlijks een uitvoeringsagenda met concrete acties.

De visie als kompas

Missie voor het sociaal domein

Een gezond, veilig, sterk, sociaal en inclusief Papendrecht waar alle inwoners de ruimte hebben om mee te doen. Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen leven, zorgen voor zichzelf en voor elkaar.

Stimuleren en faciliteren

De gemeente Papendrecht werkt op twee manieren aan het sociaal domein. Aan de ene kant stimuleren en faciliteren we inwoners om voor zichzelf en anderen te zorgen en hun verantwoordelijkheid te nemen. Aan de andere kant zorgen we voor de benodigde ondersteuning waardoor inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen wonen en meedoen. De laatste jaren hebben we hiernaast een extra opgave gekregen. Als gemeente moeten we ervoor zorgen dat we het slimmer en doelmatiger doen om het ook in de toekomst financieel de benodigde ondersteuning te kunnen blijven bieden.

Uitgangspunten

Bij de inrichting van het sociaal domein in Papendrecht hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Wij gaan uit van de eigen (veer)kracht van onze inwoners en die van de samenleving in zijn geheel.
- Wij zetten de gezonde keuze centraal.
- Wij werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen en naar vermogen werkt.
- Wij faciliteren dat de voorzieningen in Papendrecht passend, toegankelijk en dichtbij zijn.
- Het beleid wordt binnen budget uitgevoerd.

Maatschappelijke effecten

De gemeente wil haar taken vervullen binnen de wettelijke en financiële kaders van de gemeentelijke begroting én op een manier die aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van onze inwoners. We streven hierbij twee effecten na:

- Toename welzijn en gezondheid: risico's verlagen om in de problemen te komen en in een vroeg stadium signaleren en ondersteunen. Hiermee willen we de inzet van duurdere hulp voorkomen.
- Toename van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie bij onze inwoners.

Om deze effecten te bereiken werken we samen met onze inwoners, maatschappelijke partners, omliggende gemeenten en verbonden partijen.

Koers

Een kompas kent vier windstreken. In onze visie noemen wij deze vier richtingen de ontwikkelijnen. Ze staan voor de vier belangrijkste richtingen die wij de komende jaren willen volgen:

1. Intensiveren transformatie binnen het sociaal domein
2. Doorbouwen op een stevige sociale basis
3. Preventief werken
4. Iedereen kan meedoen

Ontwikkellijn 1: Intensivering transformatie binnen het sociaal domein

De eerste ontwikkelijn wordt de meest koersbepalende lijn voor de komende jaren. Daarbij zijn onze doelen:

1. een zorgzame samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken en waar nodig steun krijgen;
2. zorg en ondersteuning voor inwoners die zoveel mogelijk aansluiten op hun persoonlijke (thuis)situatie en de mogelijkheden van hun sociaal netwerk;
3. een stelsel dat zowel minder complex als financieel houdbaar is.

We zetten meer in op het passend maken van het standaard aanbod, zodat er minder vaak een duurdere maatwerkvoorziening moet worden ingezet. Nog meer dan voorheen proberen we waar mogelijk het eigenaarschap en de regie voor de oplossingen bij de inwoners en hun netwerk te laten liggen. We stoppen met maatregelen die onvoldoende bijdragen aan preventief werken en het oplossen van problemen. Om het sociaal domein financieel houdbaar te houden, sturen we op kostenbewustzijn en monitoren we actief op kosten en effect. Dat wordt nog sterker dan voorheen leidend voor de keuze welke hulp en ondersteuning we als gemeente bieden.

We versterken onze integrale aanpak en zorgen voor actieve afstemming zowel binnen als buiten het gemeentehuis. Betrokken eigenaarschap, helder opdrachtgeverschap en nauwe samenwerking (onder andere met het medisch domein) zijn hierin essentieel. Daarnaast kiezen we de komende jaren nadrukkelijk voor normalisering, demedicalisering en afbakening van de gemeentelijke ondersteuning. Ons uitgangspunt was en blijft dat we het stelsel zo simpel mogelijk inrichten voor onze inwoners en dat het ook op de lange termijn financieel houdbaar wordt en blijft.

De overige drie ontwikkelijnen bouwen voort op de koers die wij de afgelopen jaren reeds zijn ingeslagen. Deze koers heeft ervoor gezorgd dat we in Papendrecht over een solide basis beschikken. Maar ook een solide basis heeft onderhoud en aandacht nodig. Vandaar dat deze ontwikkelijnen ook de komende vier jaar nog onderdeel uit blijven maken van onze visie.

Ontwikkellijn 2: Doorbouwen op een stevige sociale basis

We zien de sociale basis die we nu hebben in Papendrecht bijna als vanzelfsprekend. Dat is het echter niet. De sociale basis heeft en houdt, ook in de komende jaren, onze aandacht. We moeten ervoor zorgen dat ondanks veranderende wetten, COVID-19 en maatschappelijke trends en ontwikkelingen het sociaal domein voor onze inwoners het vangnet voor de toekomst kan blijven. Deze ontwikkelijn beschrijft de bouwstenen waar onze sociale basis in Papendrecht op dit moment uit bestaat en waar we aan blijven werken.

Ontwikkellijn 3: Preventief werken

Het is belangrijk voor onze inwoners en hun familie dat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen, zo klein mogelijk blijven en in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Ook de samenleving heeft daar baat bij. We moeten ons wel realiseren dat kostenbesparing door preventie vaak na langere tijd pas zichtbaar wordt en vaak moeilijk te bewijzen is. Belangrijke onderdelen in preventie en vroeg signalering zijn:

- Positieve gezondheid
- Bevorderen sociale cohesie en verminderen eenzaamheid
- Ondersteunen en waarderen vrijwilligers en mantelzorgers

Ontwikkellijn 4: Iedereen kan meedoen

De gemeente Papendrecht wil dat iedereen mee kan doen en niemand wordt buitengesloten. Een inclusieve samenleving is een samenleving die naast reguliere oplossingen waar nodig ook oplossingen voor specifieke doelgroepen inzet. Zo kiezen we ervoor om specifiek beleid te voeren op het langer zelfstandig kunnen wonen van ouderen.

Daarnaast zetten we de komende jaren in op de inburgering (statushouders en gezinsmigranten), armoedebestrijding en de aanpak van schulden. Ook de aanpak personen met verward gedrag en de verandering van Beschermd Wonen naar Thuis in de Wijk vormen belangrijke speerpunten in het beleid in de komende vier jaren.

2de Voortgangsbericht Sociaal Domein 2022

Voortgang activiteiten in 2022

Wat gaan we hiervoor doen?	Waar staan we?
<p>Nationaal Programma Onderwijs</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met het onderwijs en andere betrokken partners is uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda Nationaal Programma Onderwijs. Ingezet is onder meer op extra schoolmaatschappelijk werk, cultuurprojecten voor het primair en voortgezet onderwijs en extra inzet van de sport- en spelbus.
<p>Kansrijk opvoeden en opgroeien</p> <p style="text-align: right;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Op 28 september en 13 oktober 2022 heeft Support twee drukbezochte informatieavonden georganiseerd 'Grip op gamen'. Tijdens deze avonden is voorlichting gegeven en gesproken met ouders/verzorgers over gamegedrag en gameverslavingen.
<p>Versterken 'voorliggend veld' van algemene voorzieningen</p> <p style="text-align: right;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 2022 is besloten om de Tijdelijke subsidieregeling impuls buurthuisfuncties te verlengen tot eind 2022 om de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Aan een achttal organisaties is in totaal €18.500,- verleend voor initiatieven die ontmoeting stimuleren. • Tussen 29 september en 6 oktober 2022 vroegen we samen met maatschappelijke partners aandacht voor het thema eenzaamheid tijdens de Week tegen Eenzaamheid. De koffiemomenten stonden centraal in deze periode. In Papendrecht zijn meer dan 20 verschillende plekken waar je wekelijks naartoe kunt voor een kop koffie en een goed gesprek. Hier is een flyer van gemaakt die op diverse plekken is verspreid. Daarnaast organiseerden veel koffiemomenten een speciaal kom-erbij programma. Doel is nieuwe bezoekers aantrekken.
<p>Langer zelfstandig wonen voor ouderen</p> <p style="text-align: right;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Om te komen tot een visie en actieagenda Wonen en zorg ouderen is op 11 oktober 2022 een beeldvormende raadsavond georganiseerd. Deze avond bestond uit een toelichtende presentatie onderzoeksbureau Companen over de huisvestingsopgave ouderen en vooruitkijkende blik door Woonkracht10, Rivas en Waardeburgh . • Ten behoeve van de actieagenda en in het kader van Senioren sterker maken is in 2022 een onderzoek onder senioren (65+) uitgevoerd. Het Onderzoekcentrum Drechtsteden heeft uitvoering gedaan naar behoeften van deze doelgroep en naar de bekendheid van voorzieningen en activiteiten. Daarnaast zijn enkele (groeps)gesprekken gevoerd met professionals en vrijwilligers, om een beter beeld te krijgen van de situatie van senioren in Papendrecht. Zie bijlage voor het onderzoeksrapport. • Op 21 november 2022 is in het kader van Senioren sterker maken een bijeenkomst van het lerend netwerk georganiseerd rondom het thema hospitality. Dit als vervolg op het in kaart brengen van koffiemomenten / ontmoetingsmogelijkheden in Papendrecht. De bijeenkomst werd door 35 mensen (van diverse instellingen en vrijwilligers) bezocht. • Sinds de (her)start van de preventieve huisbezoeken voor ouderen (eind 2021) zijn zo'n 200 ouderen (80+) bezocht. Eind 2022 heeft met de betrokkenen een evaluatie plaatsgevonden, waarbij is besloten om de huisbezoeken in 2023 te richten op de doelgroep 75-81 jaar. Zie bijlage voor de factsheet.

<p>Mantelzorgers waarden</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> In het kader van de Dag van de Mantelzorg is in november de Verwenweek Mantelzorg georganiseerd. Deze verwenweek is gestart met een lunch waar 85 mantelzorgers bij waren. Daarnaast waren er diverse workshops, een filmmiddag en een high tea. Ook konden mantelzorgers als blijk van waardering een VVV-bon aanvragen. In de periode voor de Verwenweek Mantelzorg is net als vorig jaar de mantelzorgcampagne gestart om bewustwording met mantelzorg te vergroten en hen bekend te maken met ondersteuningsmogelijkheden.
<p>Vrijwilligers waarden</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> In het kader van Nationale Vrijwilligersdag is op 7 december 2022 een Vrijwilligersontbijt georganiseerd. Het college van Papendrecht heeft samen met zo'n 100 vrijwilligers ontbeten bij Grand café Willaerts. Een deel van de vrijwilligers is voorgedragen door zijn/haar vrijwilligersorganisatie en het andere deel heeft zichzelf ingeschreven. Ook waren een aantal vrijwilligers aanwezig welke onlangs een Koninklijke onderscheiding in de vorm van een lintje hebben ontvangen.
<p>Uitvoering nieuwe Wet inburgering</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> In het kader van de Wet inburgering is de onderwijsroute HBO/WO voor inburgeraars – in samenwerking met de regio Rotterdam - gegund aan de Erasmus Universiteit. Deze Onderwijsroute is voor nieuwkomers (statushouders) die beginnen met inburgeren en die na de inburgering verder willen studeren in het Nederlandse beroepsonderwijs of in het wetenschappelijk onderwijs.
<p>Huisvesten statushouders</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> De taakstelling die is opgelegd door de Rijksoverheid voor het huisvesten van 25 statushouders in het tweede halfjaar van 2022 is behaald met behulp van inzet van Vluchtelingenwerk en Woonkracht10.
<p>Armoedebestrijding en schuldenaanpak</p> <p style="text-align: right;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> Gelet op de energiecrisis is besloten tot extra maatregelen door in gesprek te gaan met maatschappelijke partners. Uitvoering verloopt via de Bestuursopdracht energiecrisis en armoede. Via de SDD is uitvoering gegeven aan de energietoeslag voor mensen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm. Via het netwerkontbijt 'Grip op je geld' op 18 oktober is door verschillende maatschappelijke partners aan ruim 100 inwoners voorlichting gegeven over minimaregeling en hulp bij geldproblemen. Op 28 november 2022 is deze bijeenkomst in de avonden herhaald met het bezoek van ongeveer 50 inwoners. Een zorgvuldig proces is gelopen om het minimabeleid te herijking. Deze herijking is op 8 december 2022 afgerond door vaststelling van de nieuwe kaders in de gemeenteraad.
<p>Versterken samenwerking SDD en Sterk Papendrecht</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> Door de SDD, Stichting de Sociale Basis en Stichting Jeugdteams is gezamenlijk gewerkt aan de opdracht genaamd Gezamenlijk transformeren. In het kader van opdracht sluit de klantenservice van de SDD, in ieder geval tijdelijk, aan bij de receptie van Sterk Papendrecht om inwoners beter te woord te kunnen staan. Daarnaast is het traject opgestart om als partners gezamenlijk toe te werken naar een integrale klantroute.
<p>Maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp</p> <p style="text-align: right;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> In regionaal verband is gestart met het project Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming met als één van de doelen om het aantal uithuisplaatsingen te verlagen. Het project zet onder meer op een betere verbinding tussen de Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde instellingen, Veilig thuis en Stichting Jeugdteams ZHZ.

<p>Aanpak huiselijk geweld</p> <p style="text-align: center;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Op 19 december 2022 is een nieuw regionaal samenwerkingsconvenant afgesloten wat betreft huiselijk geweld en kindermishandeling. • In november is aandacht gegeven aan de campagne Orange the World om nee te zeggen tegen geweld tegen vrouwen. Onder meer door het Oranje uitlichten van het gemeentehuis en een themapagina in de Klaroen.
<p>Agenda huisvesting kwetsbare groepen</p> <p style="text-align: center;"></p>	<ul style="list-style-type: none"> • In het najaar is door Enver gestart met de woontraining voor jongeren in Papendrecht. Deze woontraining komt voort uit de Regionale agenda Kwetsbare Groepen om jongeren met woontraining te begeleiden naar zelfstandig wonen. Op 23 augustus is hierover een raadsinformatiebrief verzonden.
<p>Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid</p> <p style="text-align: center;"> </p>	<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 zijn 14 subsidies vanuit de gelden voor preventie- en sportakkoord toegekend, voor activiteiten in het kader van het Vitaliteitsakkoord. Vooral om jeugd kennis te laten maken met diverse takken van sport, waaronder ook aangepast sporten, maar ook om het wandelen en fietsen in Papendrecht te bevorderen. Zo is een overzicht van wandelgroepen in Papendrecht samengesteld en is de vorming van nieuwe wandelgroepen gestimuleerd. Ook is mede met inzet vanuit het Vitaliteitsakkoord een calisthenicspark in het Vijverpark gerealiseerd.

Senioren in Papendrecht

Behoeften- en
bekendheidsonderzoek

START

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Inleiding

Kenmerken en
prognose

Wonen

Onderzoeks-
verantwoording

Samenvatting

Gezondheid

Sociale contacten en
vrijtijdsbesteding

Over ons

Openbare ruimte

Informatiebehoeften
en suggesties

Terug naar
inhoudsopgave

Inleiding

Inleiding

Prognoses voorspellen dat het aantal en aandeel senioren de komende jaren in Nederland zal toenemen.¹ Ook voor Papendrecht is de verwachting dat de groep ouderen steeds groter wordt.² De gemeente Papendrecht wil er aan bijdragen dat deze groep vitaal en in passende huisvesting oud kan worden.

Onderzoeksvragen

In opdracht van de gemeente Papendrecht en gefinancierd uit het ZonMw programma Senioren sterker maken heeft het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) een behoeften- en bekendheidsonderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds moet het onderzoek inzicht geven in de behoeften van senioren. Wat hebben zij naar eigen zeggen nodig en wat missen zij. Ten tweede moet het onderzoek inzichtelijk maken wat de bekendheid is van bestaande voorzieningen.

Om deze vragen te kunnen beantwoorden hebben we twee verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. 537 senioren van 65 jaar en ouder uit de gemeente hebben een vragenlijst ingevuld. Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met professionals van organisaties die met of voor de doelgroep werken.

Leeswijzer

In dit rapport leest u de bevindingen. Na de samenvatting schetsen we in het hoofdstuk 'Kenmerken en prognoses' de context. Om hoeveel senioren gaat het eigenlijk in de gemeente Papendrecht? En hoe zal dit aantal zich ontwikkelen in de komende tijd? Vervolgens presenteren we de resultaten van het onderzoek, waarbij de resultaten van het vragenlijstonderzoek onder senioren gecombineerd worden met de bevindingen uit de groepsgesprekken met de professionals. Achtereenvolgens komen de volgende thema's aan bod: Wonen, Gezondheid, Sociale contacten en vrijetijdsbesteding, Openbare ruimte en Informatiebehoeften en suggesties. Op een aantal plaatsen zijn de onderzoeksresultaten aangevuld met informatie uit de Monitor Sociaal 2021³. Wanneer er significante verschillen zijn tussen 65-74 jarigen en 75+'ers hebben we de resultaten uitgesplitst naar leeftijdscategorie. Tot slot vindt u achterin het rapport een onderzoeksverantwoording.

¹ CBS

² *Primos prognose*

³ *Grootschalig vragenlijstonderzoek dat het OCD in 2021 in de gehele Drechtsteden heeft uitgevoerd.*

Samenvatting

Samenvatting

Kenmerken en prognose

Op dit moment (2022) wonen er 7.291 65+'ers in Papendrecht. Zij vormen 23% van de in totaal 32.171 inwoners. Ruim de helft van hen (55%) is jonger dan 75 jaar. In 2030 zijn er naar verwachting ruim 8.000 65+'ers en in 2050 zijn dat er 8.438. De 65+'ers zijn in 2050 de enige leeftijdsgroep waarvan het aantal en het aandeel naar verwachting zal zijn toegenomen ten opzichte van nu. Op dat moment is de verhouding tussen jong (onder 75 jaar) en oud (75+) omgedraaid; 37% van de 65+ers is dan jonger dan 75 jaar.

Wonen

Zeven van de tien zelfstandig wonende senioren zeggen dat hun huis levensloopbestendig is. Voor diegenen waarvoor dit niet geldt, is het vaak omdat ze er (nog) niet mee bezig zijn (39%) of omdat ze nog niet weten wat ze willen (30%). Twee derde van hen heeft wel behoefte aan informatie over het onderwerp langer zelfstandig thuis wonen. Minder dan de helft van de senioren die aangeeft hun eigen woning (wellicht) levensloopbestendig te willen maken, heeft zich hierin al verdiept. Bijna alle senioren die (wellicht) van plan zijn om te verhuizen naar een levensloopbestendige woning vinden het belangrijk dat deze woning helemaal gelijkvloers is en dat er voorzieningen in de buurt zijn. Ontmoetingsplekken worden minder vaak genoemd door de senioren zelf, terwijl de professionals die we over dit onderwerp spraken dat juist wel van belang vinden. Als belemmering om te verhuizen worden het vaakst de hogere woonkosten genoemd. Zowel professionals als senioren zelf geven aan dat er in Papendrecht een gebrek is aan geschikte betaalbare woningen voor ouderen.

Gezondheid

Twee derde van alle senioren beoordeelt zijn of haar gezondheid als (zeer) goed, maar een heel klein deel heeft naar eigen zeggen een slechte gezondheid (4%). In de groep 65-74 jarigen beoordeelt 17% zijn gezondheid als zeer goed tegenover 8% van de 75+'ers. Zes op de tien senioren vinden dat zij voldoende bewegen. Voor hen die vinden dat ze te weinig bewegen of meer zouden willen bewegen is een lichamelijke beperking de vaakst genoemde reden, gevolgd door de reden dat het niet leuk is om (meer) te bewegen. Het doen van het huishouden blijkt een goede manier voor senioren om in beweging te blijven. Daarnaast blijven veel senioren in beweging door te wandelen en te fietsen. Zes op de tien lukt het om elke week of regelmatig 2,5 uur matig intensief te bewegen en spier- en botversterkende activiteiten te doen. Balansoefeningen, ook een onderdeel van de beweegrichtlijn, worden echter veel minder gedaan. Veel senioren hebben wel eens van valpreventie gehoord, de helft weet ook wat het inhoudt.

Samenvatting

Sociale contacten en vrijetijdsbesteding

De meeste senioren vinden dat ze voldoende sociale contacten hebben. Van degenen die meer contacten zouden willen zegt een derde dat ze niet weten waar ze andere mensen kunnen ontmoeten. Anderen vinden het spannend om contact te maken of kunnen niet goed overweg met internet, computer en mobiele apparaten. Professionals zien tijdens huisbezoeken regelmatig eenzaamheid bij senioren en pleiten voor het actief organiseren van activiteiten in de wijken. Met betrekking tot vrijetijdsbestedingsmogelijkheden zijn senioren het meest bekend met schaken en bridgen bij het denksportcentrum, de ZAPPers, 'Koffie met ...'-activiteiten in de bibliotheek en de cursus digitale vaardigheden. Deze activiteiten zijn bekend bij (ruim) de helft van de senioren. Professionals zien veel onbekendheid met het aanbod, doordat de informatie alleen of vooral online beschikbaar is. Informatie op papier werkt volgens hen beter. De meeste senioren zelf - en dan vooral de 75+'ers - geven dit ook aan. Het liefst worden zij via een folder/ informatiebrochure of het huis-aan-huisblad geïnformeerd door de gemeente. Het versnipperde aanbod van op zichzelf veel en goede initiatieven voor senioren is volgens professionals een aandachtspunt.

Openbare ruimte

Bewegen is belangrijk voor senioren, zo ook bankjes in de openbare ruimte. Ruim 80% van de senioren geeft aan dat er voldoende bankjes zijn in Papendrecht, al zijn er nog wel wensen voor andere locaties (langs wandelpaden, in parken en bij winkelcentra bijvoorbeeld). De toegankelijkheid van voorzieningen wordt in zijn algemeenheid als goed tot zeer goed beoordeeld door hen die een oordeel geven. Als het gaat om onveilige locaties worden kruispunten en rotondes het meest genoemd. Onder andere te hard rijden, slechte fiets- en voetpaden en slechte verlichting leiden tot onveilige situaties. Vooral professionals, maar ook senioren zelf, merken op dat het openbaar vervoer te wensen over laat.

Suggesties

Van de 100 senioren die zeggen iets te missen in Papendrecht als het gaat om ouder worden, noemen er 39 het gebrek aan betaalbare seniorenwoningen. Dit gemis wordt ook door professionals benoemd. Professionals zouden daarnaast graag een eigen Wmo-loket in de gemeente zien. Ook hebben zij behoefte aan meer gebruik van domotica in de zorg en uitbreiding van goede respijtzorg. Verder worden organisaties als Stichting Helpende Handen en de voorziening Steunwijzer genoemd als goede voorbeelden in andere Drechtsteden.

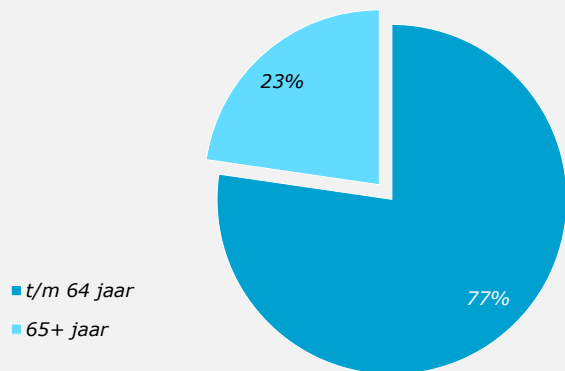
Kenmerken en prognose

Kenmerken en prognose

Kenmerken senioren in Papendrecht, per 1-1-2022

Bevolking Papendrecht naar leeftijd
(totaal 32.171 inwoners)

	absolute aantal	aandeel van totaal aantal inwoners (%)	aandeel van groep 65+ (%)
65-69 jaar	1.887	6	26
70-74 jaar	2.129	7	29
75-79 jaar	1.420	4	19
80-84 jaar	1.049	3	14
85-89 jaar	544	2	7
90-94 jaar	208	1	3
95+ jaar	54	0	1
totaal 65+ jaar Papendrecht	7.291	23	-
totaal 65+ jaar Nederland	3.525.453	20	-

wijk	Aantal	% in groep 65+
Westpolder	2.437	33
Molenvliet	709	10
Kraaihoek	1.625	22
Middenpolder	603	8
Wilgendonk	1.016	14
De Kooy-Oosteind	372	5
Oostpolder	529	7

geslacht	aantal	% in groep 65+
man	3.312	45
vrouw	3.979	55

migratieachtergrond	aantal	% in groep 65+
zonder migratieachtergrond	6.488	89
met migratieachtergrond	803	11

type huishouden*	aantal	% in groep 65+
eenpersoons-huishouden	2117	43
tweepersoons-huishouden	2558	52
overig	209	5

Verdeling aantal huishoudens waarbij de hoofdbewoner 65 jaar of ouder is

Bron: BRP (Papendrecht) en CBS (Nederland)

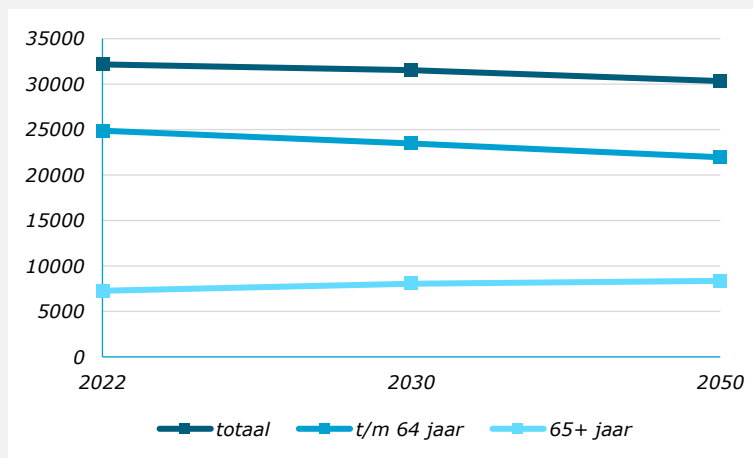
Kenmerken en prognose

Huidige situatie en prognose voor 2030 en 2050

	2022		2030		2050	
	aantal		aantal	verschil t.o.v. 2022	aantal	verschil t.o.v. 2022
totaal aantal inwoners	32.171		31.565	-2%	30.375	-6%
totaal aantal 65+'ers	7.291		8.129	+11%	8.438	+16%
aandeel 65+'ers (%)	23		26	+3%	28	+5%
totaal aantal inwoners NL	17.475.415		18.354.256	+5%	19.481.782	+11%
totaal aantal 65+'ers NL	3.525.453		4.235.901	+20%	4.838.631	+37%
aandeel 65+'ers (%) NL	20		23	+3%	25	+5%

Ontwikkeling bevolking Papendrecht 2022-2050

	2022		2030		2050	
	aantal	% binnen groep 65+	aantal	% binnen groep 65+	aantal	% binnen groep 65+
65-69 jaar	1.887	26	2.075	26	1.643	19
70-74 jaar	2.129	29	1.727	21	1.522	18
75-79 jaar	1.420	19	1.567	19	1.674	20
80-84 jaar	1.049	14	1.511	19	1.593	19
85-89 jaar	544	7	821	10	1.204	14
90-94 jaar	208	3	355	4	600	7
95+ jaar	54	1	73	1	204	2
totaal	7.291	100	8.129	100	8.438	100

Bron: BRP en Primos (Papendrecht) en CBS (Nederland)

Wonen

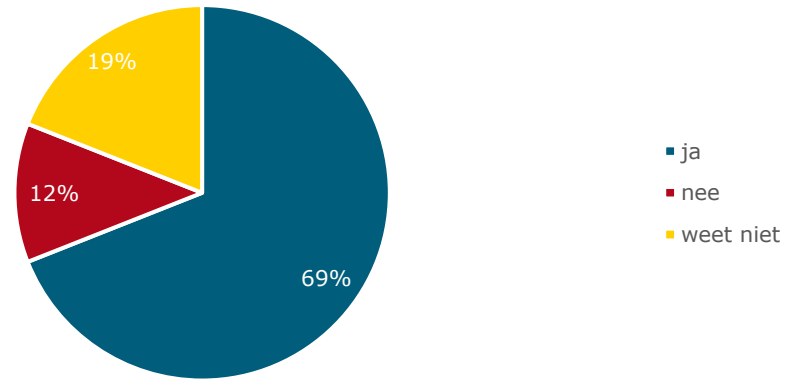
Wonen

Woning geschikt voor langer zelfstandig thuis wonen

Langer zelfstandig thuis wonen

Als mensen ouder worden, kunnen zij beperkingen krijgen. Ook krijgen zij vaak behoefte aan meer zorg en ondersteuning. De huidige woning is dan wellicht niet geschikt om zelfstandig te blijven wonen.

Zeven op de tien zelfstandig wonende senioren geven aan dat hun woning levensloopbestendig is. Onder 75+'ers ligt dit aandeel iets hoger dan onder 65-74 jarigen (resp. 74% en 64%) (*maar niet significant in crosstab*). Eén op de acht (12%) heeft echter geen levensloopbestendige woning. Eén op de vijf (19%) weet niet of hun woning op dit moment geschikt is voor langer zelfstandig thuis wonen.

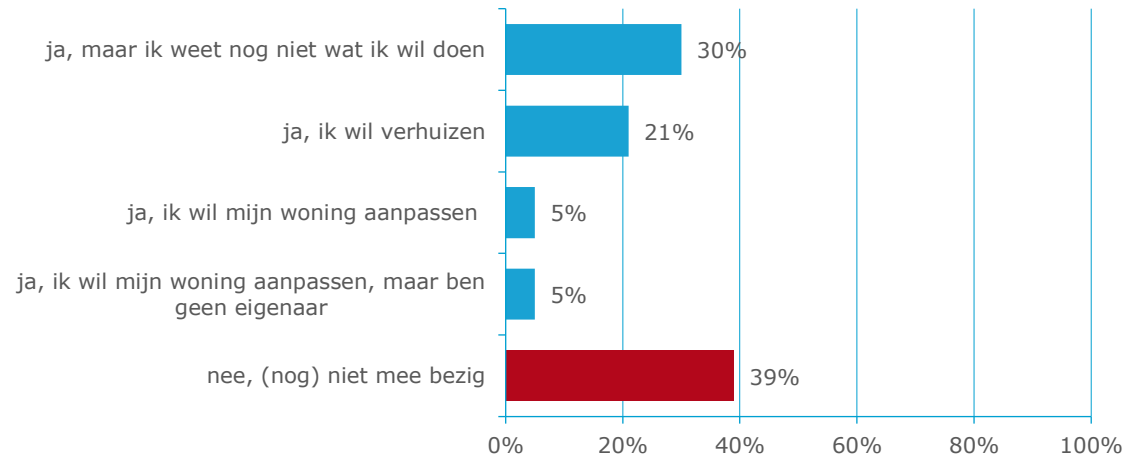
Toelichting: alle senioren die zelfstandig wonen

Nadenken over langer zelfstandig thuis wonen

We hebben aan zelfstandig wonende senioren die op dit moment geen levensloopbestendige woning hebben gevraagd of zij nadenken over langer zelfstandig thuis wonen. Ruim zes op de tien zeggen hier op de één of andere manier mee bezig te zijn. Eén op de vijf denkt erover te gaan verhuizen. Daarnaast denkt 5% erover de woning aan te passen. Een even grote groep zou zijn woning wel willen aanpassen, maar is geen eigenaar. De meesten (30%) weten nog niet wat ze willen doen.

Een grote groep (39%) is echter (nog) helemaal niet bezig met het onderwerp langer zelfstandig thuis wonen. We zien hier geen verschil tussen 65-74 jarigen en 75+'ers.

Denkt na over langer zelfstandig thuis wonen

Toelichting: alle senioren die zelfstandig wonen en geen levensloopbestendige woning hebben

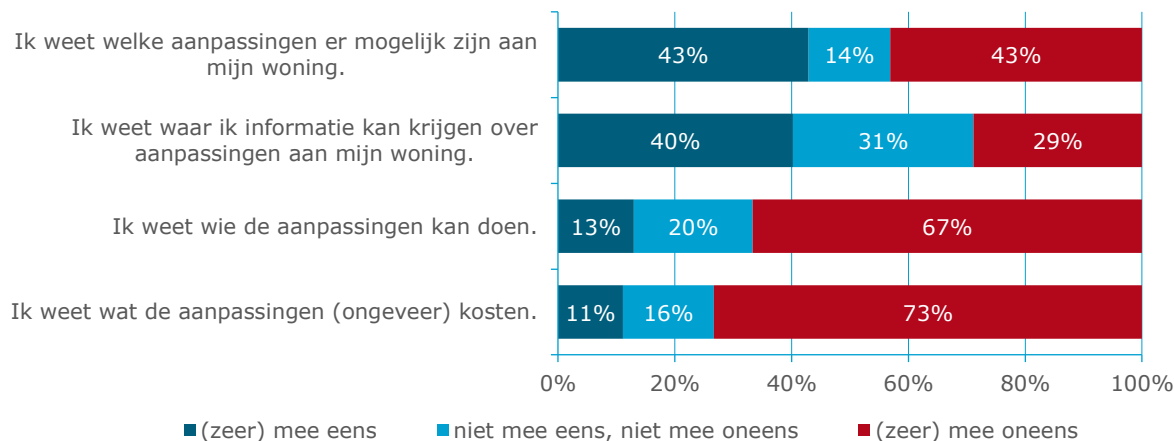

Wonen

Bekendheid met mogelijkheden voor aanpassen woning

Bekendheid met mogelijkheden aanpassen woning

Zo'n vier op de tien senioren die erover denken hun woning (wellicht) aan te passen weten welke aanpassingen er mogelijk zijn aan de woning en waar ze informatie over de aanpassingen kunnen krijgen. Als het gaat om de specifieke uitvoering (wie de aanpassingen kan doen en wat de aanpassingen kosten) ligt de bekendheid duidelijk lager (resp. 13% en 11%). Niet alle senioren die aangeven hun eigen woning (wellicht) levensloopbestendig te willen maken, hebben zich hierin dus al (goed) verdiept.

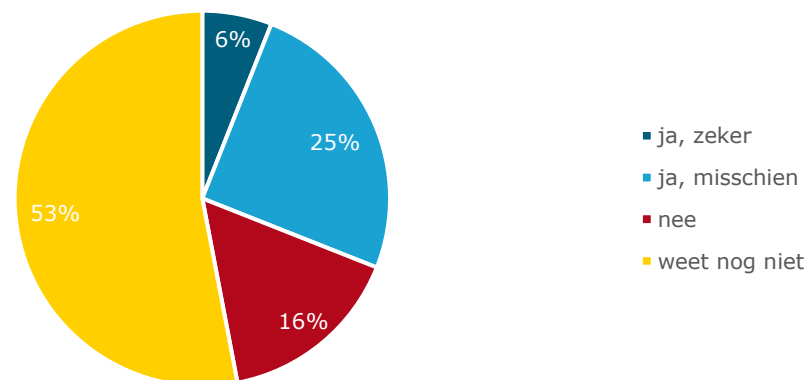
Toelichting: alle senioren die hun woning (wellicht) willen aanpassen

Interesse in speciale lening

Er bestaan speciale leningen die senioren kunnen afsluiten om hun woning levensloopbestendig te maken. Voorbeelden hiervan zijn de blijvers-lening en de verzilver-lening. In Papendrecht bestaat zo'n lening op dit moment nog niet. Mocht deze lening ook in Papendrecht beschikbaar komen, dan heeft bijna een derde van de doelgroep hierin interesse (6% zeker en 25% misschien)*. De helft weet niet of dit interessant kan zijn voor hem of haar.

* Deze vraag is voorgelegd aan senioren die (wellicht) hun woning willen aanpassen en in een koopwoning wonen

Interesse voor speciale lening

Toelichting: alle senioren die hun woning (wellicht) willen aanpassen en in een koopwoning wonen

Wonen

Belang aspecten bij levensloopbestendige woning

Belang aspecten bij levensloopbestendige woning

Bijna alle senioren die (wellicht) van plan zijn om te verhuizen naar een levensloopbestendige woning vinden het belangrijk dat deze woning helemaal gelijkvloers is. Ook wordt veel waarde gehecht aan de nabijheid van voorzieningen, zoals winkels en huisarts, en de mogelijkheden voor zorg aan huis.

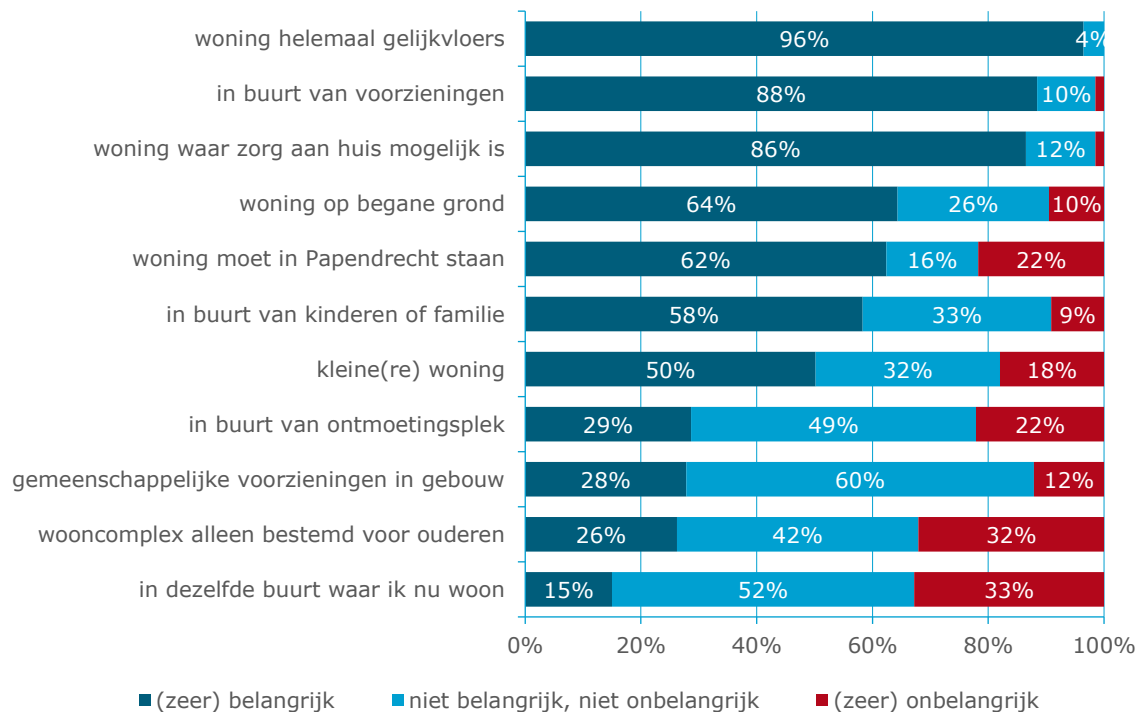
Over het algemeen wordt minder belang gehecht aan de nabijheid van een ontmoetingsplek, gemeenschappelijke voorzieningen in het gebouw en een wooncomplex dat alleen bestemd is voor ouderen.

Professionals vinden het belangrijk dat levensloopbestendige woningen o.a. voldoen aan het volgende:

- inrichting die veilig gebruik van scootmobiel mogelijk maakt
- geschikt voor thuiszorg
- in de buurt van winkels/voorzieningen
- mogelijkheid om elkaar te ontmoeten

De huidige seniorenwoningen voldoen niet altijd aan de wensen en behoeften van nu. Vooral de scootmobiel worden als een probleem genoemd. Het is belangrijk om hier bij nieuwbouwprojecten rekening mee te houden.

In de figuur hiernaast zien we dat senioren op voorhand minder op zoek zijn naar voorzieningen die sociaal contact bevorderen. Professionals zien echter dat deze voorzieningen vaak gemist worden door senioren die momenteel in een seniorenwoning wonen.

Toelichting: alle senioren die (wellicht) willen verhuizen

Naast de voorgelegde aspecten uit de figuur hierboven konden senioren zelf aspecten invullen die zij belangrijk vinden. Aspecten die meermaals zijn genoemd, zijn:

- Betaalbaar, niet te hoge kosten (6x genoemd)
- In de buurt van groen (3x)
- Tuin (5x)
- Ruim, voldoende woonruimte (2x)
- Prettig uitzicht (3x)
- Goed geïsoleerd, lage energiekosten (2x)
- Goede bereikbaarheid met OV (3x)
- Rolstoel, rollator, scootmobiel goed te gebruiken (2x)

Wonen

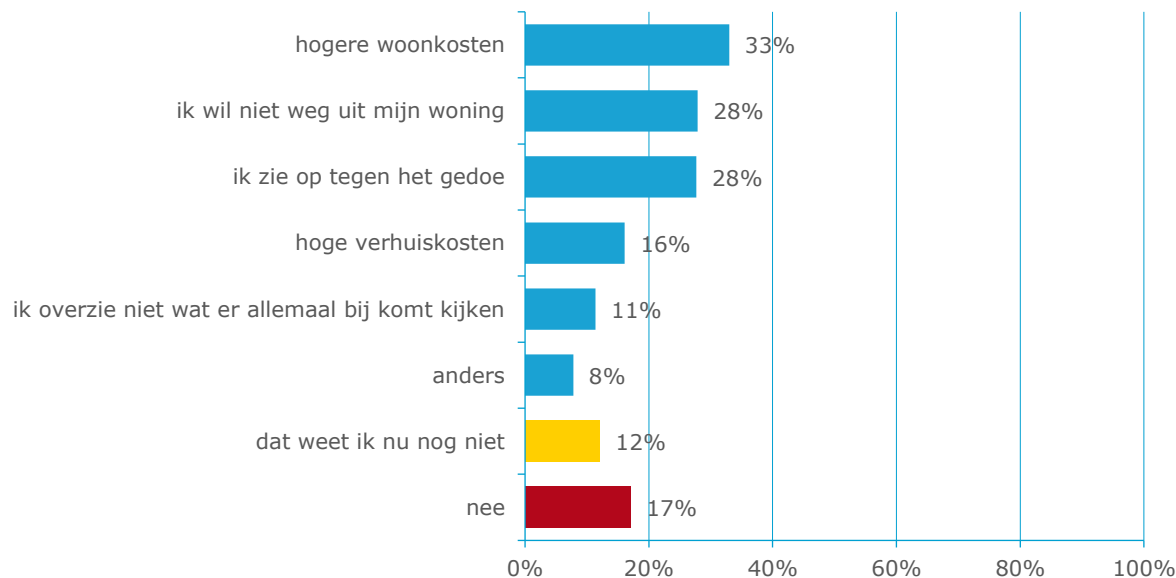
Belemmeringen om te verhuizen

Belemmeringen om te verhuizen

Zeven op de tien senioren die (mogelijk) willen verhuizen naar een levensloopbestendige woning zien belemmeringen. Er worden verschillende soorten belemmeringen genoemd. Het meest genoemd worden de hogere woonkosten (33%), niet weg willen uit de huidige woning en opzien tegen het gedoe (28%). In de categorie anders (genoemd door 8%) wordt meerdere keren aangegeven dat er weinig geschikte woningen zijn te vinden in Papendrecht.

Ook professionals zien belemmeringen voor senioren om te verhuizen. Allereerst is er het gebrek aan geschikte betaalbare woningen. Sommige ouderen willen wel verhuizen, maar kunnen geen geschikte woning vinden. Voor veel senioren is het financieel ook onaantrekkelijk om te verhuizen. Daarnaast zien sommigen op tegen het gedoe rondom een verhuizing en kunnen niet overzien wat er bij komt kijken. De professionals merken dat er weinig professionele hulp beschikbaar is op dit gebied. Er wordt geopperd voor een soort van woonzorgconsulent die je meeneemt in het hele traject van 'ik wil verhuizen' tot en met de verhuizing.

De Wmo-consulenten proberen mensen in hun gesprekken bewust te maken van het belang van levensloopbestendig wonen, vooral al er veel voorzieningen gevraagd worden. Ze proberen een zaadje te planten: "wat als het nog slechter gaat in de toekomst?"

Toelichting: alle senioren die (wellicht) willen verhuizen, meerdere antwoorden mogelijk

Wonen

Interesse voor wonen in hofjes

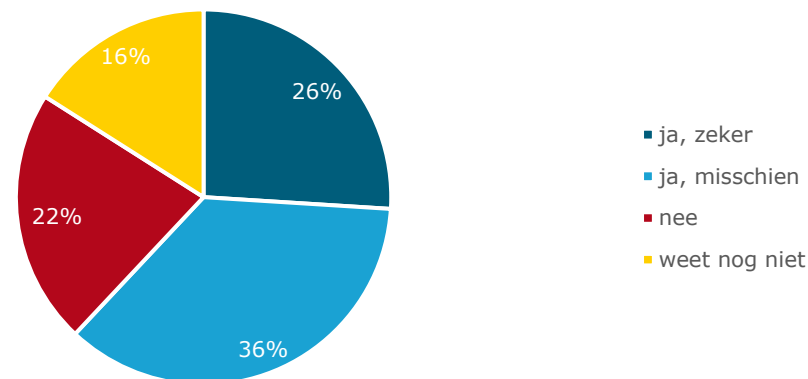
Interesse voor wonen in hofjes

Er ontstaan tegenwoordig nieuwe woonvormen voor ouderen. Eén van deze vormen zijn de seniorenhofjes. Hierbij woont een groep senioren in hofjes bij elkaar. Ieder woont op zichzelf, maar de bewoners kunnen elkaar vrijblijvend helpen en samen activiteiten ondernemen. Een meerderheid van de senioren in Papendrecht die (mogelijk) willen verhuizen ziet zo'n woonvorm wel zitten. Een kwart heeft hier zeker interesse voor en nog eens 36% misschien.

Behoefte aan informatie over langer zelfstandig thuis wonen

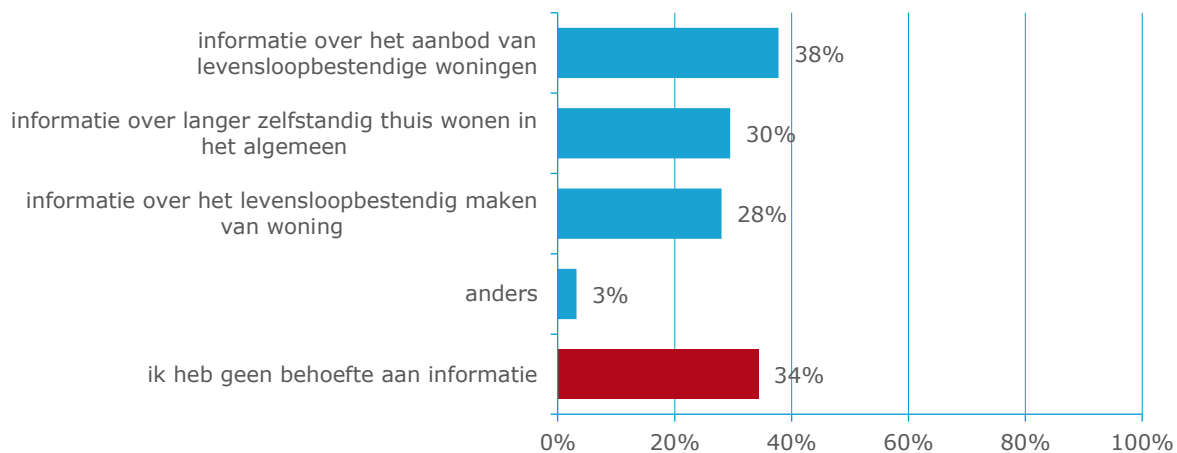
Twee derde van de senioren die zelfstandig, maar (nog) niet levensloopbestendig wonen hebben behoefte aan informatie over het onderwerp langer zelfstandig thuis wonen. Een derde heeft geen behoefte aan informatie. Dit geldt vaker voor 65-74 jarigen (40%) dan voor 75+'ers (23%).

In de groepsgesprekken wordt aangegeven dat tijdens de preventieve huisbezoeken voor 80+'ers aandacht wordt besteed aan het thema langer zelfstandig thuis wonen. Er wordt tijdens die bezoeken verteld wat de mogelijkheden zijn die mensen hebben. Het gebrek aan digitale vaardigheden is echter voor veel senioren een obstakel. Inschrijven bij de woningstichting moet bijvoorbeeld digitaal.

Toelichting: alle senioren die (wellicht) willen verhuizen

Behoefte aan informatie over langer zelfstandig thuis wonen

Toelichting: alle senioren die zelfstandig wonen en geen levensloopbestendige woning hebben, meerdere antwoorden mogelijk

Gezondheid

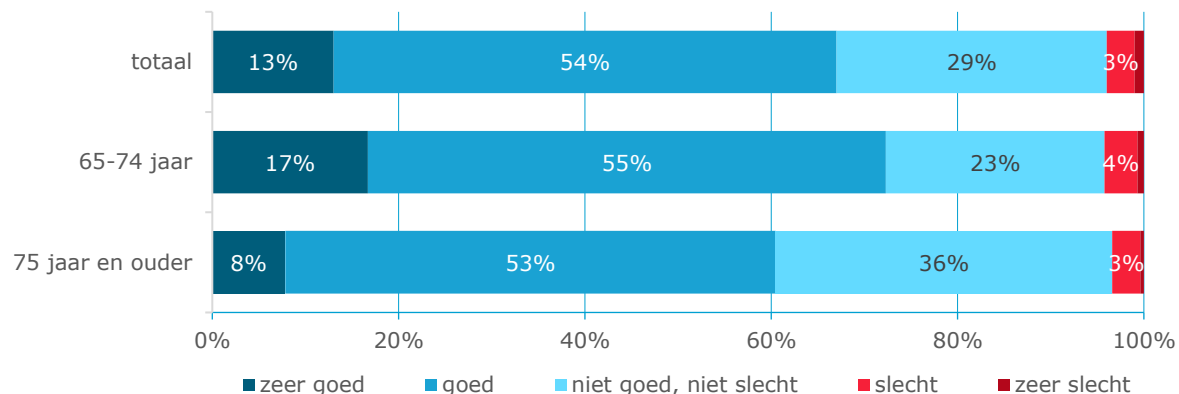

Gezondheid

Ervaren gezondheid

Ervaren gezondheid

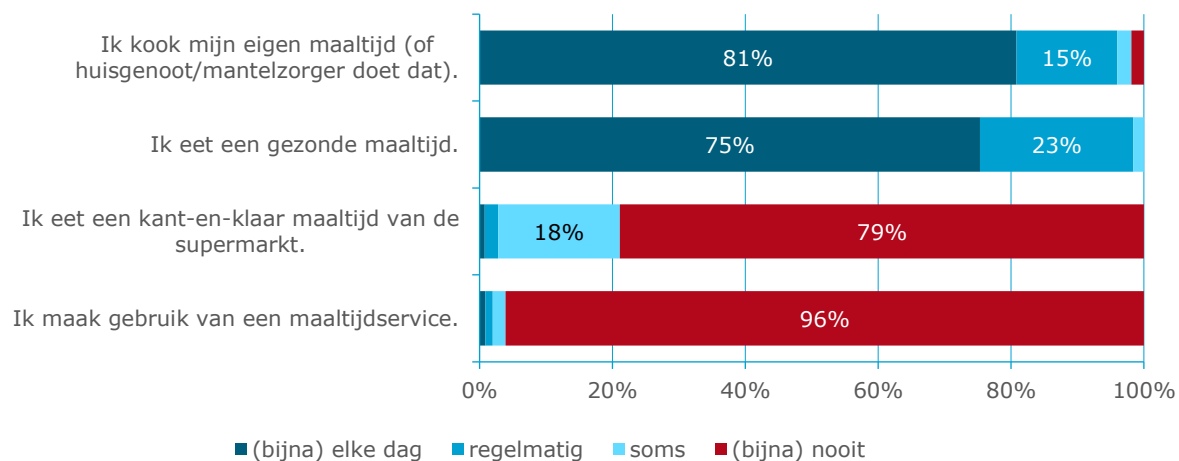
Twee derde van alle senioren beoordeelt zijn of haar gezondheid als (zeer) goed, 4% heeft naar eigen zeggen een slechte gezondheid. We zien hier een verschil tussen de jongere en oudere senioren. In de groep 65-74 jarigen beoordeelt 17% zijn gezondheid als zeer goed tegenover 8% van de 75+'ers. In deze laatste groep vinden we meer mensen die hun gezondheid omschrijven als 'niet goed, niet slecht' (36% tegenover 23% in de groep tot 75 jaar).

Gebruik van de maaltijd

Bijna alle senioren koken altijd of regelmatig hun eigen maaltijd (of een huisgenoot of mantelzorgers doet dat voor hen). Ook eten zij vrijwel allemaal bijna elke dag of vaak gezond. Eén op de vijf koopt wel eens een kant-en-klaar maaltijd bij de supermarkt, een enkeling doet dit vaker. Een paar procent maakt vaak of soms gebruik van een maaltijdservice. Door 75+'ers wordt meer gebruik gemaakt van de maaltijdservice (8%) dan door 65-74 jarigen (1%).

Gebruik van de maaltijd

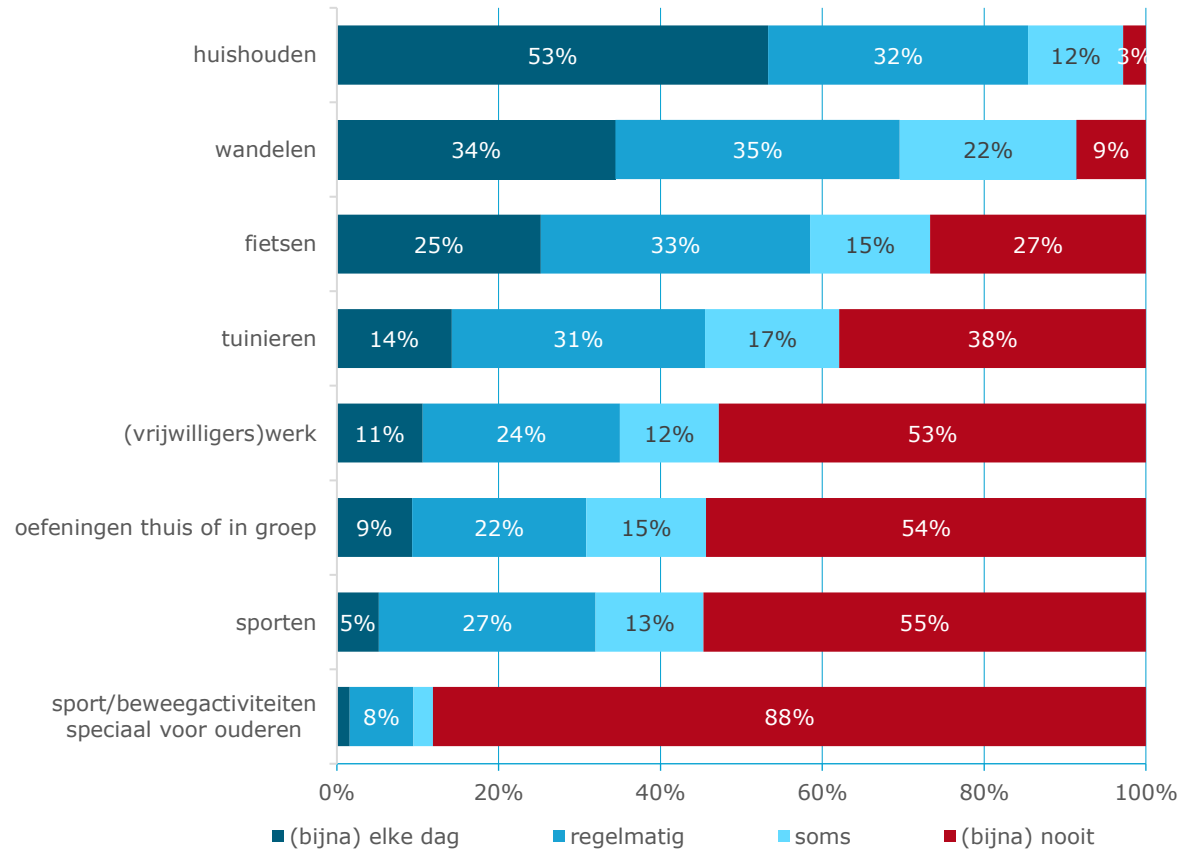
Gezondheid

Manieren van bewegen

Manieren van bewegen

Het doen van het huishouden blijkt een goede manier voor senioren om in beweging te blijven; 85% beweegt hierdoor (bijna) elke dag of regelmatig. Daarnaast blijven veel senioren in beweging door te wandelen (69% elke dag of regelmatig) en te fietsen (58%). Een derde doet elke dag of geregeld aan sport en één op de tien neemt deel aan sport- of beweegactiviteiten die speciaal voor ouderen zijn bestemd.

We zien een aantal verschillen tussen oudere en jongere senioren. Er zijn meer 65-74 jarigen die fietsen dan 75+'ers (80% vs. 63%). Verder bewegen 65-74 jarigen vaker in het huishouden (59% (bijna) elke dag tegenover 46% van de 75+'ers). Tot slot zegt 15% van de 75+'ers (bijna) elke dag of regelmatig mee te doen aan sport- of beweegactiviteiten speciaal voor ouderen. Onder 65-74 jarigen is dit 6%.

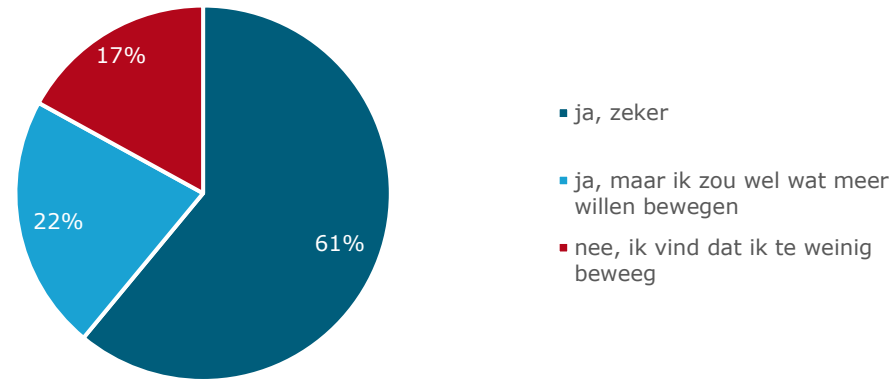

Gezondheid

Vindt u dat u voldoende beweegt?

Vindt u dat u voldoende beweegt?

Zes op de tien senioren vinden dat zij zeker voldoende bewegen. Ruim een vijfde vindt dat hij genoeg beweegt, maar zou wel wat meer willen bewegen. De overige 17% is van mening dat hij te weinig in beweging is.

Redenen waarom het niet lukt om genoeg te bewegen

Aan senioren die vinden dat ze te weinig bewegen of wel wat meer zouden willen bewegen, hebben we gevraagd wat hun belemmeringen zijn om meer te bewegen. De meest genoemde reden is het hebben van een lichamelijke beperking (33%). Een kwart vindt het niet leuk om (meer) te bewegen. Ook gebrek aan tijd, te hoge kosten en onbekendheid met het aanbod spelen voor sommigen mee.

65-74 jarigen geven vaker dan 75+'ers aan dat de kosten te hoog zijn (20% vs. 7%) en dat het niet lukt om het bewegen na corona weer op te pakken (12% vs. 4%).

Redenen waarom het niet lukt om genoeg te bewegen

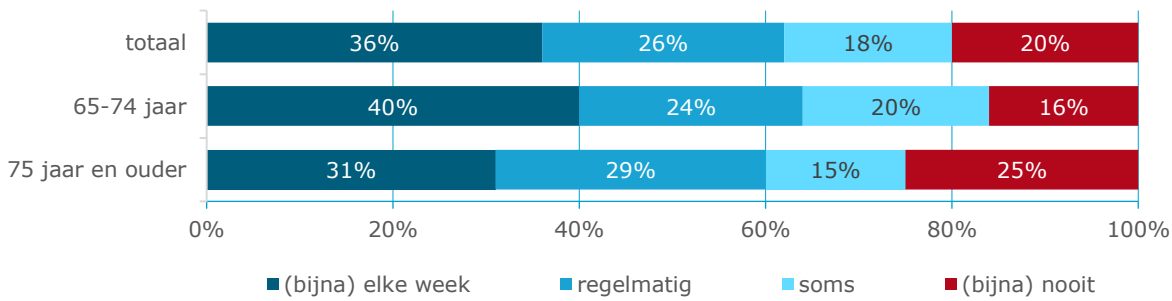
Toelichting: alle senioren die vinden dat ze niet genoeg bewegen of meer zouden willen bewegen, meerdere antwoorden mogelijk

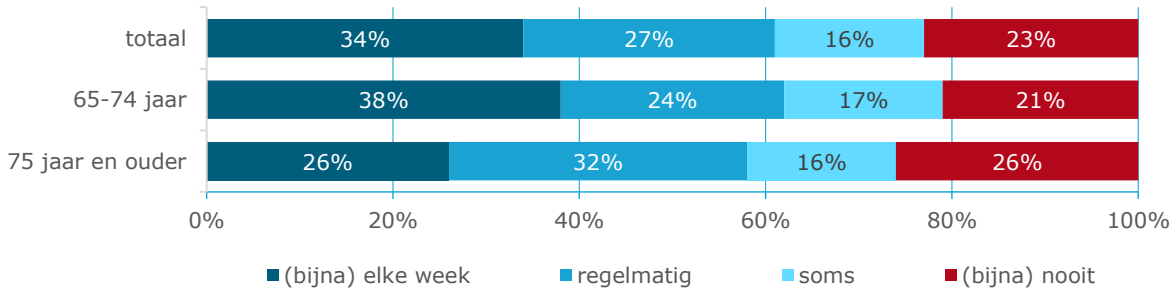

Gezondheid

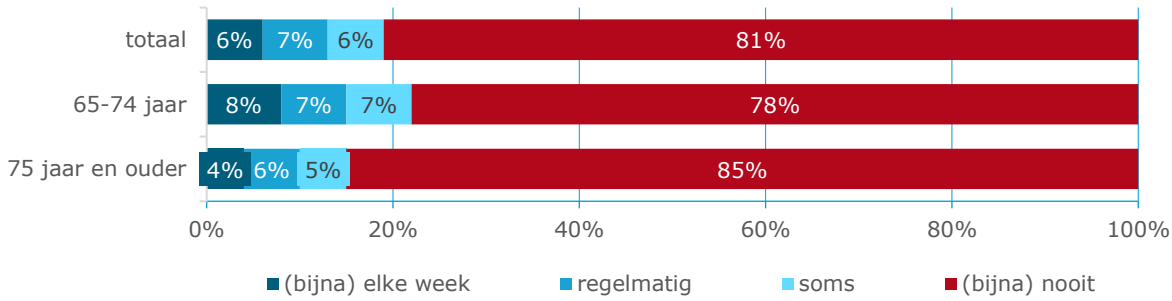
2,5 uur per week matig intensief bewegen

2x per week spier- en botversterkende activiteiten

Balansoefeningen

Voldoen aan de beweegerichtlijnen

De beweegerichtlijnen geven aan hoeveel beweging nodig is voor een goede gezondheid. De figuren hiernaast laten zien in hoeverre senioren voldoen aan deze richtlijnen. De resultaten zijn uitgesplitst naar leeftijdscategorie, omdat we hier een paar verschillen zien. Het ervaren van lichamelijke klachten, aandoeningen en beperkingen, die vaker voorkomen bij oudere ouderen, zal hier ongetwijfeld een rol spelen.

Matig intensief bewegen

Ruim een derde van alle senioren zegt dat zij elke week 2,5 uur matig intensief bewegen, verspreid over verschillende dagen. Onder 65-74 jarigen ligt dit aandeel hoger (40%) dan onder 75+'ers (31%). Een kwart van de 75+'ers lukt het (bijna) nooit om voldoende te bewegen tegenover 16% van de 65-74 jarigen.

Spier- en botversterkende activiteiten

Een derde doet twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten. Ook hier zien we dat er meer 65-74 jarigen (bijna) wekelijks aan de richtlijn voldoen dan 75+'ers (38% vs. 26%).

Balansoefeningen

Balansoefeningen, die extra worden aangeraden voor ouderen, worden door slechts een kleine groep wekelijks gedaan (6%) Acht op de tien doen dit (bijna) nooit. De verschillen tussen 65-74 jarigen en 75+'ers zijn in deze figuur niet significant.

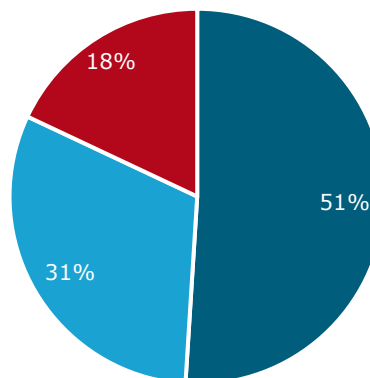

Gezondheid

Bekendheid met valpreventie

Bekendheid met valpreventie

In de gemeente Papendrecht wordt actief ingezet op valpreventie. Door verschillende activiteiten wordt geprobeerd het risico op vallen voor senioren te verkleinen. Veel senioren hebben wel eens van valpreventie gehoord, de helft weet ook wat het inhoudt. Een kleine groep van 18% is hiermee onbekend.

- ja, en ik weet wat het inhoudt
- ja, maar ik weet niet precies wat het inhoudt
- nee

Wat mist men op het gebied van sport of bewegen in Papendrecht?

In een open vraag hebben we aan de senioren gevraagd of zij in Papendrecht iets missen op het gebied van sport of bewegen. 8% zegt iets te missen (41 respondenten). Er zijn meer 65-74 jarigen die iets missen (10%) dan 75+'ers (5%). Veel van deze respondenten zouden graag (meer) aanbod zien speciaal gericht op ouderen, al dan niet gekoppeld aan een specifieke sport. De meest gegeven antwoorden zijn:

- Yoga / tai chi (al dan niet speciaal voor ouderen) (8x genoemd)
- Betaalbare vormen van sport en bewegen / tegen lage kosten (7x genoemd)
- Ouderengym of gezamenlijk oefeningen doen (5x genoemd)
- Aanbod voor de jongere oudere (4x genoemd)
- Wandelclub / goede voorzieningen om te wandelen (4x genoemd)

“Zover mij bekend zijn de beweegprogramma’s hier gericht op hoog bejaarden, daar voel ik mij nog niet toe behoren.”

“Sporten hangt een financieel plaatje aan vast. Gezien de huidige prijsverhogingen kan ik dat niet missen.”

“Sportschool voor senioren of mensen met een beperking onder begeleiding.”

“Gymclubje voor 80+, lekker bewegen en daarna kopje koffie.”

“Een makkelijk toegankelijke en drempelloze gelegenheid voor ouderen.”

“Jeu de boules banen”

“Weet niet of er voor ouderen gezamenlijke wandel- oefen- yogavoorzieningen zijn buiten de gewone fitness en duurbetaalde clubs.”

“Meer groepen ouderen die met elkaar kunnen sporten.”

“Badminton overdag voor ouderen.”

Gezondheid

Bekendheid voorzieningen

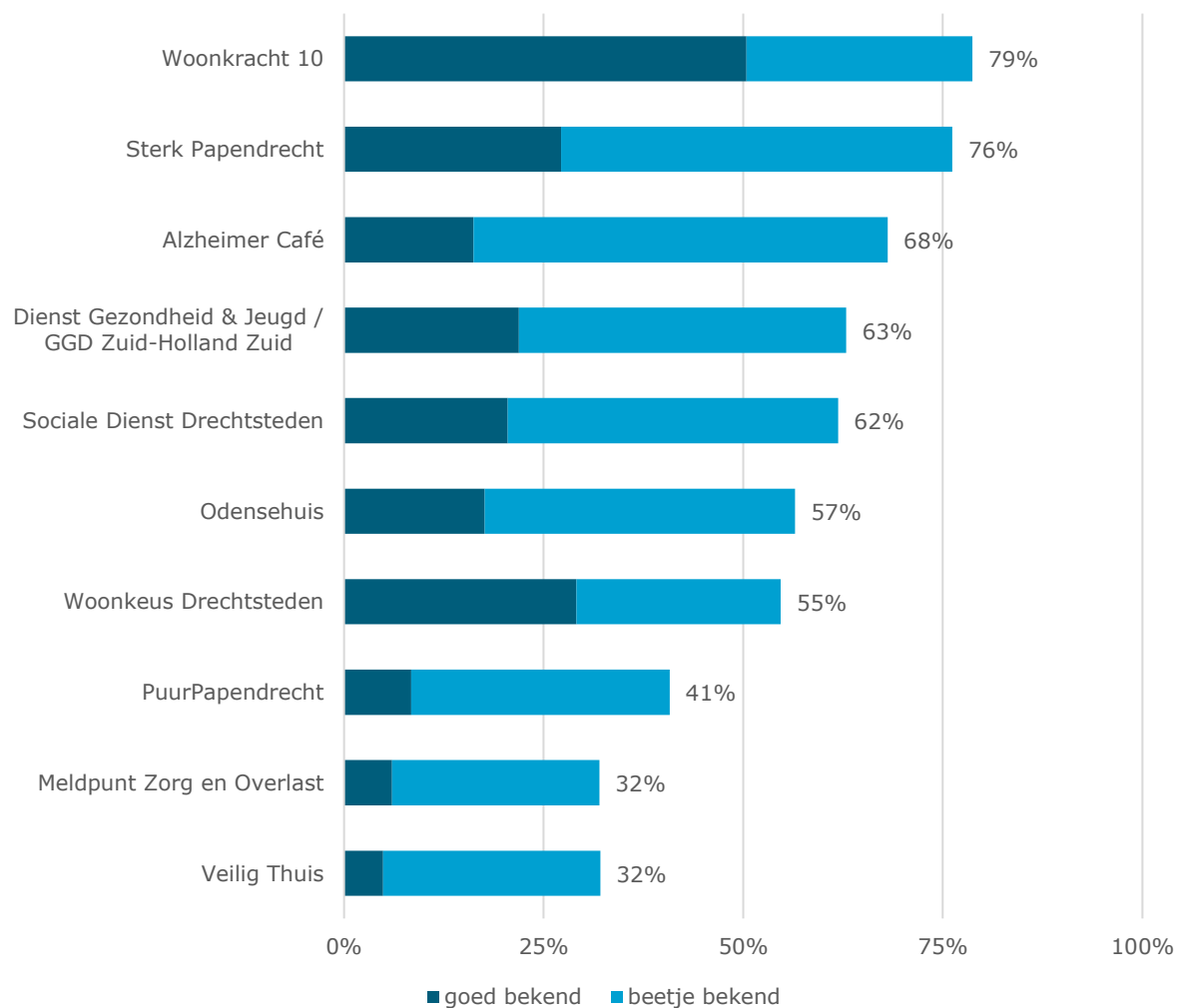
Bekendheid voorzieningen

In de Monitor Sociaal 2021 is de bekendheid van verschillende voorzieningen in Papendrecht uitgevraagd. Hieruit blijkt dat Woonkracht 10 en Sterk Papendrecht het meest bekend zijn onder senioren (resp. 79% en 76% is hiermee bekend). Het Meldpunt Zorg en Overlast en Veilig Thuis zijn het minst bekend (beide 32% bekend).

Wat opvalt is dat Woonkracht 10 beter bekend is onder jongere senioren. In de groep 65-74 jarigen zegt 89% bekend te zijn met de woningcorporatie, tegenover 66% van de 75+'ers. Bij de andere woningcorporatie, Woonkeus Drechtsteden, is de totale bekendheid gelijk onder beide leeftijdsgroepen. Wel zijn de jongere senioren beter inhoudelijk bekend met de organisatie (38% van de 65-74 jarigen is goed bekend met de organisatie en weet wat zij doen tegenover 18% van de 75+'ers).

Professionals zijn van mening dat senioren de weg naar zorg en ondersteuning niet goed genoeg weten te vinden. Hoewel ze het er over eens zijn dat Sterk Papendrecht goed werk doet, twijfelen de meesten aan de bekendheid van de organisatie. Eén van hen is van mening dat zij meer aan PR moeten doen.

Over Puur Papendrecht is men niet erg positief. Senioren weten volgens hen vaak niet dat het bestaat of ze kunnen niet op website, omdat ze niet digitaal vaardig zijn. Professionals vinden de website zelf ook niet erg gebruiksvriendelijk.

Bron: Monitor Sociaal 2021

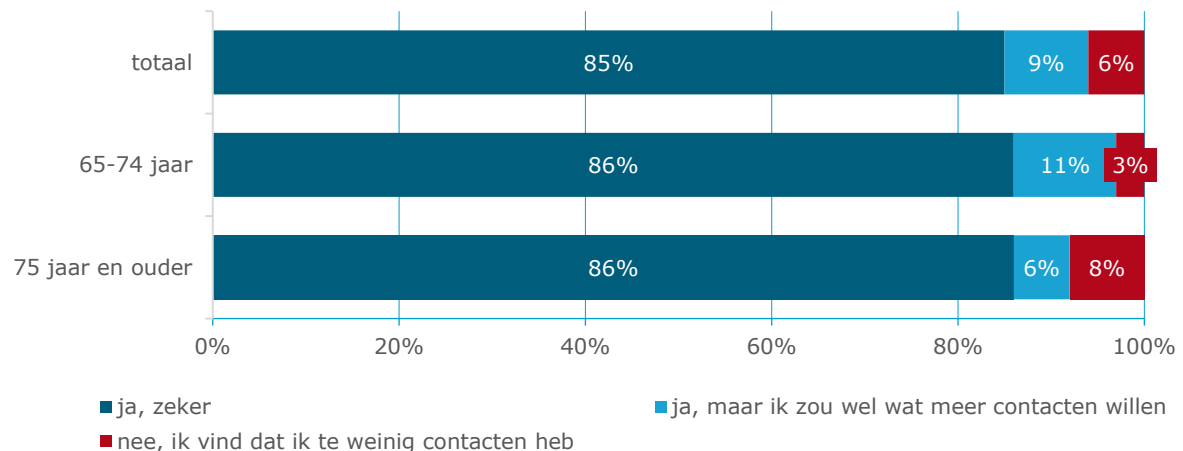

Sociale contacten en vrijetijdsbesteding

Sociale contacten

Vindt u dat u voldoende contacten met anderen hebt?

Vindt u dat u voldoende contacten met andere mensen hebt?

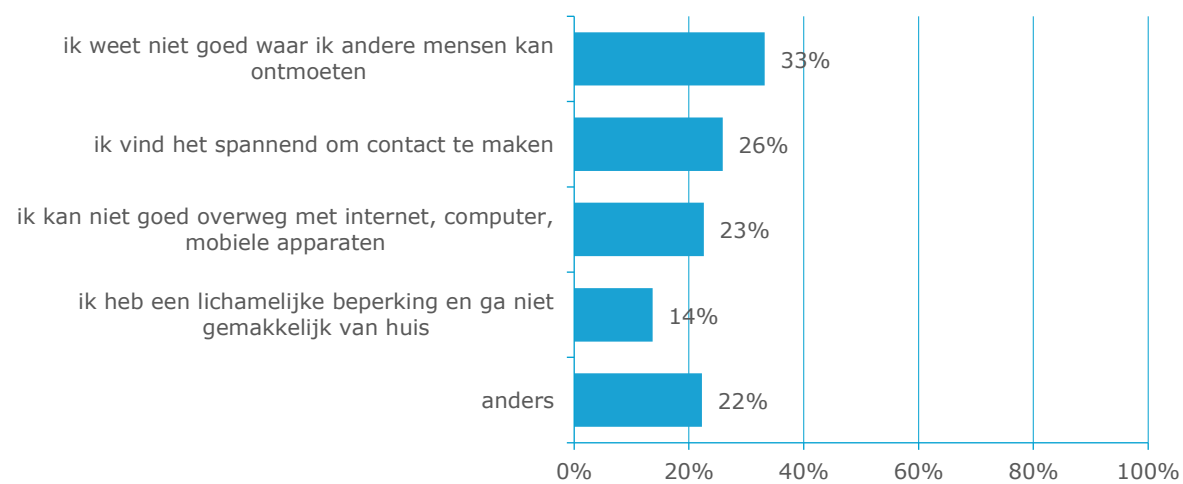
Over het algemeen vinden de meeste senioren dat zij genoeg sociale contacten hebben (85%). Eén op de tien heeft voldoende contacten, maar zou dit toch graag uitbreiden. 6% vindt zelf dat hij te weinig contacten met anderen heeft. Onder 75+'ers is deze groep groter dan onder 65-74 jarigen (8% vs. 3%).

Belemmeringen bij het ontmoeten van nieuwe mensen

Aan senioren die vinden dat ze te weinig contacten hebben of meer contacten zouden willen, hebben we gevraagd wat hen belemmert bij het ontmoeten van nieuwe mensen. Een derde weet niet goed waar hij anderen kan ontmoeten. Het spannend vinden om contact te maken met nieuwe mensen (26%), een gebrek aan digitale vaardigheden (23%) of lichamelijke beperkingen (14%) spelen voor sommigen ook mee. In de categorie anders wordt meermaals genoemd dat men tevreden is met de weinige contacten die men heeft en dat er geen behoefte is aan meer sociaal contact.

Eén van de deelnemers uit de groepsgesprekken geeft aan dat hij tijdens de preventieve huisbezoeken veel eenzaamheid ziet. Men pleit ervoor dat initiatieven zoals de Babelbox in de Badhuisstraat op meer plaatsen georganiseerd zouden moeten worden. Er moeten mensen geactiveerd worden om zoiets op te zetten. Daarnaast wordt er ook een behoefte aan individueel contact gesignaleerd.

Belemmeringen bij het ontmoeten van nieuwe mensen

Toelichting: alle senioren die vinden dat ze te weinig contacten hebben of meer contacten zouden willen, meerdere antwoorden mogelijk

Sociale contacten

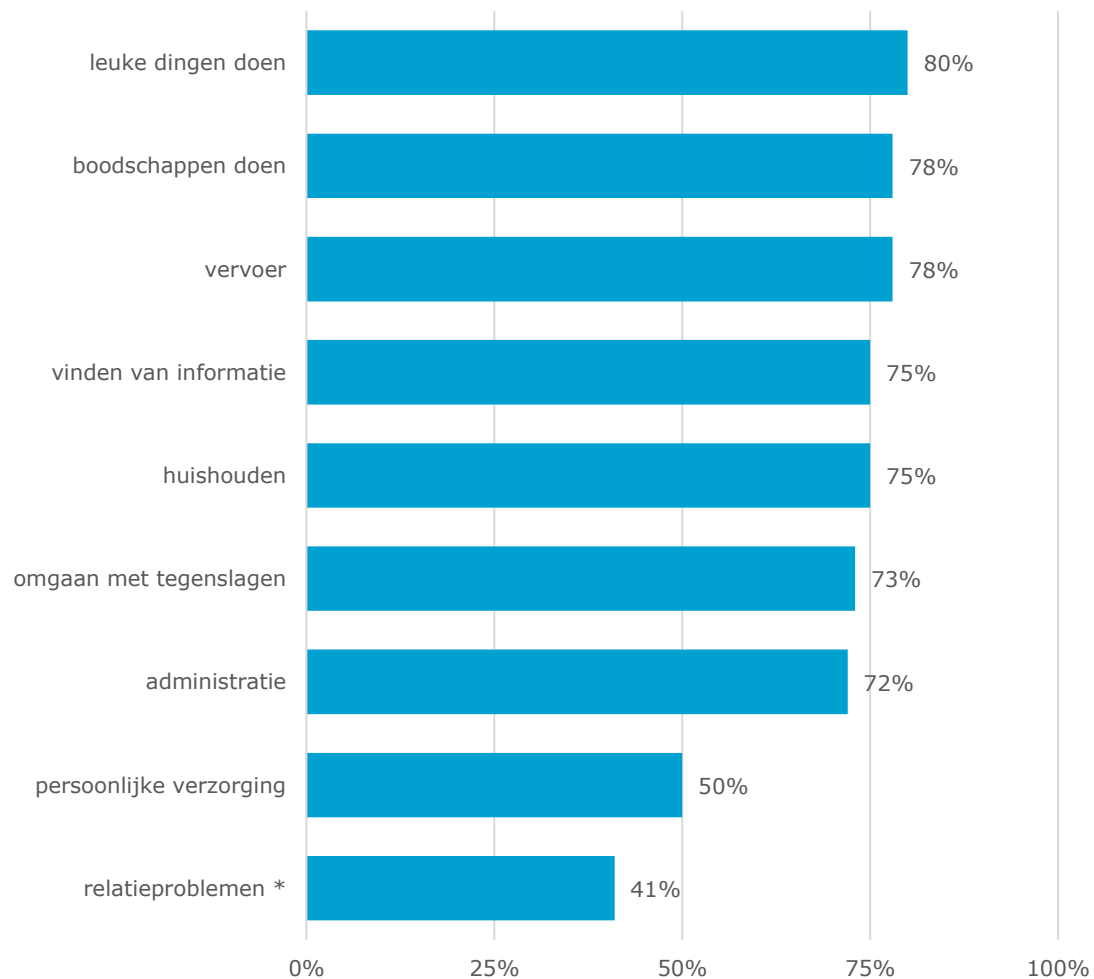
Kent iemand die helpt of kan helpen bij...

Hulp van anderen

In de Monitor Sociaal 2021 hebben we inwoners gevraagd of zij, indien nodig, een beroep kunnen doen op hun netwerk als het gaat om hulp op verschillende gebieden. Het kan daarbij gaan om praktische ondersteuning in bijvoorbeeld het huishouden, maar ook om emotionele steun, zoals hulp bij het omgaan met tegenslagen.

In de figuur hiernaast zijn de resultaten van alle 65+'ers weergegeven. We zien dat veel senioren kunnen terugvallen op hun sociale netwerk wanneer zij hulp nodig hebben. Toch is er op elk aspect ook een behoorlijke groep die hiervoor niet op anderen kan terugvallen. Vooral als het gaat om persoonlijke verzorging of relatieproblemen is het voor veel senioren lastig een beroep te doen op hun sociale omgeving.

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de groep 65-74 jarigen en 75+'ers.

* Inwoners waarbij dit aspect niet van toepassing is zijn hier buiten beschouwing gelaten

Bron: Monitor Sociaal 2021

Vrijetijdsbesteding

Bekendheid met activiteiten en initiatieven

Bekendheid met activiteiten en initiatieven

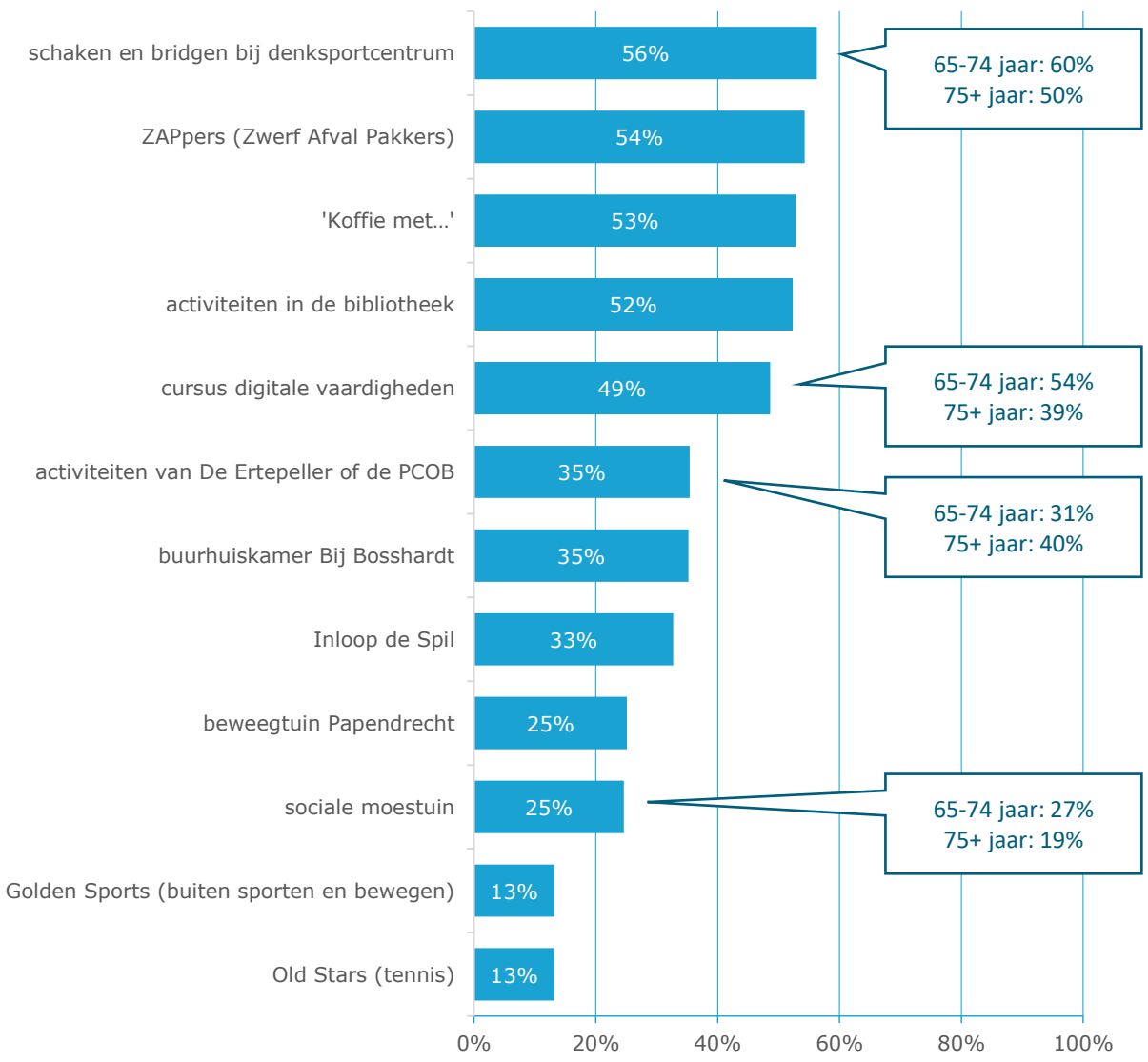
In Papendrecht worden veel activiteiten en initiatieven georganiseerd speciaal gericht op senioren. Is de doelgroep hier ook mee bekend?

Het meest bekend zijn senioren met het schaken en bridgen bij het denksportcentrum, de ZAPPers, 'Koffie met...', activiteiten in de bibliotheek en de cursus digitale vaardigheden. Deze activiteiten of initiatieven zijn bekend bij (ruim) de helft van de senioren.

De professionals merken dat senioren niet altijd weten wat er te doen is. Veel informatie is online te vinden, maar het ontbreekt de doelgroep aan digitale vaardigheden. Informatie op papier (folder, brief of krant) werkt beter. Sinds er een folder bestaat waarin alle koffie-initiatieven bij elkaar zijn gebracht, komen er nieuwe mensen op de koffie-ochtenden bijvoorbeeld.

Professionals (bijv. in de zorg, woningstichting, wijkagent) kunnen een rol spelen bij het bekendmaken van het aanbod aan senioren. Zij weten echter ook niet altijd wat er te doen is en de website van Puur Papendrecht vinden zij ook niet gebruiksvriendelijk.

Verder wordt aangegeven dat het aanbod niet altijd aansluit op de beleving van senioren. Zo zijn de koffie-ochtenden niet geschikt voor slechthorenden. En activiteiten op de kinderboerderij sluiten bijvoorbeeld niet aan bij mensen hoger op de maatschappelijke ladder.

Vrijetijdsbesteding

Wat mist men op het gebied van vrijetijdsbesteding in Papendrecht?

De meeste senioren zijn tevreden over het aanbod op het gebied van vrijetijdsbesteding. Een kleine groep van 5% (24 respondenten) zegt wel iets te missen. De meeste suggesties hebben betrekking op sport en bewegen (8x genoemd). Daarnaast zouden vier senioren graag een ontmoetingsplek hebben en drie missen cultuurbeleving. De overige suggesties zijn allemaal één keer genoemd. Een greep uit de gegeven antwoorden:

“Wandelen in een park, de parken in Papendrecht zijn niet mooi, gras met een rijtje bomen!”

“Sociëteit ontmoetingsplek”

“Een knutselclub met houtbewerking en modelbouw.”

“Iets waar je altijd binnen kunt lopen voor een praatje. Buurthuis. Ook voor jongeren.”

“Leuk strand langs de rivier”

“Ik mis de filmvertoning in de bibliotheek. Beperkte openbaar vervoer (vooral 's avonds) maakt culturele uitstapjes bijna onmogelijk.”

“Breicafé in de bieb.”

“Iemand die thuis komt helpen met vrijetijdsbesteding. Ik kan niet zo makkelijk de deur uit en heb een zichtbeperking.”

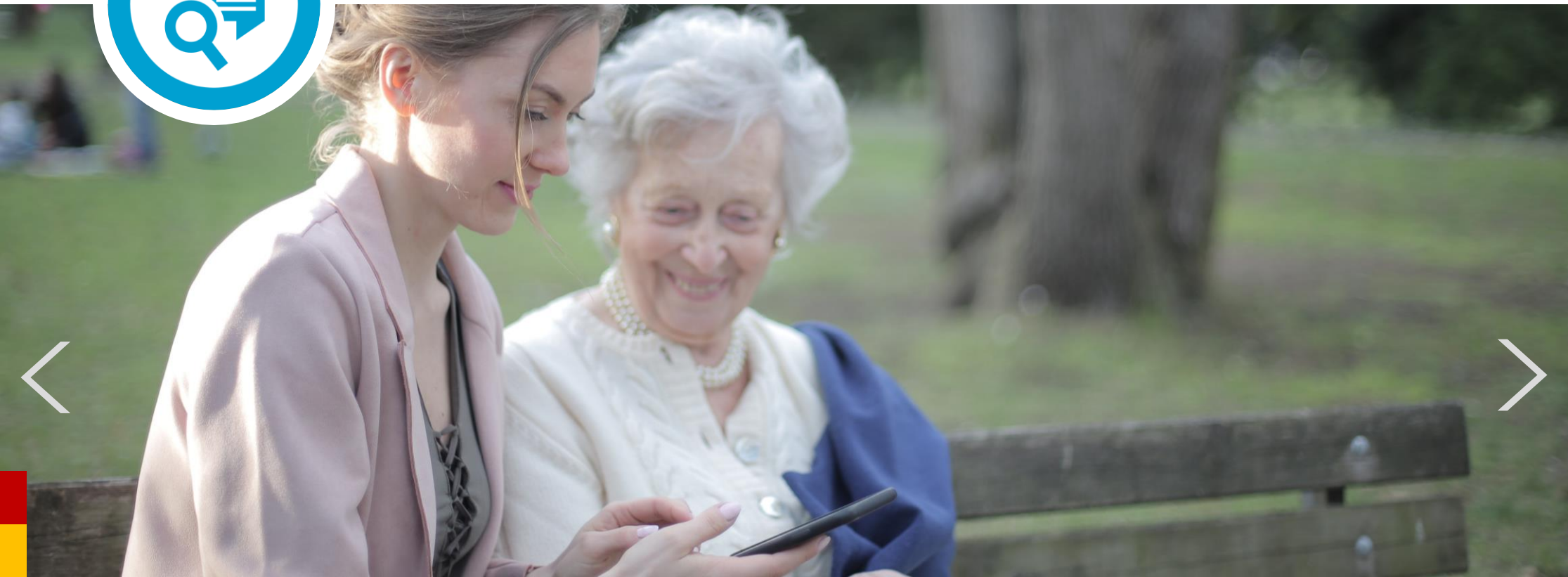
“Meer gericht op 70+ dan op 80+.”

“Activiteiten op de zondag.”

“Tai Chi in het park.”

Ook de professionals geven aan dat er dingen gemist worden op het gebied van vrijetijdsbesteding:

- Samen eten voor weinig geld. Er worden maaltijden aangeboden, maar dit is voor sommigen nog te duur. Als idee wordt ingebracht dat er misschien een deal te sluiten is met MBO-opleidingen (studenten moeten leren koken en kunnen de maaltijden aanbieden aan senioren). Senioren vinden het ook leuk om samen te koken.
- Buurthuis
- Meer activiteiten op zondag. Nu zijn veel winkels gesloten, is er geen theater en is er geen openbaar vervoer.
- Meer activiteiten in buitenwijken. Zo is er wel een wandelclub in Papendrecht, maar niet in elke wijk.

Openbare ruimte

Openbare ruimte

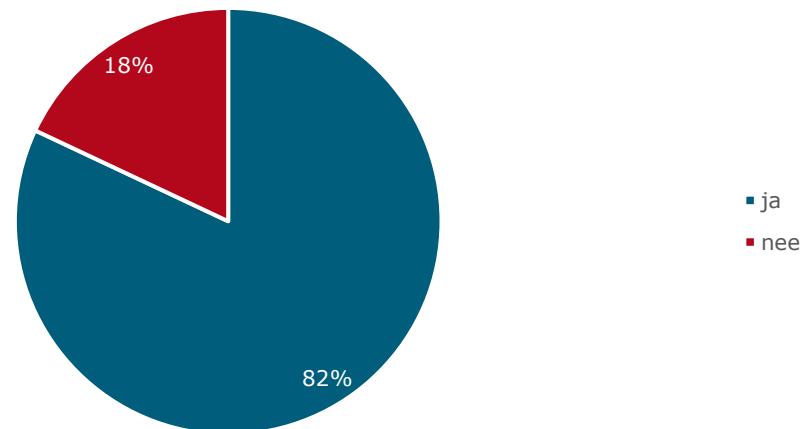
Voldoende bankjes in de buurt

Voldoende bankjes in de buurt

Acht op de tien senioren geven aan dat er voor hen genoeg bankjes zijn in de buurt waar zij wonen. De rest (18%) mist een bankje op één of meer plaatsen.

Aan deze laatste groep hebben we gevraagd op welke locatie zij een bankje missen. Antwoorden die meerdere keren voorkomen zijn: langs wandelpaden, in parken, bij winkelcentra en in de wijk Wilgendonk. *Een compleet overzicht met alle locaties is als bijlage bij dit rapport toegevoegd.*

Eén van de professionals in de groeps gesprekken merkt op dat senioren graag in beweging willen blijven, maar aangeven dat er zo weinig bankjes zijn of de bankjes een leuning missen.

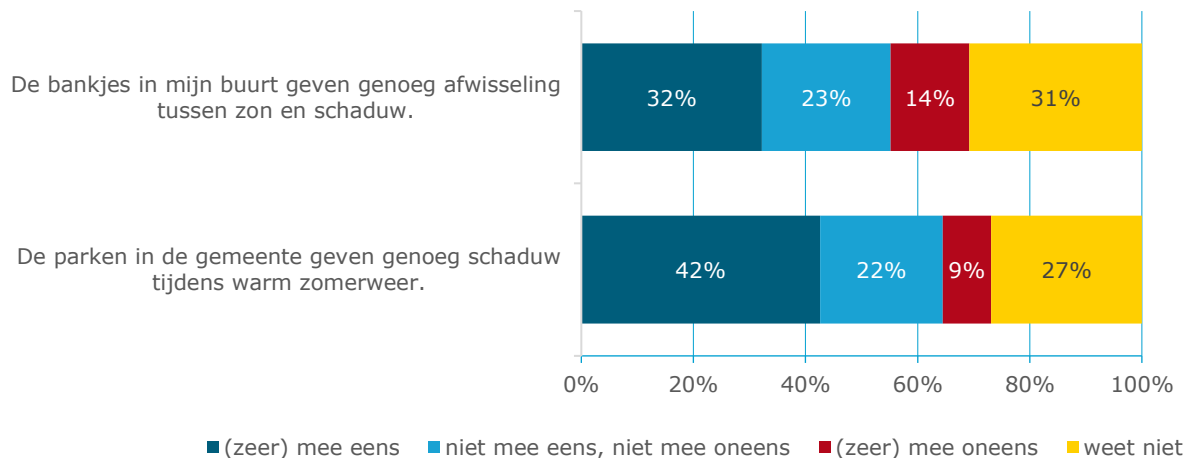

Zon en schaduw in de openbare ruimte

Zon en schaduw in de openbare ruimte

Volgens een derde van de senioren geven de bankjes in de buurt genoeg afwisseling tussen zon en schaduw. Eén op de zeven is het hier echter niet mee eens. Veel senioren kunnen deze stelling niet beoordelen (31%). Waarschijnlijk maken zij hiervoor te weinig gebruik van de bankjes.

Vier op de tien is van mening dat de parken in de gemeente voor voldoende schaduw zorgen tijdens warm zomerweer. Volgens 9% is dit niet het geval. Ook hier zegt een grote groep (27%) geen oordeel te kunnen geven.

Openbare ruimte

Toegankelijkheid voorzieningen

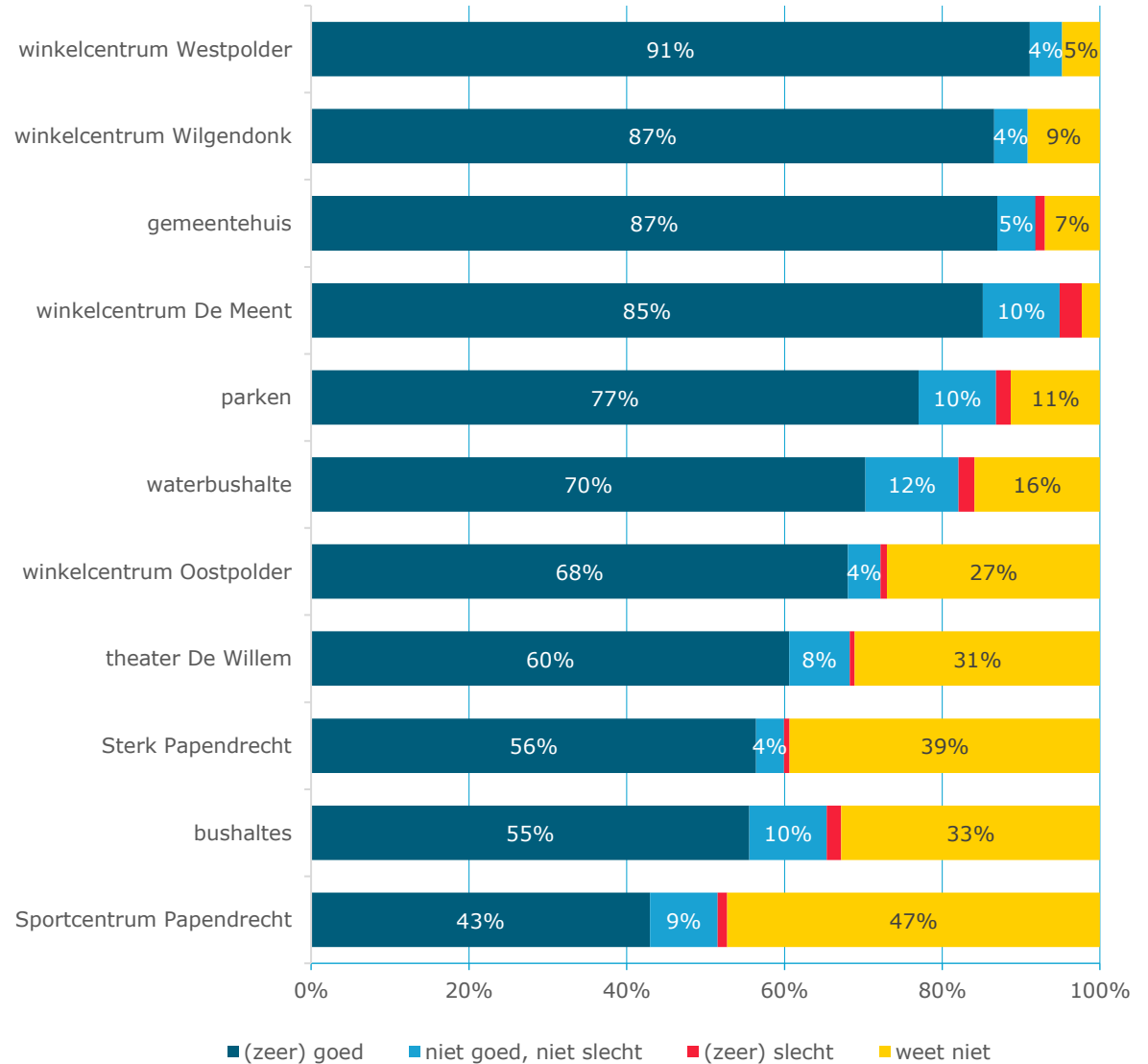
Toegankelijkheid voorzieningen

Senioren hebben de toegankelijkheid van verschillende voorzieningen in Papendrecht beoordeeld. Over het algemeen scoren de voorgelegde voorzieningen goed onder hen die een oordeel geven. Het best scoren de winkelcentra Westpolder, Wilgendonk, De Meent en het gemeentehuis. Om en nabij negen op de tien senioren vinden deze plaatsen (zeer) goed toegankelijk. Bij een aantal voorzieningen vinden we een groot aandeel 'weet niet'. Veel respondenten geven aan dat ze de toegankelijkheid hiervoor niet kunnen beoordelen. Dit kan zijn omdat ze nooit op deze locatie komen of er niet op de mate van toegankelijkheid letten.

Professionals zijn het er over eens dat het centrum/winkelgebied goed toegankelijk is.

Het openbaar vervoer laat echter te wensen over. Er rijden minder bussen, men moet verder lopen naar de haltes en de dienstregeling is digitaal.

Ook wordt opgemerkt dat de bibliotheek na de verhuizing naar het gemeentehuis niet goed toegankelijk is voor senioren (eerste verdieping, onhandige trap, niet goed toegankelijk voor scootmobiel).

Openbare ruimte

Onveilige situaties in de buurt

We hebben senioren gevraagd een voorbeeld te geven van een onveilige situatie in de buurt waar zij wonen. 227 senioren (42%) hebben minimaal één onveilige situatie genoemd.

Locatie

Als onveilige locatie worden veel kruispunten en rotondes genoemd.

Onveilige situatie

Veel genoemde klachten zijn:

- Te hard rijden
- Slechte fiets- en voetpaden
- Slechte verlichting
- Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- Ontbreken van zebrapad
- Fietsers die zich niet aan de verkeersregels houden

Een overzicht met alle onveilige situatie zijn in een apart document opgenomen.

Ook de professionals hebben voorbeelden van onveilige situaties:

- Slechte stoepen (losse tegels).
- Slechte verlichting in het park.
- Onveilige hoeken omdat er slecht gesnoeid wordt.
- Korte oversteektijd stoplichten voor mensen die slecht ter been zijn.
- Slechte zichtbaarheid van zebrapaden, vooral in donkere perioden.
- Geen banken waar je binnen geld kan pinnen.
- Sommige plekken zijn niet veilig, zoals het Sleutelbloemplein, waar jeugd staat bij een ouderencomplex.
- Ook wordt benoemd dat een deel van de leden van de seniorenbond niet naar de avondactiviteiten komt, omdat ze geen veilig gevoel hebben in het donker.

Informatiebehoeften en suggesties

Informatiebehoeften

Voorkeur voor informatie van de gemeente

Voorkeur voor informatie van de gemeente

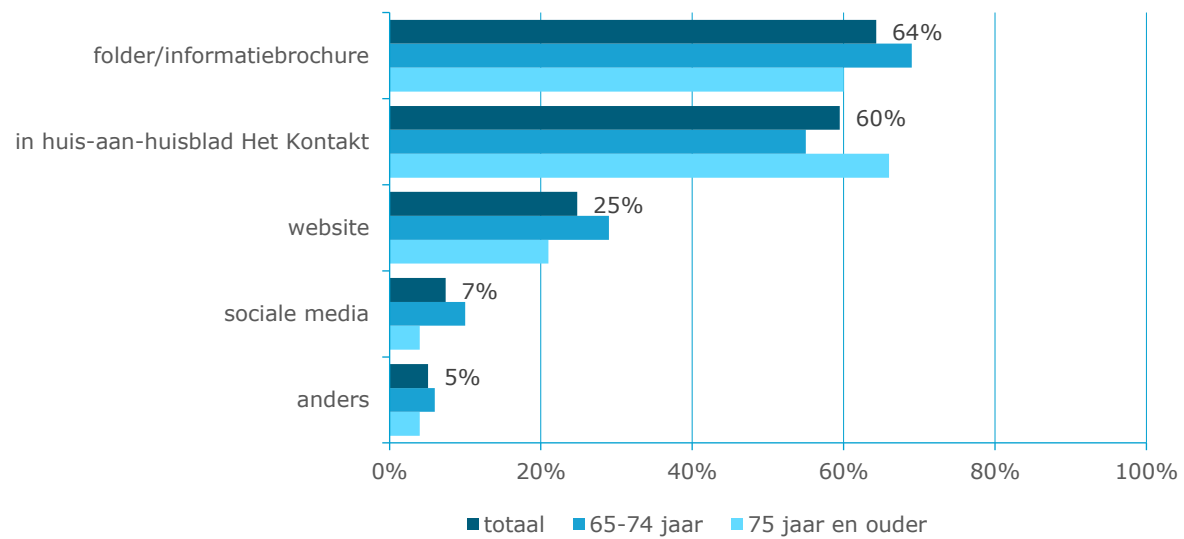
De meeste senioren worden het liefst via een folder/informatiebrochure of het huis-aan-huisblad geïnformeerd door de gemeente. Er zijn duidelijke verschillen tussen 65-74 jarigen en 75+'ers. De jongere senioren hebben vaker een voorkeur voor de folder/informatiebrochure, de website en social media. Oudere senioren verkiezen vaker het huis-aan-huisblad. Onder 'anders' worden onder andere e-mail en de persoonlijke brief genoemd.

Zelfstandig zaken regelen via internet

Via de Monitor Sociaal krijgen we enig inzicht in de digitale vaardigheden van senioren. We zien grote verschillen tussen de twee leeftijdsgroepen. Vier op de tien 65+'ers geven aan geen moeite te hebben met het regelen van zaken via internet, onder 75+'ers is deze groep veel kleiner (26%).

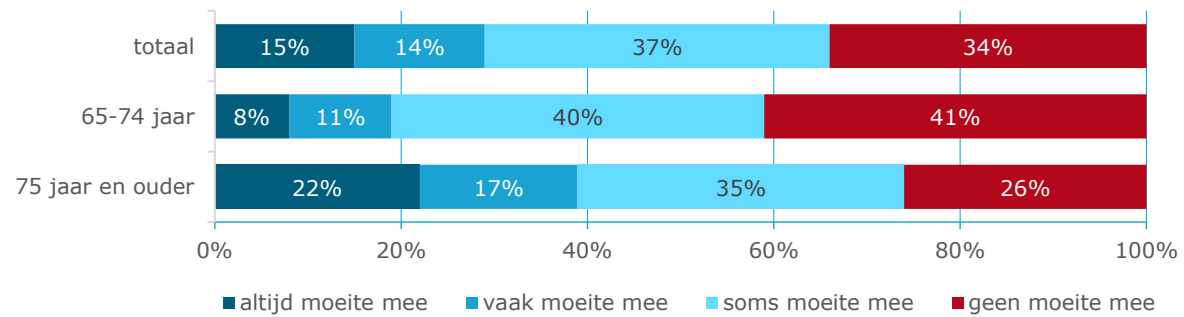
Professionals zien dat veel senioren niet digitaal vaardig zijn, terwijl er wel voor informatie digitaal wordt aangeboden. Zij merken dat informatie op papier, bijvoorbeeld in de vorm van een folder, informatieboekje of brief beter gelezen wordt. Ook mond-tot-mond reclame werkt.

Tevens wordt aangegeven dat sommige mensen helemaal niet bereikt zullen worden, omdat zij niet open staan voor informatie. Daarnaast is het moeilijk om personen te bereiken die eenzaam zijn. Er wordt benoemd dat de kerk hier een rol in zou kunnen spelen.

Toelichting: meerdere antwoorden mogelijk

Zelfstandig zaken regelen via internet

Bron: Monitor Sociaal 2021

Wat mist men in de gemeente Papendrecht als het gaat om ouder worden?

Ruim 100 senioren (20%) geven in een open vraag aan iets te missen in Papendrecht als het gaat om ouder worden. Veruit de meeste antwoorden hebben betrekking op het onderwerp wonen. Andere onderwerpen die naar voren komen zijn vervoer, informatievoorziening, ontmoetingsplek en onderhoud van straten en stoepen.

Wonen (39x genoemd)

Veel senioren geven aan dat er te weinig betaalbare seniorenwoningen/appartementen zijn in de gemeente. Daarnaast is er behoefte aan een goed verzorgingshuis. Meerdere keren wordt Hof van Sliedrecht genoemd als voorbeeld. Zoiets zou men ook graag in Papendrecht zien.

“Te weinig mogelijkheden zoals betaalbare appartementen voor doorstromen van groot koophuis naar leeftijdsbestendige woningen.”

“Ouderwets verzorgingshuis in modern gebouw.”

“Een woonlocatie zoals Hof van Sliedrecht. Dit is een goede optie tussen zelfstandig wonen en het verpleeghuis.”

Vervoer (13x genoemd)

Voor dertien senioren laat het openbaar vervoer te wensen over (dienstregeling, aantal haltes). Daarnaast zou men graag meer mogelijkheden hebben voor gebruik van de Drechthopper.

“Busroutes veranderd. Minder toegankelijk voor ons. We kunnen het eind niet meer lopen. Zo is onze zelfstandigheid verminderd.”

“De Drechthopper voor iedere oudere.”

Informatievoorziening (9x genoemd)

Negen senioren missen informatievoorziening, bijvoorbeeld over subsidies, voorzieningen, sport/bewegen en wonen.

“Misschien is een folder voor 65-plussers handig. Dus met pensioen... een folder.”

Ontmoetingsplek (7x genoemd)

Zeven senioren zouden graag een plek hebben om elkaar te ontmoeten, zoals een buurthuis, een zaaltje met activiteiten of een café/terras.

Onderhoud van straten en stoepen (6x genoemd)

Dit punt is al eerder aan de orde gekomen. Toch benoemt een aantal senioren hier nogmaals de slechte staat van stoepen, fietspaden en straten.

Wat mist men in de gemeente Papendrecht als het gaat om ouder worden?

In de groepsgesprekken hebben we gevraagd naar ideeën om Papendrecht seniorvriendelijker te maken richting de toekomst. Hieruit kwamen de volgende ideeën naar voren:

- Ook hier wordt genoemd dat er behoefte is aan meer geschikte betaalbare woningen voor senioren.
- Er worden verschillende ideeën ingebracht op het gebied van zorg:
 - Meerdere deelnemers zouden graag een eigen Wmo-loket in de gemeente zien.
 - Behoeft aan meer gebruik van domotica (oftewel huisautomatisering). De inzet en financiering hiervan zou via de Wmo geregeld moeten kunnen worden.
 - Goede respijtzorg. Het is lastig om financiering hiervoor te krijgen en de respijtzorg die wordt geboden is niet voldoende. Dit is beter geregeld in andere gemeenten.

Goede voorbeelden uit andere gemeenten vindt men:

- Regelmaatjes ter ondersteuning van de mantelzorger.
 - Vrijwillige terminale thuiszorg, dit is goed geregeld in Sliedrecht.
 - Stichting Helpende Handen, zoals in Dordrecht en Alblaserdam.
 - Steunwijzer uit Dordrecht.
- Er zijn in Papendrecht veel initiatieven, maar het aanbod is versnipperd. Voor senioren is vaak niet duidelijk wat er wordt aangeboden. Er zou een centrale plek moeten zijn waar alles op een duidelijke manier te vinden is. Vooral de website van Puur Papendrecht vinden de professionals niet gebruiksvriendelijk.
 - In Sliedrecht zijn plekken gecreëerd waar senioren buiten samen kunnen komen. Zo iets zou ook mooi zijn in Papendrecht. Sliedrecht heeft daarnaast ook veilige routes, waarbij tegels herkenningspunten zijn.
 - Goed openbaar vervoer, zeker in de weekenden en avonden.
 - Lokale radio en tv beter benutten om senioren te informeren. Al twijfelen sommige deelnemers aan de effectiviteit hiervan.

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording

Methoden van onderzoek

Vragenlijstonderzoek onder senioren

methode

Een steekproef van senioren in Papendrecht is per brief uitgenodigd voor het onderzoek. Zij werden gevraagd om een schriftelijke vragenlijst in te vullen. Respondenten konden er ook voor kiezen om de vragenlijst op internet in te vullen.

steekproef en respons

Er zijn **1.000 senioren** van 65 jaar en ouder uit Papendrecht uitgenodigd voor het onderzoek. Bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen zijn uitgesloten. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met een goede verdeling over leeftijdsgroepen en wijken.

537 senioren vulden de vragenlijst in. Dit is een responspercentage van **54%**. De resultaten zijn herwogen naar leeftijd.

veldwerkperiode

eind juni t/m eind augustus 2022

Gesprekken met professionals

methode

Er zijn twee groepsgesprekken gehouden met professionals van organisaties die met of voor senioren werken. Aan het eerste gesprek namen 7 professionals deel, het tweede gesprek had 8 deelnemers. In de gesprekken kwamen de volgende thema's aan de orde: langer zelfstandig thuis wonen, zorg en ondersteuning, vrijetijdsbesteding, veiligheid en toegankelijkheid.

deelnemers

Alle deelnemers hadden in hun werk of vrijwilligerswerk te maken met senioren. Zij waren afkomstig van de volgende organisaties:

- Sterk Papendrecht	- Lelie zorggroep
- Bibliotheek	- Woonkracht 10
- Sociale Dienst Drechtsteden	- Rivas
- Seniorenbond De Ertepeller	- Waardeburch
- Seniorenbond PCOB	- Wmo adviesraad

Een aantal deelnemers heeft meerdere vrijwillige functies waarbij zij met senioren in contact komen.

veldwerkperiode

oktober 2022

Onderzoeksverantwoording

Achtergrondkenmerken respondenten uit vragenlijstonderzoek

leeftijd	%
65-74 jaar	53
75 jaar en ouder	47

geslacht	%
man	45
vrouw	55

huishoudsamenstelling	%
alleenstaand	29
samenwonend met partner	67
samenwonend met kind(eren)	1
samenwonend met partner en kind(eren)	2
anders	1

financiële situatie	%
kan veel geld overhouden	13
kan een beetje geld overhouden	55
kan precies rondkomen	23
moet spaargeld uitgeven	8
moet schulden maken	1

opleidingsniveau	%
geen opleiding / basisonderwijs	8
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo 1	48
mbo 2, 3 of 4 / havo, vwo, hbs, mms	24
hbo / wo	20

Toelichting: alle cijfers zijn ongewogen

Over ons

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is uitgevoerd door Kristel Kuijstermans, Liesbeth Heering en Wanda van den Boogaard.

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar **078 770 3905** of te mailen naar ocd@drechtsteden.nl.

Klik hier!
Ga naar
onze website

Colofon

Senioren in Papendrecht
*Behoeften- en
bekendheidsonderzoek*

December 2022

Kristel Kuijstermans
Liesbeth Heering
Wanda van den Boogaard

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Adres

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon

078 770 3905

Website

onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Preventief huisbezoek 2022

Papendrecht

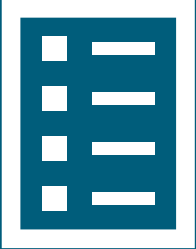
Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Klik op de knoppen

Conclusies

Wonen

Sociaal netwerk

Literatuur & afkortingen

Zelfredzaamheid en zorg

Actief zijn

Terug naar inhoudsopgave

Levensonderhoud

Mantelzorg

Mobiliteit

Over ons

Conclusies

Aanleiding

In de gemeente Papendrecht worden bij 80-plussers signalerende huisbezoeken gehouden. Tijdens dit bezoek voeren vrijwilligers gesprekken met ouderen over de zelfredzaamheid (eigen kracht) en de leefsituatie van deze doelgroep.

Het gesprek levert signalen op over de zelfredzaamheid of de ondersteuningsbehoefte (kwetsbaarheid of eenzaamheid) van de oudere. De vrijwilligers signaleren, geven informatie aan de ouderen of koppelen terug naar ouderenadviseurs. Ze kunnen ook doorverwijzen.

De vragen gaan over de volgende gebieden:

- wonen
- zelfredzaamheid en zorg
- mantelzorg
- sociaal netwerk
- actief zijn
- mobiliteit
- levensonderhoud.

De vragenlijst is ingevuld door 197 inwoners van Papendrecht vanaf 80 jaar. Daarvan is 7% 90 jaar of ouder; 35% 85-89 jarigen; 56% 80-84 jarigen en 2% 70-79 jarigen (partners). Van de respondenten is 47% alleenstaand en vormt 52% een echtpaar zonder kinderen.

De respondenten wonen in het postcodegebied:

- 3351: 43%
- 3352: 8%
- 3353: 22%
- 3354: 9%
- 3355: 5%
- 3356: 13%

Conclusies

Wonen

Iedereen voelt zich voldoende veilig in de woning (99%), is de omgeving goed toegankelijk (91%) en de winkels zijn dichtbij (78%). Voor driekwart van de ouderen is het huis voldoende aangepast. Een derde woont echter niet gelijkvloers of zijn voorzieningen veraf.

Twee op de tien denken op dit moment serieus na over een verhuizing. Drie kwart van hen denken daarbij aan een huurhuis en 16% weet het nog niet. Ruim de helft van hen staat ingeschreven bij Stichting Woonkeus voor een andere woning.

Zelfredzaamheid en zorg

Negen op de tien ervaren geen belemmeringen bij het 's ochtends op gang komen, de persoonlijke verzorging en bij licht huishoudelijk werk. Bij tuinonderhoud (28%) en grotere klussen in en om huis doen (18%) ervaren de senioren de meeste belemmeringen. Ruim de helft kan zonder enige hulp voor zichzelf zorgen. Bij ziekte en tegenslag kan men beroep doen op de eigen kinderen (58%) en hun partner (42%).

Mantelzorg

Een vijfde van de senioren krijgt mantelzorg en 15% geeft mantelzorg. Driekwart wordt daarbij nauwelijks belast en een op de tien voelt zich tamelijk zwaar belast en 7% overbelast. 12% doet aan vrijwilligerswerk en 3% krijgt vrijwilligershulp. Zo'n 2% verwacht meer vrijwilligerswerk te gaan doen.

Vier op de tien ouderen is bekend met het Odensehuis. Het Alzheimer Café is bij 35% van de senioren bekend, slechts 2% maakt er gebruik van. De behoefte aan informatie is niet zo groot.

Sociaal netwerk

Ruim acht op de tien senioren heeft kinderen en kleinkinderen. Een kwart heeft dagelijks contact met de kinderen en drie op de tien hebben 2 tot 3 keer per week contact. Men is zeer tevreden over de contacten die men heeft. 15% heeft zich afgelopen jaar regelmatig of heel vaak eenzaam gevoeld. Een klein aantal senioren wil graag iets doen aan die gevoelens van eenzaamheid. Een enkeling weet echter niet hoe. Een aantal senioren wil graag in gesprek gaan met Sterk Papendrecht over contactmogelijkheden.

Conclusies

Actief zijn

Bijna iedereen neemt zelf initiatief of heeft zelf de regie; 5% is vooral afhankelijk van anderen. De helft van de senioren kijkt graag tv. Andere hobby's zijn: lezen (37x genoemd), denksport (25x), tuin en planten (11x), handwerken/breien (10x), muziek/zingen (9x), sport (7x), wandelen/fietsen (6x) en schilderen (5x). Acht op de tien zijn tevreden over de mogelijkheid om tv te kijken en zeven op de tien ook over de hobby-activiteiten thuis. Drie op de tien zijn niet tevreden over hun activiteiten in verenigingsverband en over samen iets organiseren.

Een vijfde maakt gebruik van de bibliotheek en het samen eten. Alle welzijnsvoorzieningen worden hoog gewaardeerd (93-97%). De informatiebehoefte van senioren is niet groot. Wel zou men graag informatie ontvangen via een boekje of een gesprek met Sterk Papendrecht.

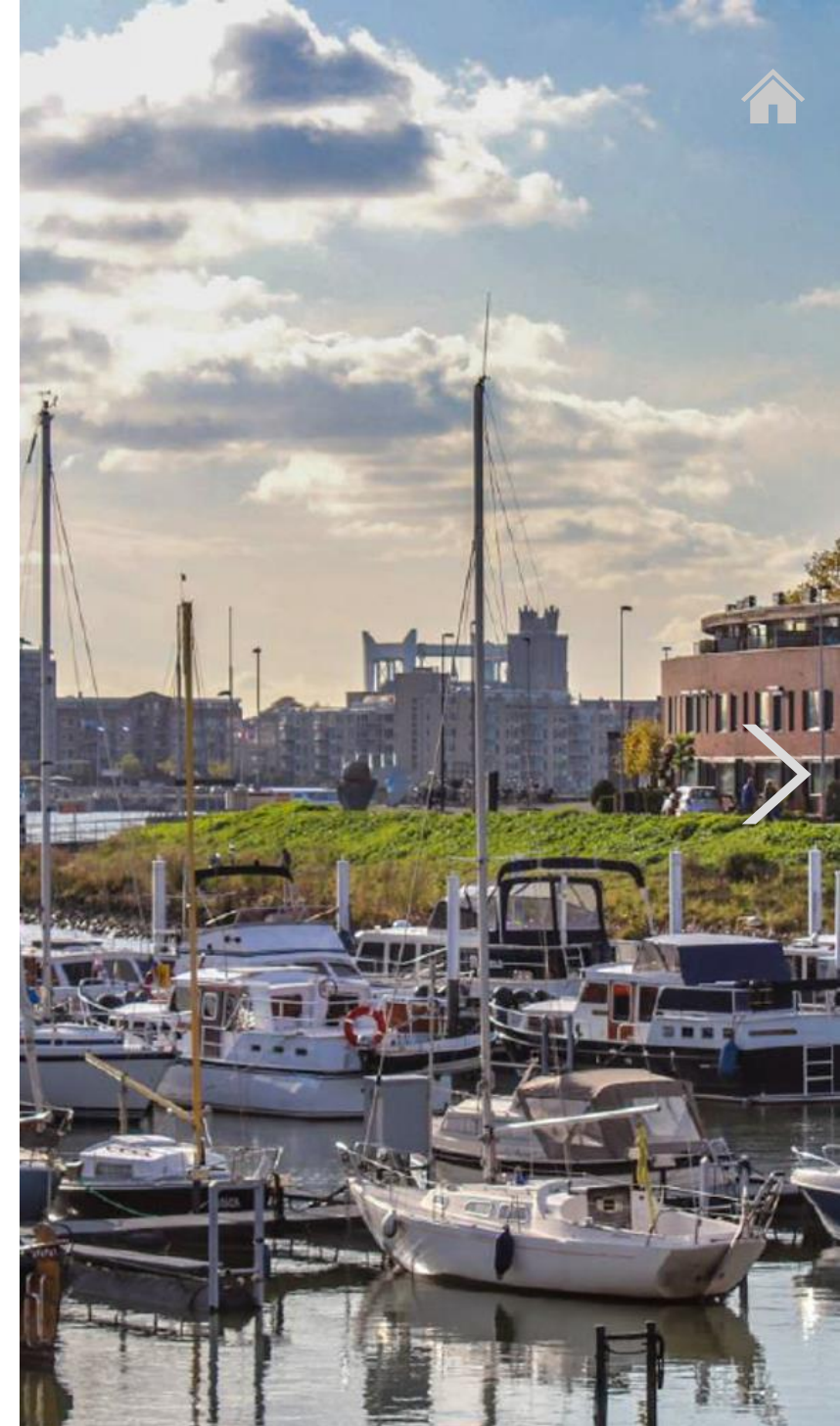
Mobiliteit

Binnenshuis is men nog goed mobiel. . Traplopen gaat voor zes op de tien nog prima. Eveneens zes op de tien rijdt met de eigen auto. Voor de helft van de ouderen zijn langere afstanden buitenshuis en fietsen niet meer goed te doen. Acht op de tien kunnen nog goed boodschappen doen zonder hulp in te schakelen. Op vakantie gaan lukt niet meer (42%).

Zeven op de tien senioren maken geen gebruik van de mogelijke vervoersmogelijkheden. 5% maakt enigszins geregeld gebruik van de Drechthopper en 2% van het openbaar vervoer. Er is nauwelijks behoefte aan informatie over mobiliteit. Een enkeling heeft behoefte aan informatie over de Drechthopper en Valys.

Levensonderhoud

Acht op de tien hebben een aansluiting op internet en vrijwel alle ouderen kunnen pinnen. Slechts een enkeling kent echte financiële problemen. De helft kan een beetje geld overhouden en een kwart komt precies rond. Driekwart houdt eigen administratie bij, voor een kwart van de senioren wordt het door een ander gedaan. Slechts een enkeling doet het niet zelf.

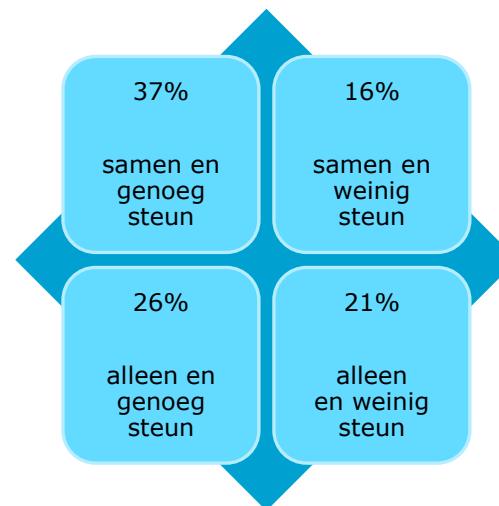
Wonen

Wonen

Ruim de helft heeft voldoende steun

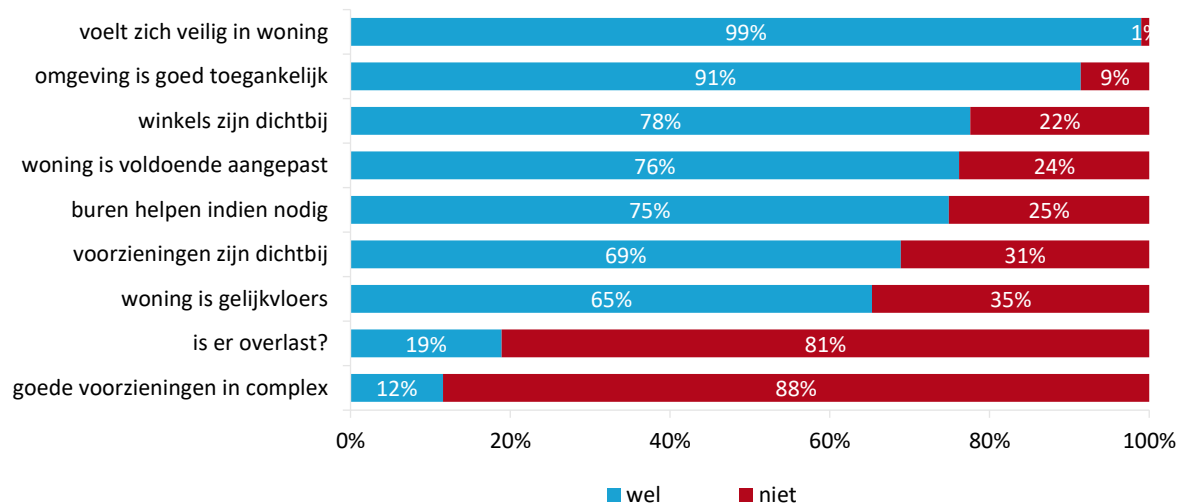
Bent u samen of alleen en heeft u steun in de buurt als het nodig is?

Van de ouderen in Papendrecht woont ruim de helft samen en heeft voldoende steun. Ruim een derde heeft te weinig steun. Het gaat niet alleen om alleenstaanden maar ook om samenwonenden.

In hoeverre vindt u uw woning en woonomgeving geschikt gezien uw leeftijd?

De woning voelt voor iedereen veilig en de woonomgeving is goed toegankelijk, winkels zijn dichtbij, de woning is voldoende aangepast en driekwart heeft hulpvaardige buren. Niet alle woningen waar ouderen wonen zijn voldoende aangepast of gelijkvloers. Zo woont een derde niet gelijkvloers en is voor 31% de voorzieningen niet dichtbij.

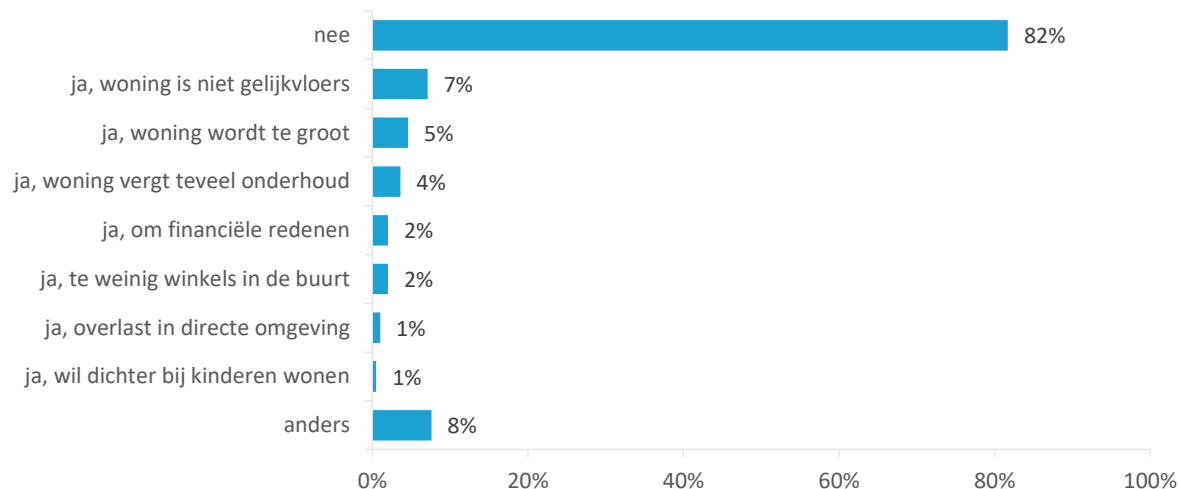
Iedereen voelt zich veilig in woning

Wonen

Nadenken over verhuizen

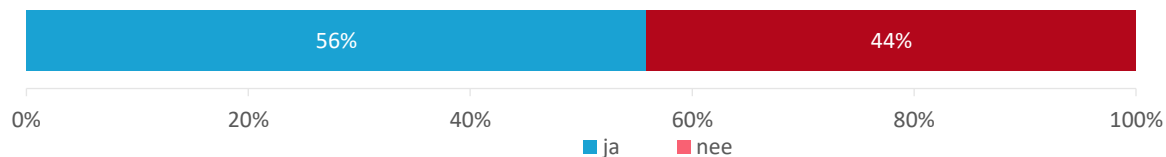
Denkt u serieus over te gaan verhuizen?

Acht op de tien ouderen denken op dit moment niet aan verhuizen. De ouderen die er wel over nadenken geven aan dat de woning niet gelijkvloers is, te groot wordt of teveel onderhoud vergt.

Van degenen die serieus denken over verhuizen staat ruim de helft (56%) ingeschreven bij Woonkeus.

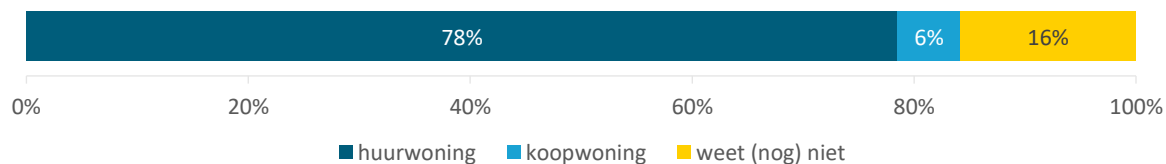
Zij willen het liefst verhuizen naar een huurwoning (78%), maar 16% weet het nog niet.

Helft ingeschreven bij Woonkeus

Toelichting: % van degenen die serieus nadenken over verhuizen

Driekwart wil naar een huurwoning verhuizen

Toelichting: % van degenen die serieus nadenken over verhuizen

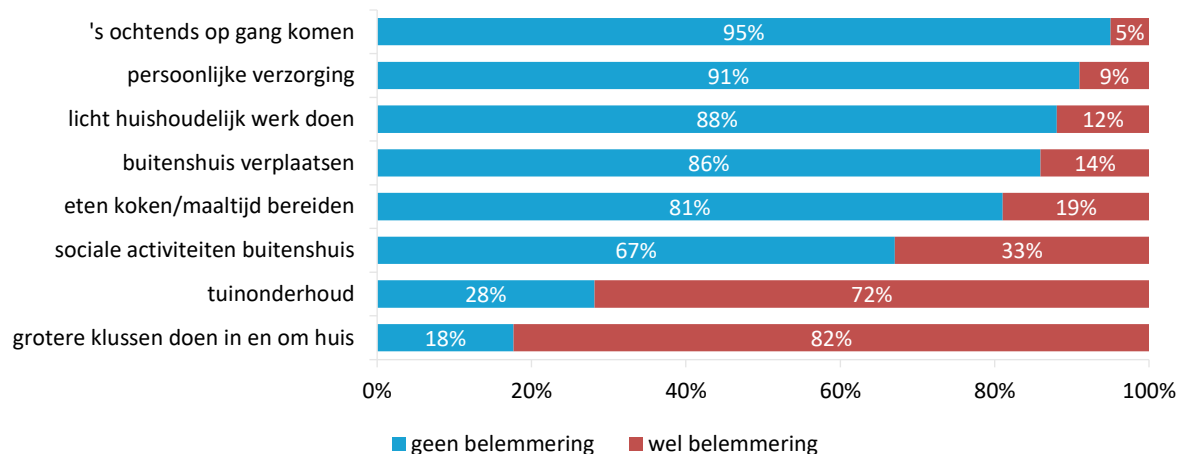

Zelfredzaamheid en zorg

Zelfredzaamheid en zorg

Aandeel geen belemmeringen qua de gezondheid bij...

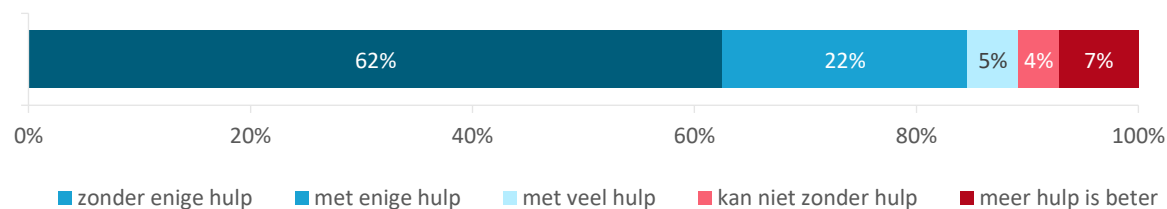
Kunt u -gezien uw gezondheid- zelf...?

Zelf op gang komen, de persoonlijke verzorging en licht huishoudelijk werk zijn voor de meeste ouderen nog prima te doen. De gezondheid is niet goed genoeg om tuinonderhoud en grotere klussen in en om het huis te doen.

In hoeverre kunt u met of zonder hulp voor uzelf zorgen?

Zonder enige hulp kan 62% van de ouderen nog voor zichzelf zorgen. Niet zonder hulp kan 4% en 7% zou meer hulp moeten krijgen.

Voor zichzelf zorgen zonder/met hulp

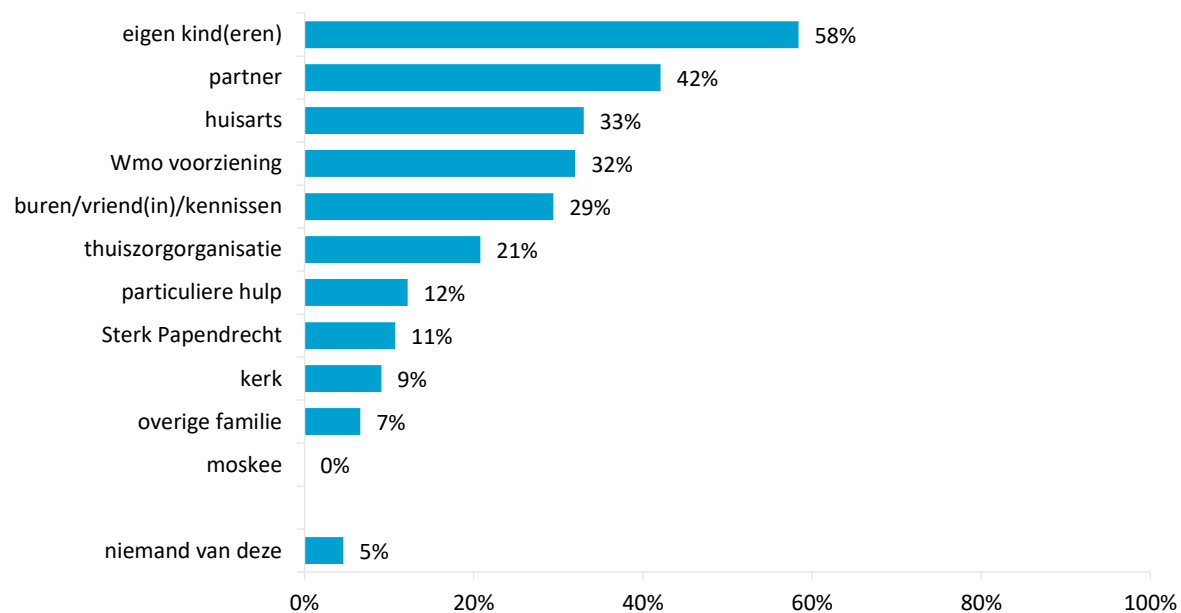

Zelfredzaamheid en zorg

Eigen kinderen en partner worden om hulp gevraagd

Stel dat u door ziekte of tegenslag, voor korte of langere tijd een beroep moet doen op iemand. Wie vraagt u dan?

Heeft men voor langere tijd hulp nodig, dan wendt men zich in de kleine kring tot de kinderen en de partner. Ook de huisarts en Wmo-voorziening wil men nogal eens vragen.

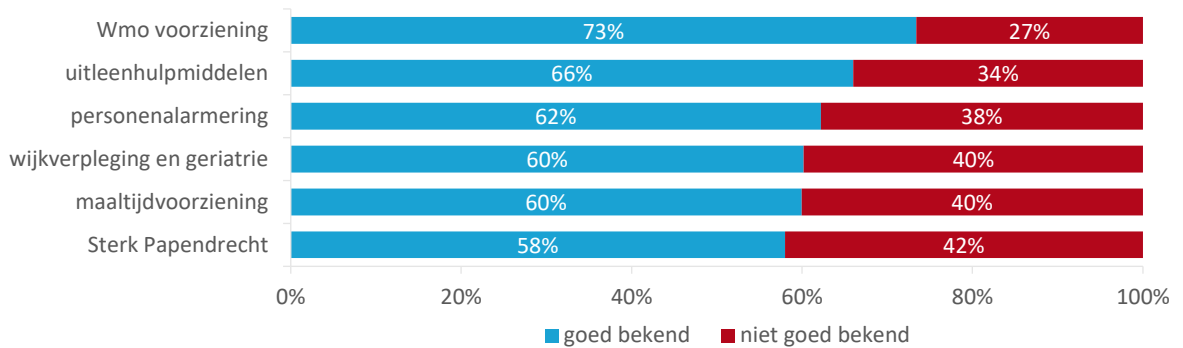

Zelfredzaamheid en zorg

Bent u bekend met de volgende ondersteuning/zorgvoorzieningen?

Driekwart kent de Wmo-voorziening. Ook de andere voorzieningen zijn goed bekend.

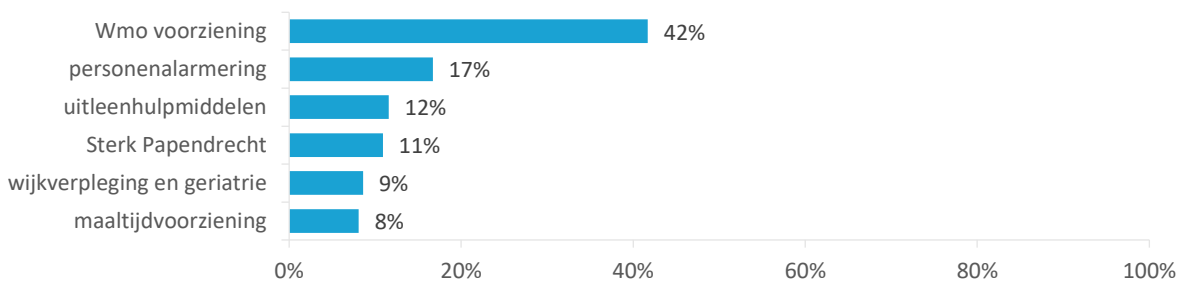
Wmo voorziening is goed bekend

Maakt u gebruik van deze voorzieningen?

Vier op de tien maken ook gebruik van de Wmo-voorziening. Van de andere voorzieningen wordt minder gebruik gemaakt.

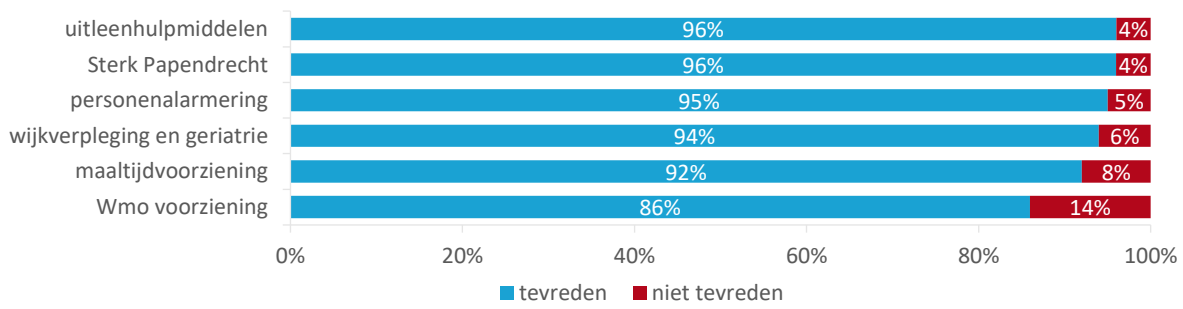
Vier op de tien maken gebruik van een Wmo voorziening

Bent u tevreden over deze voorzieningen?

De ouderen zijn helaas over de Wmo-voorziening wel het minst tevreden. De andere voorzieningen scoren hoog op tevredenheid.

Minst tevreden over Wmo voorziening

Toelichting: % (on)tevreden van degenen die de voorziening kennen en/of gebruiken

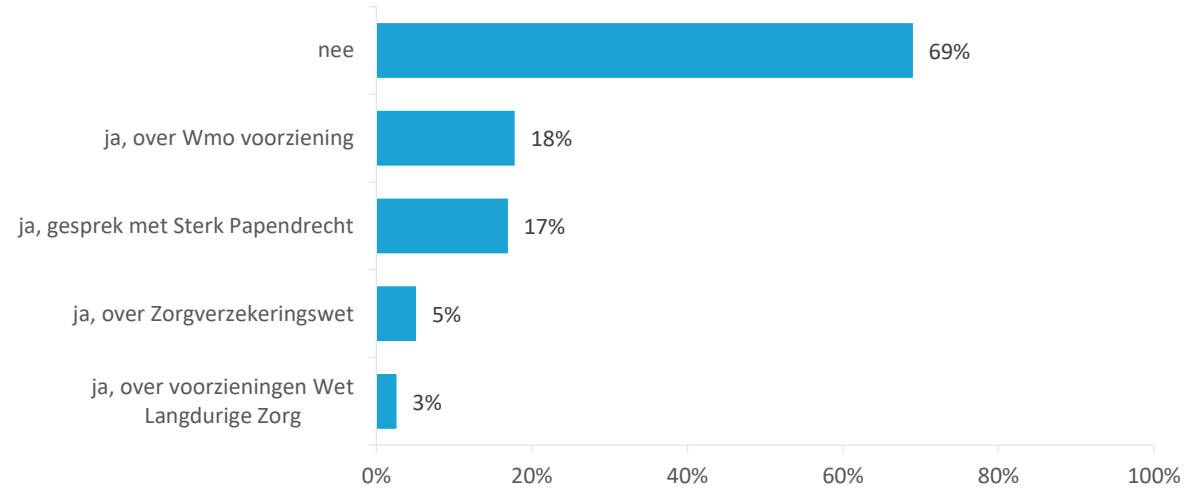

Zelfredzaamheid en zorg

Gesprek over Wmo en met Sterk Papendrecht

Heeft u behoefte aan informatie over zorg en ondersteuning?

Zeven op de tien hebben geen behoefte aan informatie over zorg en ondersteuning. De anderen willen graag informatie over de Wmo of een gesprek met Sterk Papendrecht.

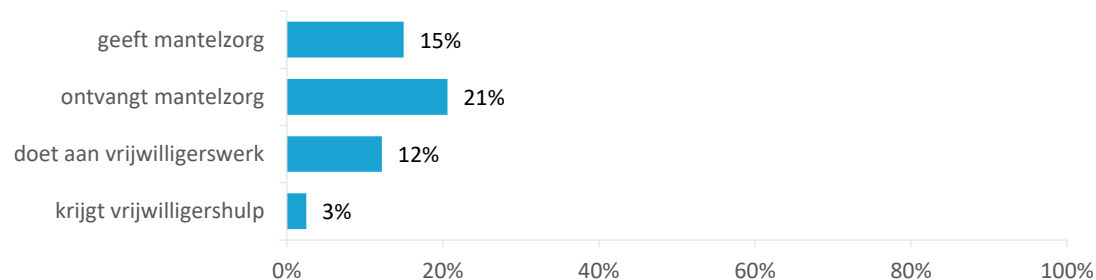
Mantelzorg

Mantelzorg

Een op tien geeft mantelzorg en doet aan vrijwilligerswerk

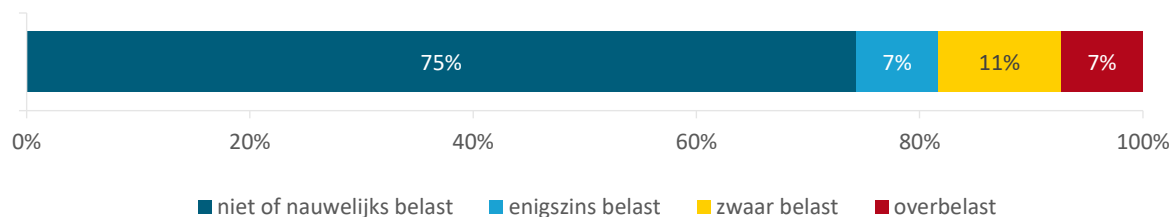

**Ontvangt u mantelzorg? Geeft u mantelzorg?
Bent u actief als vrijwilliger of krijgt u steun van een vrijwilliger?**

Een vijfde van de senioren in Papendrecht ontvangt mantelzorg. Ongeveer een op de tien geven mantelzorg en doen aan vrijwilligerswerk.

Mantelzorg kan voldoening geven, maar ook voor overbelasting zorgen. Driekwart van de mantelzorgers kan de zorg goed combineren met de dagelijkse werkzaamheden. Een vijfde is zwaar belast of zelfs overbelast door de mantelzorg.

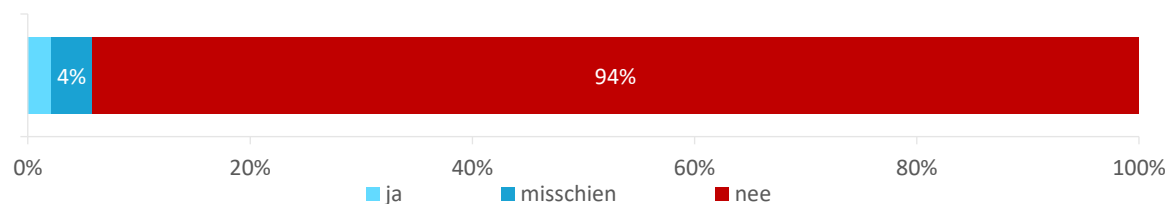
Een vijfde overbelast door mantelzorg

Verwacht u (meer) vrijwilligerswerk te gaan doen?

Slechts 2% verwacht de komende tijd meer vrijwilligerswerk te gaan doen.

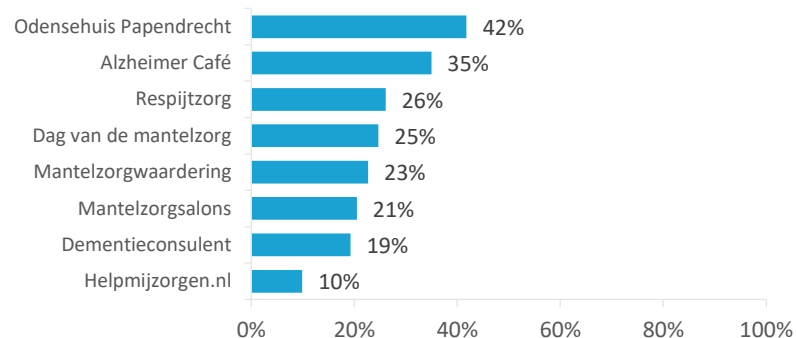
Weinig animo om meer vrijwilligerswerk te doen

Mantelzorg

Odensehuis is redelijk bekend

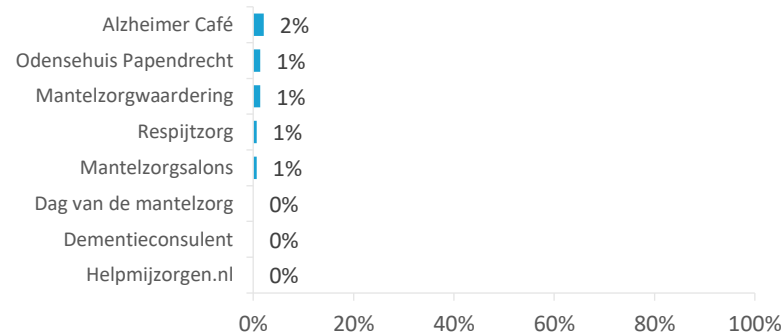
Bent u bekend met de mogelijkheden van mantelzorgondersteuning?

Het Odensehuis en het Alzheimer Café zijn het best bekend bij de ouderen in Papendrecht.

Van welke mogelijkheden van mantelzorgondersteuning maakt u gebruik?

Er wordt in Papendrecht nauwelijks gebruik gemaakt van mantelzorgondersteuning.

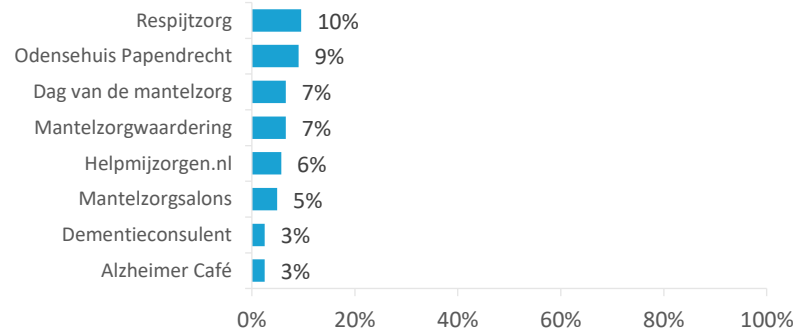
Geen gebruik van mantelzorgondersteuning

Over welke mogelijkheden van mantelzorgondersteuning heeft u behoefte aan (meer) informatie?

Er is niet veel behoefte aan informatie over mantelzorgondersteuning. Enkele ouderen willen wel graag meer weten over respijtzorg en het Odensehuis.

Info over Respijtzorg en Odensehuis is gewenst

Sociaal netwerk

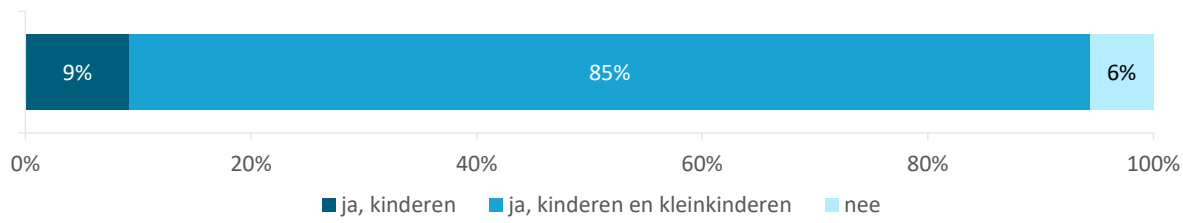

Sociaal netwerk

Heeft u kinderen en/of kleinkinderen?

85% van de senioren heeft kinderen en kleinkinderen. Een op de tien heeft alleen kinderen. Uit Monitor Sociaal 2021 – Papendrecht: Twee derde van de volwassen Papendrechtters (63%) heeft kinderen.

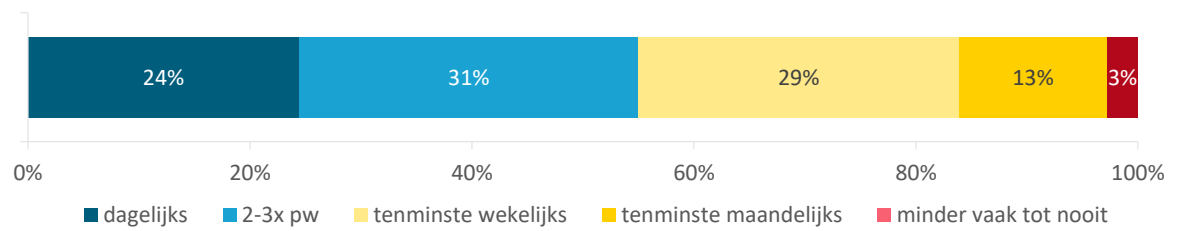
Ruim negen op de tien hebben kinderen

Heeft u (vaak) contact met uw kinderen en/of kleinkinderen?

Een kwart heeft dagelijks contact met de kinderen en drie op de tien hebben 2 tot 3 keer per week contact.

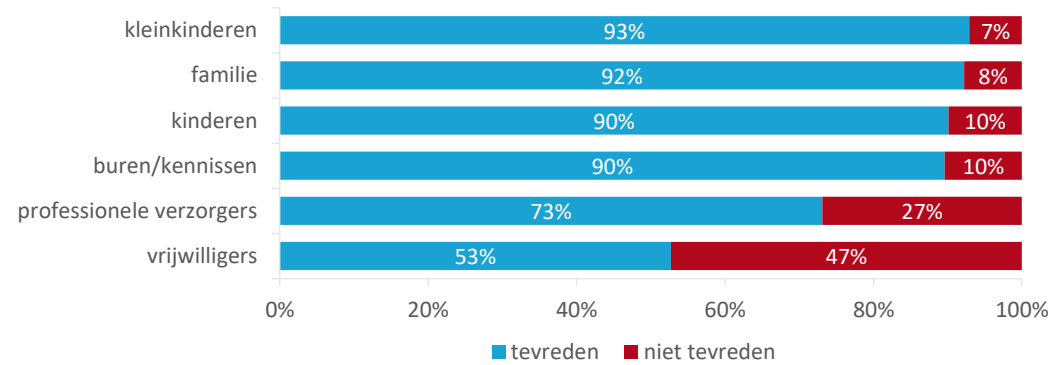
Helft heeft meerdere keren per week contact

In hoeverre bent u tevreden over de contacten die u nu heeft?

Grote tevredenheid over de contacten die men heeft. Ook bij de vrijwilligers is de helft tevreden.

Tevredenheid contact vrijwilligers is minder groot

Sociaal netwerk

Heeft u zich het afgelopen jaar eenzaam gevoeld?

15% heeft zich afgelopen jaar regelmatig of heel vaak eenzaam gevoeld.

Uit onderzoek onder inwoners van alle leeftijden voor de monitor Sociaal Papendrecht bleek dat "het aandeel inwoners dat zich (enigszins) sociaal geïsoleerd voelt van 15% in 2017 is toegenomen naar 22% in 2021. De maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken hebben hier vrijwel zeker een rol gespeeld."

We zijn daarom nagegaan of tijdens de coronamaatregelen meer ouderen zich eenzaam voelden dan na de coronamaatregelen. Ook hier zijn iets meer senioren (19%) die zich tijdens corona eenzaam voelden dan na corona (11%).

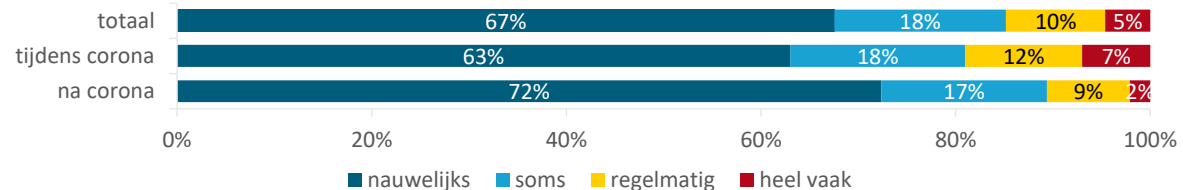
Heeft u plannen om iets te doen aan de gevoelens van eenzaamheid en zo ja, hoe?

Een klein aantal mensen wil graag iets doen aan die gevoelens van eenzaamheid. Een enkeling weet echter niet hoe.

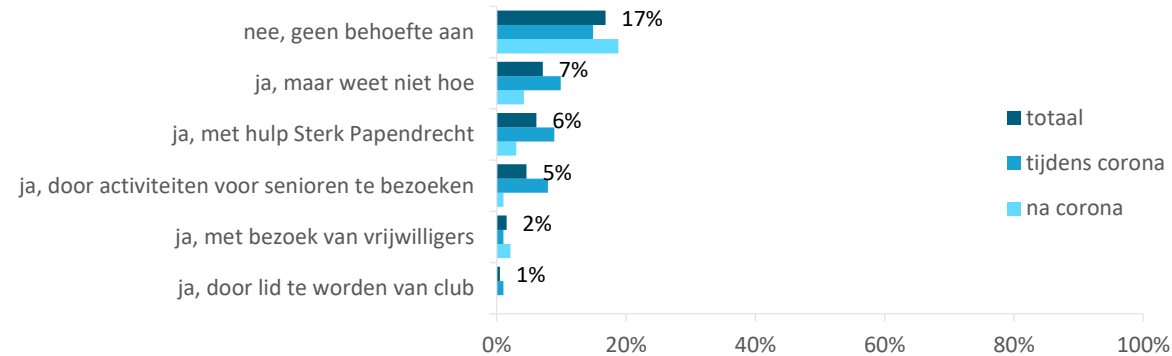
Heeft u behoefte aan informatie over contactmogelijkheden?

Een aantal senioren wil graag in gesprek gaan met Sterk Papendrecht over contactmogelijkheden.

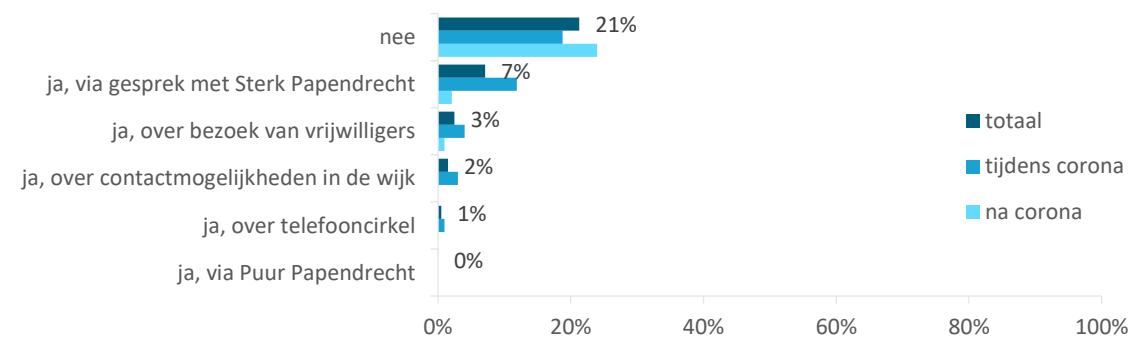
Eenzaamheidsgevoelens

Nauwelijks behoefte iets aan gevoelens eenzaamheid te doen

Informatiebehoefte contact Sterk Papendrecht grootst

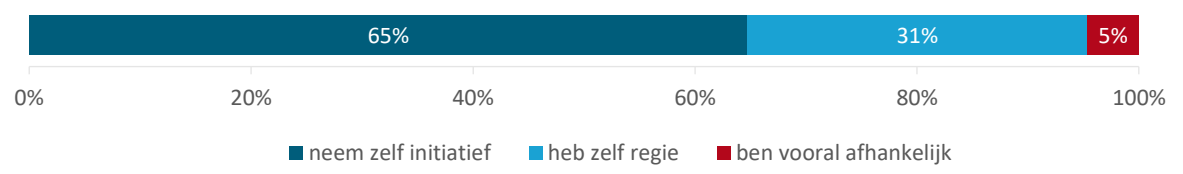

Actief zijn

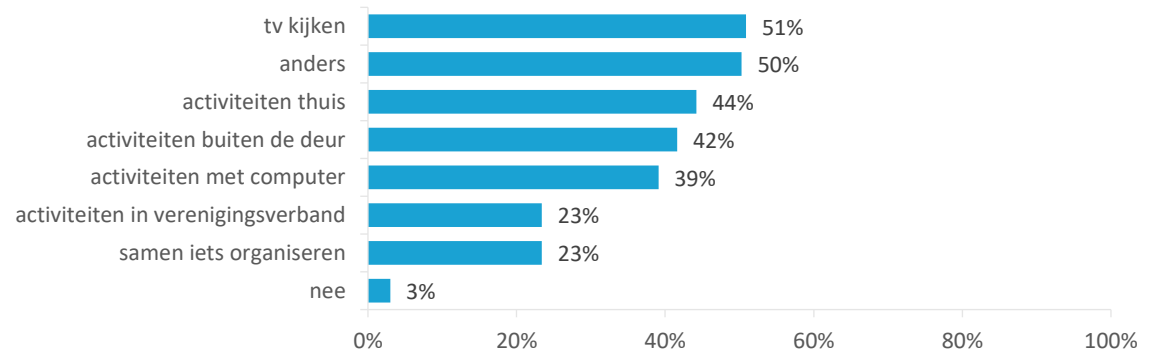

Actief zijn

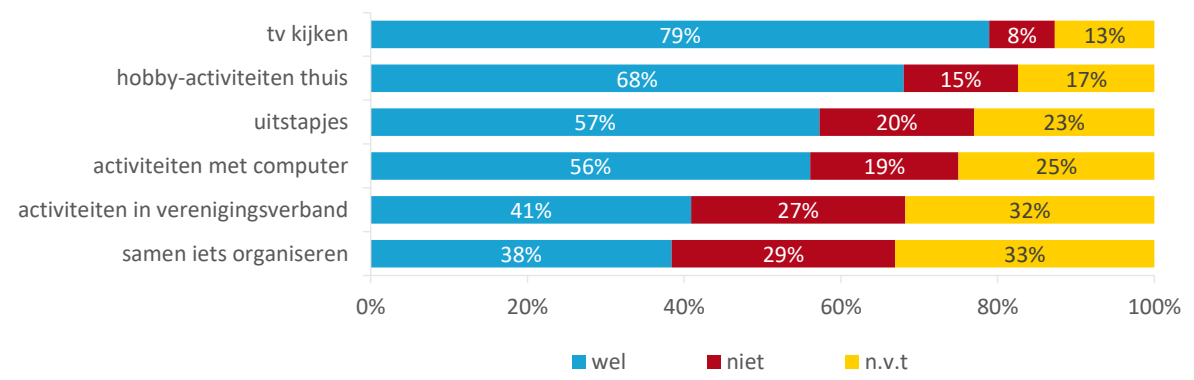
Ruim de helft neemt zelf initiatief

Tv kijken is favoriete hobby

Tevreden over mogelijkheid tv te kijken

Heeft u zelf de regie over het invullen van de tijd, neemt u ook weleens nieuw initiatief of voelt u zich afhankelijk?

Bijna iedereen neemt zelf initiatief of heeft zelf de regie; 5% is vooral afhankelijk van anderen.

Heeft u hobby's, zo ja, welke?

De helft van de senioren kijkt graag tv. Andere genoemde hobby's zijn: lezen (37x genoemd), denksport (25x), tuin en planten (11x), handwerken/breien (10x), muziek/zingen (9x), sport (7x), wandelen/fietsen (6x) en schilderen (5x).

In hoeverre bent u tevreden over de (mate waarin u meedoet aan) activiteiten en vrijetijdsbesteding overdag?

Acht op de tien zijn tevreden over de mogelijkheid om tv te kijken en zeven op de tien ook over de hobby-activiteiten thuis. Drie op de tien zijn niet tevreden over hun activiteiten in verenigingsverband en over samen iets organiseren.

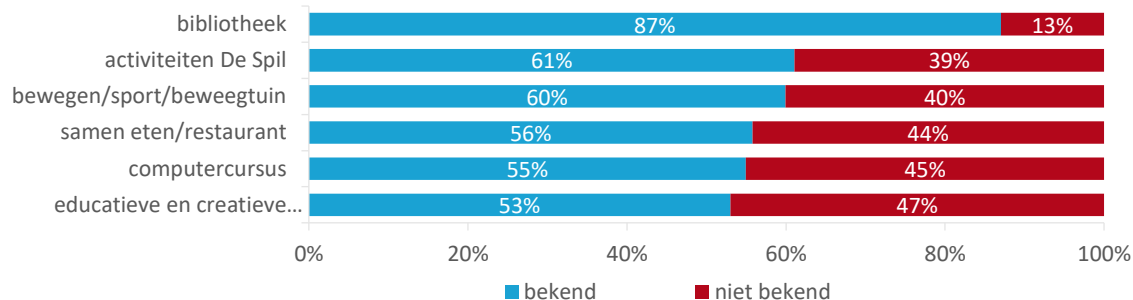

Actief zijn

Bent u bekend met de volgende welzijnsvoorzieningen?

De bibliotheek is het best bekend, gevolgd door De Spil en bewegen. De andere voorzieningen zijn bekend bij minimaal de helft van de senioren.

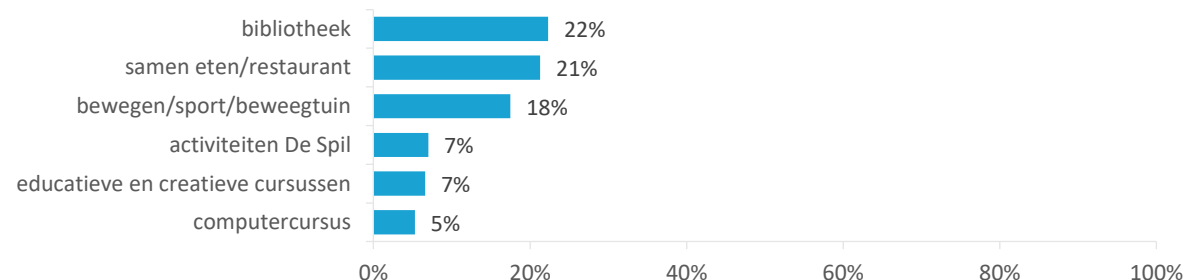
Bibliotheek het best bekend

Maakt u gebruik van deze voorzieningen?

Een vijfde maakt gebruik van de bibliotheek en het samen eten.

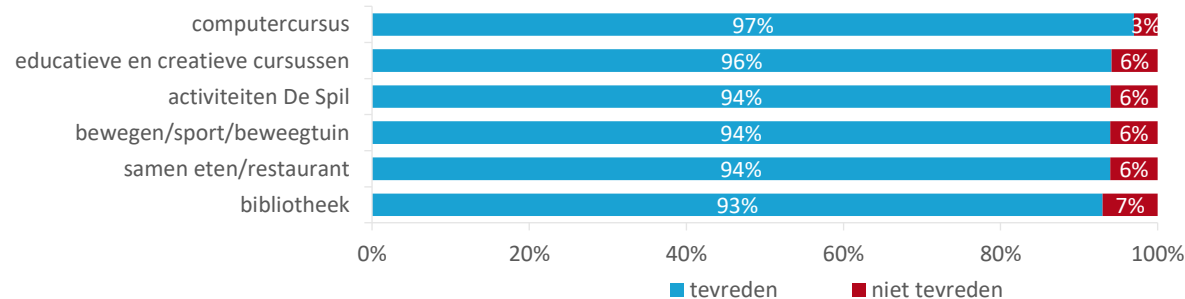
Bibliotheek en restaurant meest gebruikt

Bent u tevreden over deze voorzieningen?

Alle welzijnsvoorzieningen worden hoog gewaardeerd.

Computercursus oogst grootste waardering

Toelichting: % (on)tevreden van degenen die de voorziening kennen en/of gebruiken

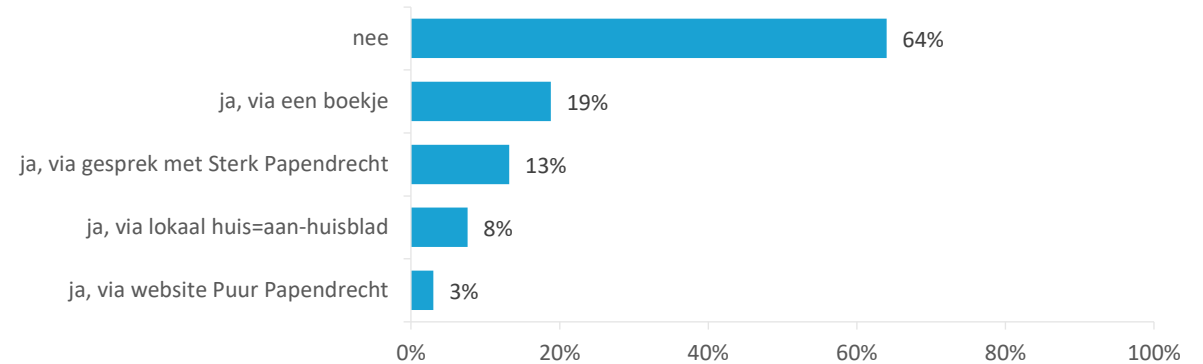

Actief zijn

Informatiebehoefte activiteiten senioren liefst via boekje

Heeft u behoefte aan informatie over activiteiten voor senioren in de gemeente?

De informatiebehoefte van de senioren is niet groot. Wel zou men graag informatie ontvangen via een boekje of een gesprek met Sterk Papendrecht.

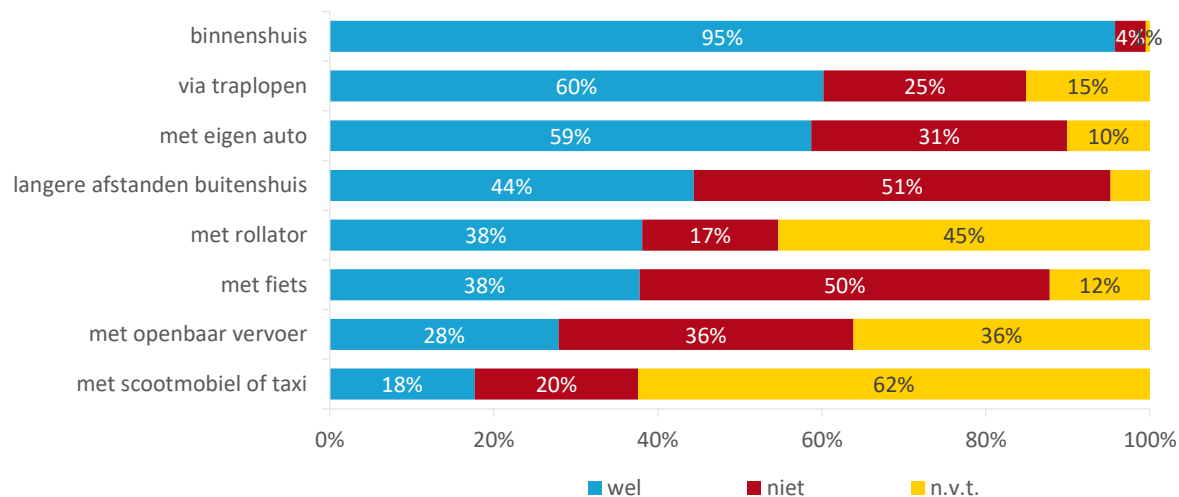

Mobiliteit

Mobiliteit

Binnenshuis nog goed mobiel

In hoeverre is het mogelijk om uzelf te verplaatsen?

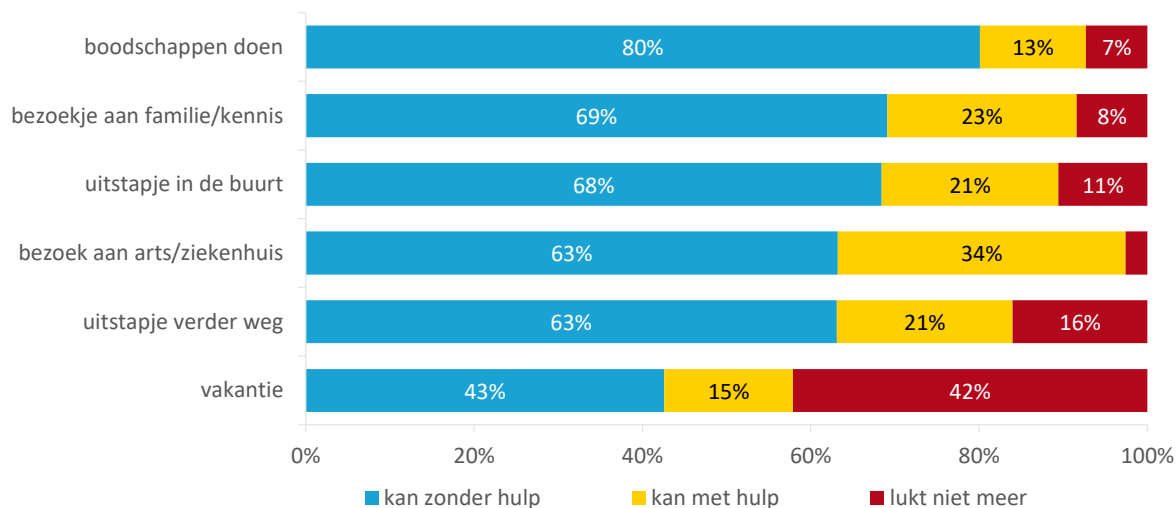
Binnenshuis is men nog goed mobiel. Traplopen gaat voor zes op de tien nog prima. Eveneens zes op de tien rijdt met de eigen auto.

Voor de helft van de senioren zijn langere afstanden buitenshuis en fietsen niet meer goed te doen.

Kunt u zichzelf verplaatsen naar plaatsen waar u naartoe wilt of kunt u daar hulp bij inschakelen?

Acht op de tien kunnen nog goed boodschappen doen zonder hulp in te schakelen. Op vakantie gaan lukt niet meer (42%).

Veel activiteiten nog mogelijk zonder hulp

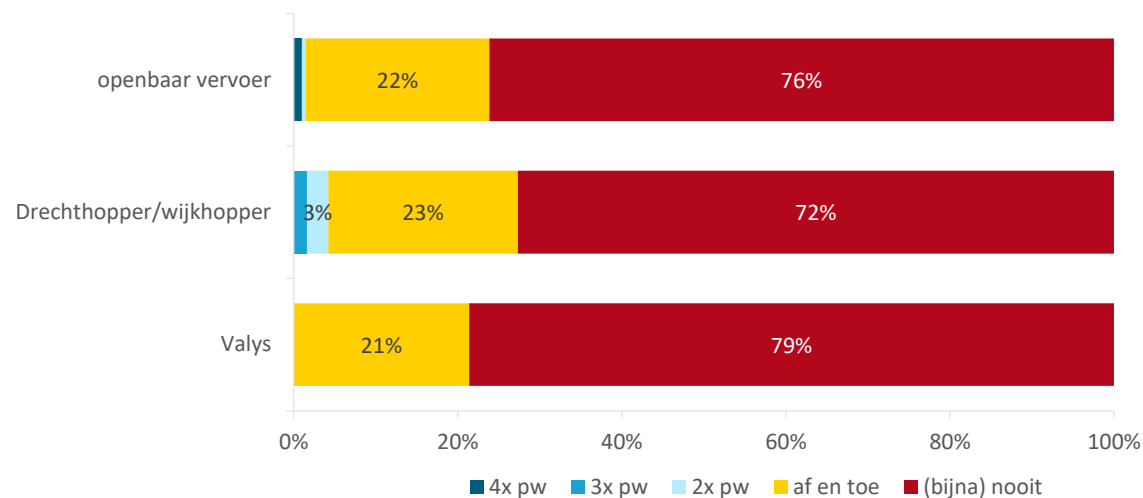

Mobiliteit

Hoe vaak maakt u gebruik van het openbaar vervoer, de Drechthopper/wijkhopper en Valys?

Zeven op de tien senioren maken geen gebruik van deze vervoersmogelijkheden. 5% maakt enigszins geregeld gebruik van de Drechthopper en 2% van het openbaar vervoer.

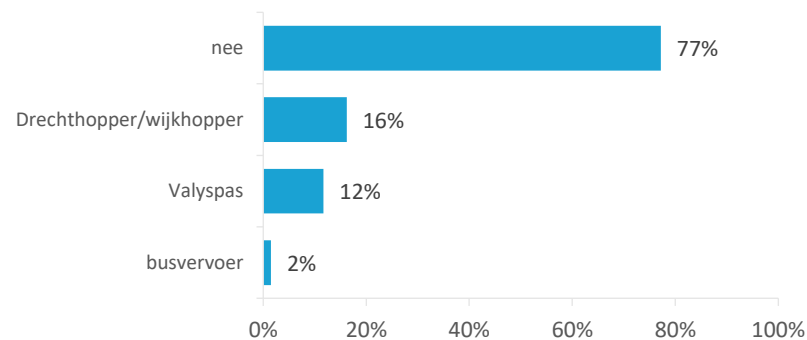
Nauwelijks gebruik van vervoersmogelijkheden

Heeft u behoefte aan informatie over mobiliteit voor senioren in de gemeente?

Er is nauwelijks behoefte aan informatie over mobiliteit. Een enkeling heeft behoefte aan informatie over de Drechthopper en Valys.

Info over Drechthopper en Valyspas gewenst

Levensonderhoud

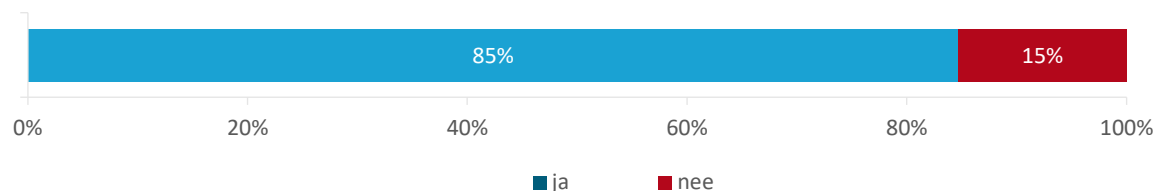

Levensonderhoud

Heeft u thuis toegang tot internet (via een computer, tablet of smartphone)?

Ruim acht op de tien hebben thuis een internet aansluiting (85%).

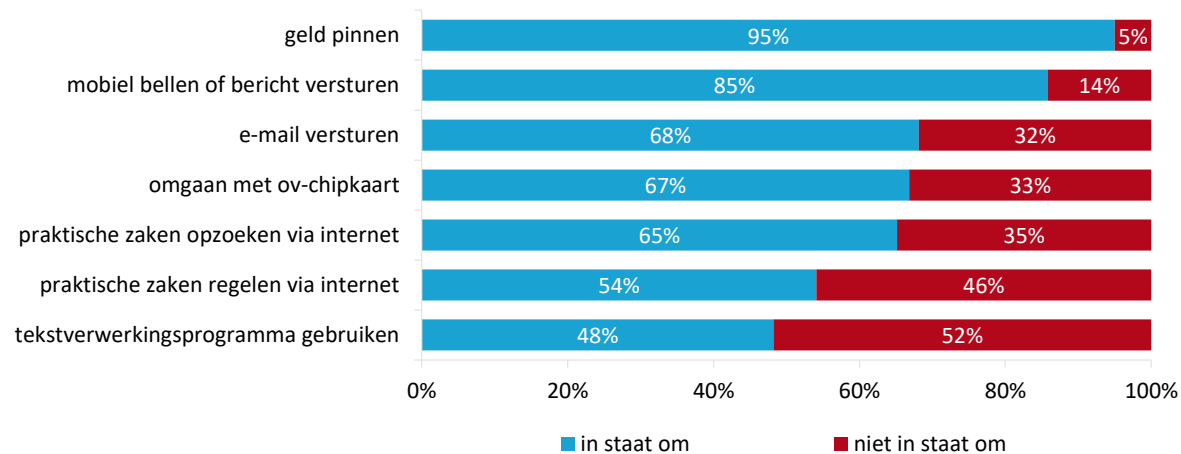
Thuis toegang tot internet

Kunt u...?

Bijna iedereen kan geld pinnen. Velen kunnen ook mobiel bellen (85%). Slechts de helft kan een tekstverwerkingsprogramma gebruiken.

Iedereen kan geld pinnen

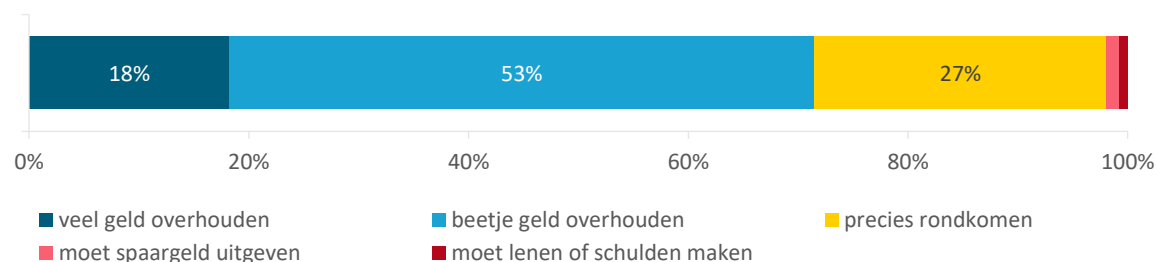

Levensonderhoud

Hoe is op dit moment de financiële situatie van u/uw huishouden?

Slechts een enkeling kent echte financiële problemen. De helft kan een beetje geld overhouden en een kwart komt precies rond.

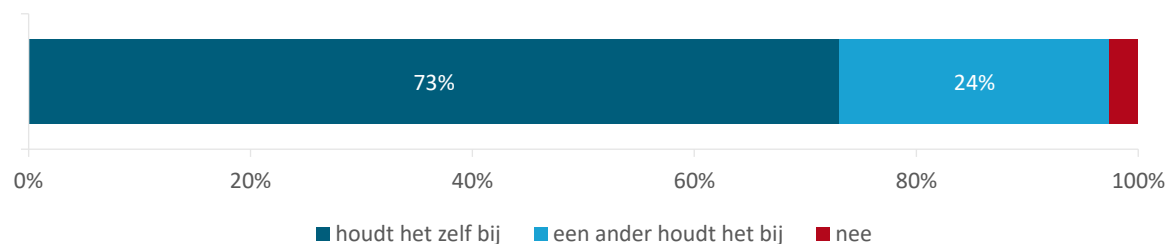
Weinig mensen kennen financiële problemen

Heeft u zicht op uw eigen administratie en financiën (vaste lasten) of heeft u iemand aan wie u hiervoor hulp vraagt?

Driekwart houdt eigen administratie bij, voor een kwart van de senioren wordt het door een ander gedaan. Slechts een enkeling doet het niet zelf.

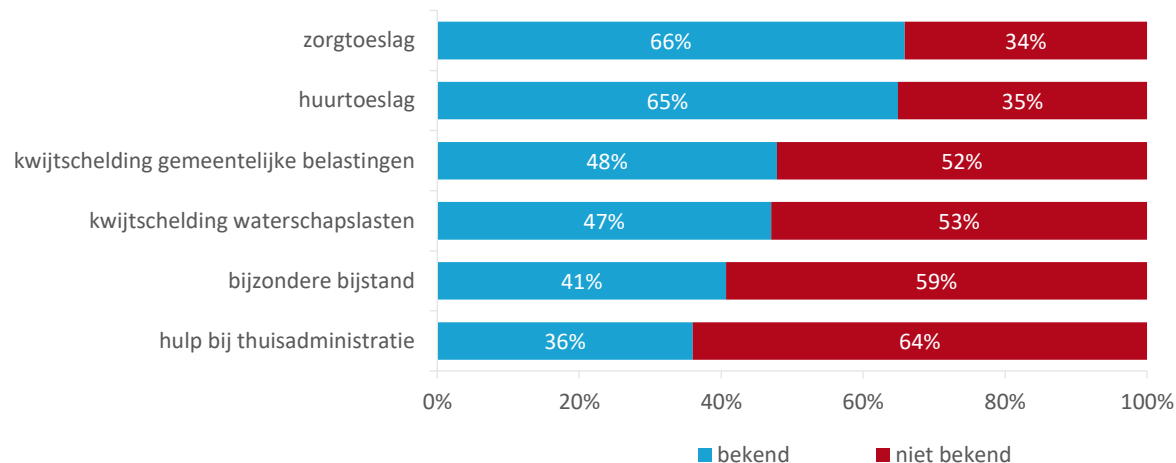
Driekwart houdt eigen administratie bij

Levensonderhoud

Zorg- en huurtoeslag zijn het best bekend

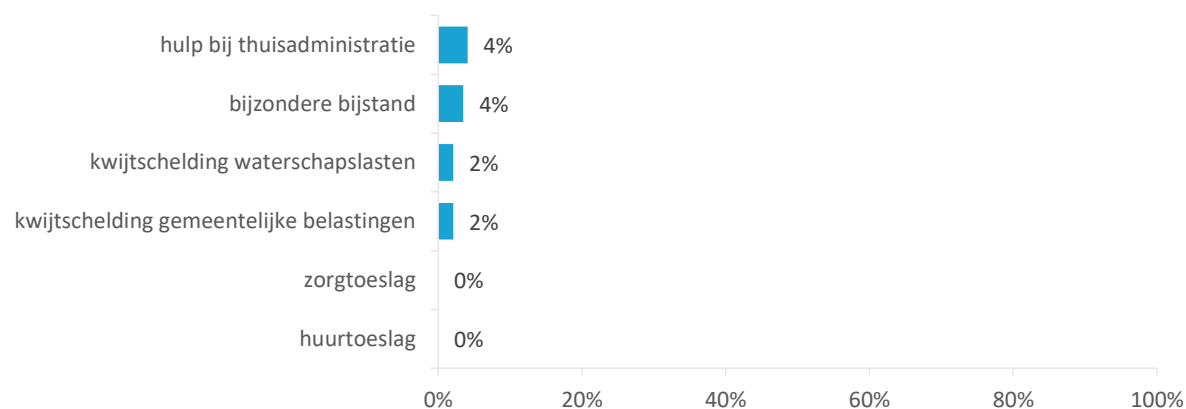
Bent u bekend met de volgende voorzieningen of kwijtscheldingsmogelijkheden?

De zorg- en de huurtoeslag zijn het best bekend.

Heeft u behoefte aan (meer) informatie over de volgende voorzieningen of kwijtscheldingsmogelijkheden?

Er is nauwelijks informatie over financiële voorzieningen of kwijtscheldingsmogelijkheden nodig. Een enkeling ontvangt wel graag hulp bij de thuisadministratie.

Bijna geen info over financiën gewenst

Toekomst

Meer aandacht woningen voor ouderen

Aan welk onderwerp zou de gemeente naar uw idee meer aandacht moeten besteden?

Vier op de tien willen dat de gemeente meer aandacht besteed aan meer of betere woningen voor senioren.

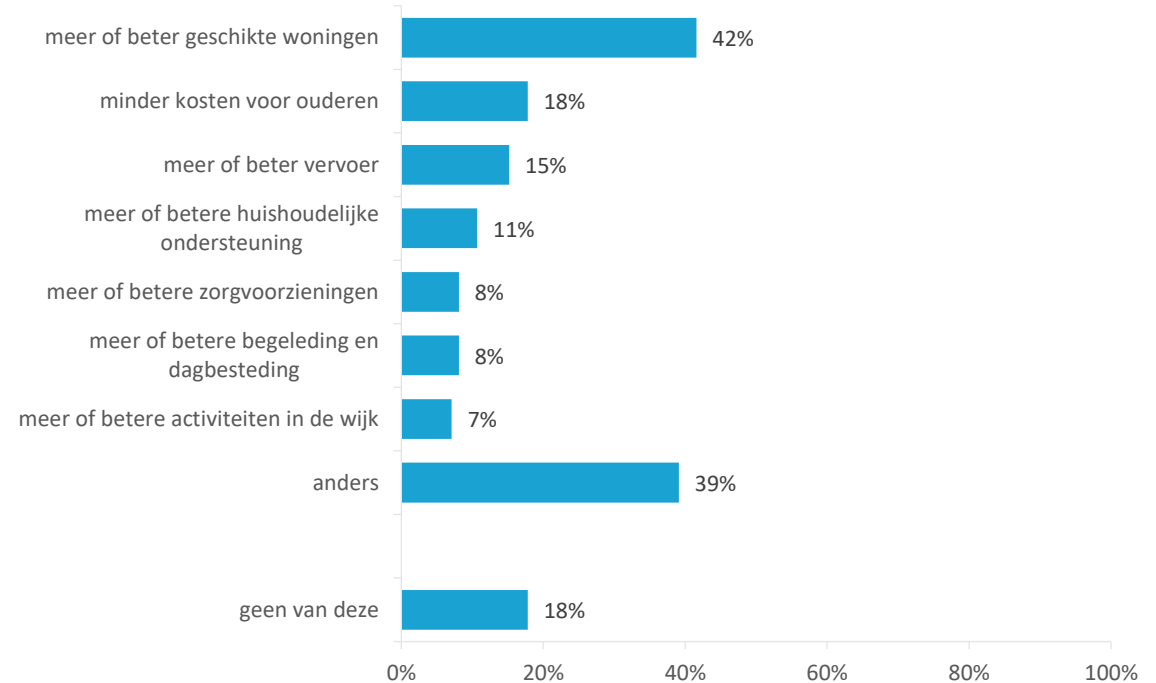
Een vijfde is van mening dat de gemeente aan geen van deze onderwerpen meer aandacht aan zou moeten besteden.

Vier op de tien noemen andere onderwerpen: onderhoud stoep en weg (15x genoemd), parkeerprobleem (6x) en groenonderhoud (5x).

Verder wordt een aantal keer uitgelegd waarom voor een onderwerp is gekozen. Bijvoorbeeld bij woningen: service-appartementen, woningen met zorg, 65+ woningen, betaalbaar, huur/koop, doorstroom niet mogelijk.

Bij openbaar vervoer: rijdt niet in weekend, in de avond, gratis ov voor senioren.

Containers worden twee keer genoemd: ze staan te ver weg en zijn moeilijk bereikbaar met rollator.

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is voor u uitgevoerd door Wanda van den Boogaard en Jan Schalk.

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar **078 770 3905** of te mailen naar ocd@drechtsteden.nl.

Klik hier!
Ga naar
onze website

Colofon

Preventief huisbezoek 2022

Onderzoekcentrum Drechtsteden

februari 2023
Wanda van den Boogaard
drs. Jan Schalk

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid